

STICHTING BEROEPSPENSIOENFONDS LOODSEN ROTTERDAM

J A A R V E R S L A G 2 0 0 9

INHOUD

PERSONALIA	5
UITBESTEDING	7
VOORWOORD	8
INDEXERING	10
KERNCIJFERS 2000-2009	11
 ALGEMEEN	 15
Activiteiten	15
Statutaire doelstelling	15
Eigen beheer	15
Organisatie	16
Pensioenregelingen	18
Wijziging in Pensioenstatuten 2004 en 1988	18
Categorieën belanghebbenden	18
 BESTUUR	 19
Algemeen bestuur	19
Samenstelling algemeen bestuur en nevenfuncties eind 2009	19
Dagelijks bestuur	20
Samenwerkingsverbanden	20
Klachten- en geschillenprocedure	21
Uitvoering pensioenadministratie	21
Uitvoering financiële administratie	21
Adviseurs	21
Vermogensbeheerder	21
Frontoffice	21
 FINANCIEEL BELEID	 22
Beleggingen	22
• Performance totale portefeuille	22
• Performance zakelijke waarden	22
• Performance vastrentende waarden	25
• Vooruitzichten financiële markten	25
• Vooruitzichten zakelijke waarden	25
• Vooruitzichten vastrentende waarden	26
• Strategische assetmix en benchmark(verdeling)	26
• Rebalance beleid	27
• Inrichting portefeuille vastrentende waarden	27
• Inrichting portefeuille zakelijke waarden	27
• Algemene restricties	27
• Maatschappelijk verantwoord beleggen	28
Pensioenen	29
• Premies	29
• Ontwikkeling dekkingsgraad	29

INHOUD

• Ontwikkelingen m.b.t. de voorziening	30
• Evaluatie herstelplan	31
• Indexatiebeleid	31
RISICOBELID	33
Beleggingsrisico's algemeen	33
Specifieke beleggingsrisico's	34
• Renterisico	34
• Valutarisico	35
• Prijsrisico	35
• Kredietrisico	36
• Concentratierisico	36
• Systeemrisico	36
• Specifieke financiële instrumenten (derivaten)	36
• Liquiditeitsrisico	36
• Beleggingsrisico alternatieve beleggingen	37
Verzekeringstechnische risico's	37
• Langlevenrisico	37
• Overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico	37
Risico's met betrekking tot premie, dekkingsgraad en indexatie komende 15 jaar	38
Operationeel risico	38
VOORUITZICHTEN	39
Het nieuwe fiscale kader voor beroepspensioenfondsen	39
Extra premiestijging 2011	39
Aftrekbaarheid vrijwillige stortingen	39
Wijziging beleggingsbeleid	40
Verwerking aanbevelingen commissies	40
Wijziging samenstelling bestuur	40
Pensioenregister	40
BESTUURSZAKEN	41
Deskundigheid	41
Evaluatie functioneren bestuur	43
Toezicht en verantwoording	43
Klachten- en geschillenprocedure	44
Gedragscode	44
Compliance	44
Compliance officer	44
Verslag compliance officer	44
Extern toezicht	45

INHOUD

PENSIOENBELEID	46
Kenmerken pensioenregelingen	46
Wijzigingen in 2009	47
Te verwachten wijzigingen in 2010/2011	47
ACTUARIËLE ANALYSE	48
PENSION FUND GOVERNANCE (PFG)	50
Intern toezichtsorgaan	50
Verantwoordingsorgaan	50
Rapportage intern toezichtsorgaan	51
Oordeel verantwoordingsorgaan	51
Compliance	51
Bestuursbesluiten ex artikel 13 van de statuten	52
Communicatie	52
Nevenfuncties	53
JAARREKENING 2009	54
Balans per 31 december	54
Rekening van baten en lasten	55
Kasstroomoverzicht	56
Analyse van het resultaat	57
Toelichting op de balans en staat van baten lasten	58
OVERIG	82
Solvabiliteitstoets	82
Actuariële verklaring certificerend actuaris	85
Accountantsverklaring	86
Gebeurtenissen na balansdatum	87
BIJLAGEN	88
1. Enige begrippen	88
2. Vergelijking indexatie BPL, ABP en Koopvaardij 1989-2010	92
3. Leeftijdsverdeling BPL, eind 2009	93
4. Premie(flexioen)regeling	94
5. Voorbeelden van pensioenuitkeringen pensioenstatuten 1988 en 2004	99
6. Bestuursbesluiten ex 13 van de Statuten van BPL	102
7. Klachten- en geschillenprocedure BPL	105
8. Rapportage van het intern toezichtsorgaan PFG 2009	106
9. Reactie bestuur op rapportage intern toezicht orgaan PFG 2009	116
10. Oordeel verantwoordingsorgaan over het gevoerde beleid in 2009	118
11. Reactie van het bestuur op het oordeel van het verantwoordingsorgaan	119
12. Communicatieplan	120
13. Voor als het onverhoopt nodig is...	121

PERSONALIA

BESTUURSLEDEN

H.B.W. Broers
W.A. Plantsoen 188
2991 NJ Barendrecht
Tel: 0180 62 60 84
hbrowsers@loodswezen.nl

E.P.R. Heugen
A. van Dalsumlaan 24
4384 JV Vlissingen
Tel: 0118 49 04 41
heugen@zeelandnet.nl

P.G. van der Horst
Lorentzdreef 22
3146 BK Maassluis
Tel: 010 591 66 39
horst.loods@box.nl

R. de Jonge
Dorpstraat 411
1566 BG Assendelft
Tel: 075 687 45 10
Robert3005@yahoo.com

A.G. Nauta
Kerkhoflaan 40
4371 CC Koudekerke
Telefoon: 0118 55 26 06
Fax: 0118 55 39 36
nauta@zeelandnet.nl

DAGELIJKS BESTUUR

VOORZITTER

J.W. Duyzer
Molenkamp 16
5306 GM Brakel
Tel: 0418 67 70 75
jwduyzer@freeler.nl

SECRETARIS/PENNINGMEESTER

P.J.J. van den Berg
Noordlaarderweg 11
9475 TE Midlaren
Tel: 050 409 08 92
pjjvandenber@gmail.com

FRONTOFFICE

MANAGER PENSIOENEN

Th.A. Wittkampf
Oostvlietstraat 40
2271 RK Voorburg
Tel: 088 900 25 40
t.wittkampf@loodswezen.nl

MEDEWERKER PENSIOENEN

N. van Beek
Tel: 088 900 25 41
n.vanbeek@loodswezen.nl

V.l.n.r.: R. de Jonge, P.G. van der Horst, E.P.R. Heugen, A.G. Nauta, J.W. Duyzer (voorzitter), H.B.W. Broers, Th.A. Wittkampf (manager pensioenen), P.J.J. van den Berg (secretaris/penningmeester), R. Sprenkels (actuaris).

PERSONALIA

INTERN TOEZICHTSORGAAN

VOORZITTER

H. Spit

SECRETARIS

R. Bastian

R. Harkema

M. Muntinga

VERANTWOORDINGS- ORGAAN

VOORZITTER

C. Hofland
Rondo 56
2925 AE Krimpen a/d IJssel
keeshof@xs4all.nl

E.M. van Dijk
Dokter van Dongenkade 2
3261 CK Oud-Beijerland
E.vandijk@loodswezen.nl

G. van Rooij
Hogedijk 1
4511 RL Breskens
g.vanrooij@loodswezen.nl

E.M. Visser
Walstro 4
1964 MG Heemskerk
ekkevisser@kpnplanet.nl

J.Y. van der Laan
Elisabeth Boddaertstraat 18
1902 NZ Castricum
johan@jyvanderlaan.demon.nl

M. van Twuijver
Asserstraat 1 J
9451 AA Rolde
marckvantwuijver@home.nl

COMPLIANCE OFFICER

J. Heldoorn
Schelgeest 13
1901 HB Castricum
jan@janheldoorn.demon.nl

Nederlands Loodswezen B.V. / Hewitt Associates B.V.
Rotterdam

VOORWOORD

EVALUATIE 2008

Het jaar 2009 stond alom in het teken van terugkijken op 2008. Daar was alle reden toe. Volgens het CPB is de gemiddelde dekkingsgraad van de Nederlandse pensioenfondsen in 2008 gedaald van 140 procent naar 95 procent, dus met 45 procent. Omgerekend naar absolute euro's komt dat grofweg neer op een totaal verlies van ruim 200 miljard Euro. Uw fonds moest een dekkingsgraad verlies verwerken van 30,4 procent, hetgeen circa 152 miljoen betreft en deed het daarmee beduidend beter dan gemiddeld.

Dekkingsgraadverlies BPL in 2008 in vergelijking met andere fondsen:

DEKKINGSGRAAD (IN PROCENTEN)	ULTIMO 2007	ULTIMO 2008	VERLIES
BPL	123,2	92,8	30,4
ABP	140	92	48
PGGM	148	92	56
PME	135	90	45
GITP	121,3	85,1	36,2

De beschermingsconstructie, vastgelegd in de actuariële bedrijfstechnische nota van BPL, heeft dus relatief gezien goed gewerkt. Met een positief netto rendement op vermogen van 0,11 procent in 2008 stond BPL in Nederland zelfs op de 6^e plaats. Welke lessen zijn er nu te leren? Het kabinet, de pensioenkoepels en de Nederlandsche Bank zijn in 2009 aan de slag gegaan om dit te onderzoeken. Er verschenen de nodige rapporten. Deze rapporten bieden een breed scala aan mogelijkheden om het risicobeleid te verbeteren. Het wettelijk kader waarbinnen pensioenfondsen hun risicobeleid moeten vorm geven, het financieel toetsingskader, gaat ook op de schop. Het bestuur betreft dit alles bij het beleid voor de toekomst. Alle verbeterde inzichten worden betrokken bij een Asset Liability Management-studie die eind september/begin oktober dit jaar wordt gestart en begin 2011 wordt afgerond.

Het vorig jaar gestarte onderzoek naar het renteafdekkingsbeleid zal medio 2010 tot afspraken leiden over wijziging van het beleggingsbeleid, waarbij met de verschillende economische scenario's rekening zal worden gehouden.

De belangrijkste vraag voor de komende 5 jaar is: hoe komen wij tot de meest optimale mix van risico of mate van (on)zekerheid (1), het niveau van de premie (2) en het ambitieniveau (incl. indexatie) van de pensioenregeling (3), ook wel aangeduid als de 'driehoek' voor toekomstbestendigheid van de pensioenregelingen.

FINANCIËLE MARKTEN IN 2009

Het jaar 2009 zal de geschiedenis in gaan als het jaar waarin een einde kwam aan de zwaarste recessie sinds de jaren dertig van de vorige eeuw. Krachtige stimuleringsmaatregelen door centrale banken en overheden hebben hun uitwerking niet gemist. Vooral het economische herstel in Azië is indrukwekkend. Zo groeide de Chinese economie in 2009 met 8,7 procent en nam het de wereldeconomie bij de hand. Vooral de binnenlandse consumptie en investeringen waren de aanjager van de groei. Lees hierover meer op blz. 22.

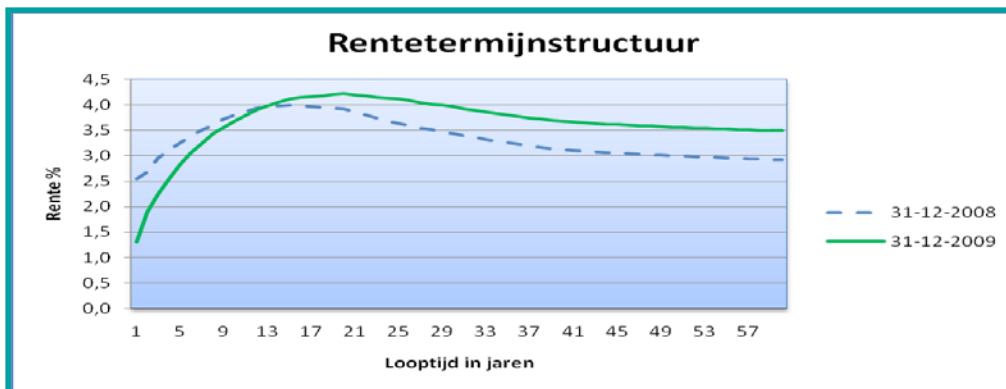
ONTWIKKELING DEKKINGSGRAAD VERSUS HERSTELPLAN

Per 30 maart 2009 is een herstelplan ingediend bij De Nederlandsche Bank. In 2009 is de dekkingsgraad gestegen van 92,8 procent naar 97,5 procent. Hierin is verwerkt de op basis van CBS gegevens ingeschatte

VOORWOORD

verbetering van de levensverwachting (effect -4,3 procent). BPL ligt met de dekkingsgraad van 97,5 procent eind 2009 1,6 procentpunt voor op de benodigde dekkingsgraad per deze datum volgens het herstelplan. Het marktrenterisico t.a.v. de dekkingsgraad was het gehele jaar voor 100 procent afgedekt. Gelet op de situatie van onderdekking kon BPL op dit punt geen risico lopen. In het afgelopen jaar is echter de rentetermijnstructuur per saldo iets gestegen. Zie onderstaande grafiek.

Hierdoor is de dekkingsgraad minder snel gestegen dan bij fondsen die het renterisico niet of gedeeltelijk hadden afgedekt. Als BPL het renterisico niet had afgedekt dan was de dekkingsgraad met circa 4 procent meer gestegen. Lees meer hierover op blz. 29 en 30.

LANGLEVEN RISICO

De verbetering van de levensverwachting gaat sneller dan tot nu toe was ingeschat en de verwachting is dat de nieuwe prognoses de komende jaren nog wel een paar keer naar boven zullen moeten worden bijgesteld. De verbeteringen in de gezondheidszorg zijn hiervan de voornaamste oorzaak. De prognoses van het CBS lopen nog achter bij het gemiddelde van West Europa. Voor de komende jaren zal dit naar verwachting een van de belangrijkste kostenopdrijvende factoren zijn.

FIDUCIAIR MANAGEMENT

In 2009 is gestart met dit concept voor de beleggingen in commodities. Hierbij fungeert Robeco als fiduciair manager (beleggingsadviseur) en draagt zorg voor selectie van de asset-managers. In 2010 zal onderzocht worden of dit concept kan worden uitgebreid naar de andere beleggingen van BPL. Lees meer over de resultaten van de beleggingen in commodities op blz. 22 en 24.

BESTUURSSAMENSTELLING

In juni 2010 treedt af H.B.W. Broers. Hij wordt opgevolgd door M.A. van Kuik, er van uitgaande dat de procedure voor verkrijging van een verklaring van geen bezwaar van de toezichthouders goed verloopt. In 2011 treedt A.G. Nauta af als bestuurslid. Conform de Pensioenverordening is aan de Algemene Raad gevraagd om vóór juni 2010 een kandidaat voor te dragen. Medio 2012 treedt P.J.J. van den Berg af, thans secretaris/penningmeester. Het bestuur heeft besloten dat R. de Jonge de functie van secretaris/penningmeester gaat overnemen. Hij gaat 'meelopen' in het DB vanaf januari 2011.

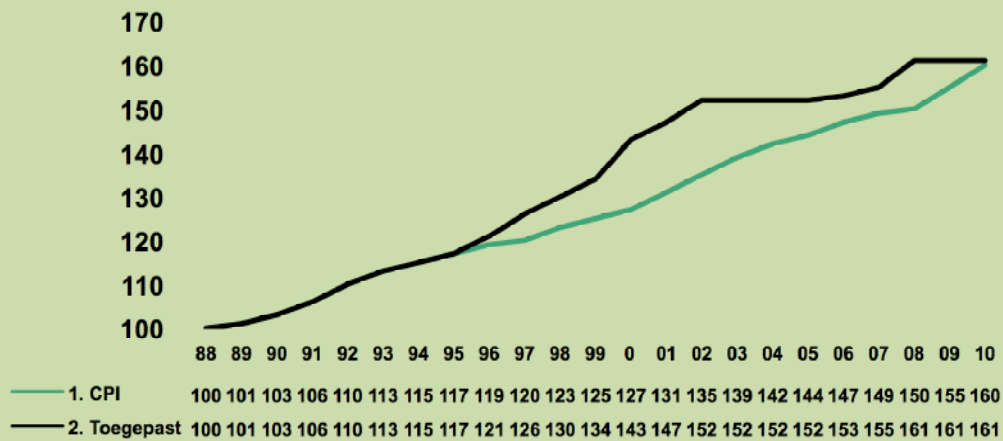
HOEK VAN HOLLAND, 7 JUNI 2010

J.W. DUYZER, VOORZITTER

INDEXERING

Indexering 1988 - 2010:

CPI = consumenten prijs index

KERNCIJFERS

Kerncijfers 2000-2009:

CONSUMENTEN PRIJS INDEX (IN PROCENTEN)

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
1,6	3,1	3,2	3,2	2	1,3	1,8	1,1	1,3	3,1

TOESLAGEN (IN PROCENTEN)

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
6,6	3,1	3,2	0	0	0	0,8	1,1	4,3	0

NETTO RENDEMENT (IN PROCENTEN)

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
1	-4,7	-11,3	4,6	7,1	14	9,5	0,8	0,11	8,04

PREMIEVERHOGING (IN PROCENTEN)

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
1,4	3,1	3,3	12,9	3	8	1,8	1	1,3	5,9

SOLVABILITEIT (IN PROCENTEN). VANAF 2007 IS DE VEREISTE DEKKINGSGRAAD OP BASIS VAN FTK.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
VEREISTE DEKKINGSGRAAD							119,8	116,5	113,4	113,8
DEKKINGSGRAAD	124	112,3	95	98,2	100,1	108,6	118	123,2	92,8	97,5

KERNCIJFERS

PREMIE PER JAAR PENSIOENSTATUUT 1988 PER DEELNEMER

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
BASISREGELING	21.960	22.632	10.608	11.976	12.336	13.080	13.320	13.464	13.632	14.448
PREMIEREGELING	5.520	5.700	2.664	3.000	3.096	3.288	3.360	3.384	3.432	3.624
FLP-GERECHTIGDEN	10.980	11.316	5.304	5.988	6.168	6.540	6.660	6.732	6.816	7.224
	NLG	NLG	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR

PREMIE PER JAAR PENSIOENSTATUUT 2004 PER DEELNEMER (IN EURO'S)

2004	2005	2006	2007	2008	2009
24.720	26.700	27.180	27.480	27.840	29.484

PREMIE PER JAAR REGLEMENT ASPIRANT-REGISTERLOODSEN PER DEELNEMER

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
6.360	6.420	3.000	3.360	3.456	3.672	3.732	3.768	3.816	4.044
NLG	NLG	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR

PREMIE PER JAAR TOTAAL (BEDRAGEN X 1.000 EURO)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
AKTIEVEN	11.987	11.027	4.737	5.185	9.187	11.390	11.758	12.217	12.886	13.658
FLP-GERECHTIGDEN	2.828	3.232	1.649	1.982	2.025	1.901	1.758	1.616	1.525	1.489
ASPIRANTEN	0	39	109	100	111	102	135	128	137	109
TOTAAL FEITELIJKE PREMIE	14.815	14.298	6.495	7.267	11.323	13.393	13.651	13.961	14.548	15.247
ACTUARIËLE KOSTENDEKKENDE PREMIE								14.264	13.366	17.682
GEDEMPTE KOSTENDEKKENDE PREMIE								13.860	14.589	14.334
	NLG	NLG	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR

ZIE TOELICHTING OP VERSCHILLEN TUSSEN DE TOTAAL FEITELIJKE PREMIE, DE ACTUARIËLE KOSTENDEKKENDE EN DE GEDEMPTE KOSTENDEKKENDE PREMIE OP BLZ. 29.

KERNCIJFERS

BPL 1988, PENSIOENGRONDSLAG/MAX PENSIOEN BIJ 30 DEELNEMERSJAREN, INCL. VOORWAARDELIJKE TOESLAG

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
PENSIOENGRONDSLAG	158.378	163.288	76.448	77.997	78.762	78.762	79.392	80.265	81.308	81.308
OUDERDOMSPENSIOEN M.I.V. 65 (EXCL. AOW)	71.270	73.480	34.411	35.099	35.443	35.443	35.726	36.119	36.589	36.589
PARTNERPENSIOEN	49.889	51.436	24.088	24.569	24.810	24.810	25.008	25.283	25.612	25.612
ARBEIDSONGESCHIKT- HEIDSPENSIOEN	118.784	122.466	57.351	58.498	59.072	59.072	59.544	60.199	60.981	60.981
	NLG	NLG	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR

BPL 2004, PENSIOENGRONSSLAG/MAX PENSIOEN BIJ 25 DEELNEMERSJAREN, INCL. VOORWAARDELIJKE TOESLAG

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
PENSIOENGRONDSLAG	109.968	109.968	110.848	112.067	113.524	113.524
OUDERDOMSPENSIOEN, M.I.V. 60	54.984	54.984	55.424	56.034	56.672	56.672
OVERBRUGGINGSPENSIOEN 60-65	19.244	19.244	19.398	19.612	19.867	19.867
PARTNERPENSIOEN	24.743	24.743	24.941	25.215	25.502	25.502
ARBEIDSONGESCHIKTHEIDSPENSIOEN	59.072	59.072	59.858	60.516	61.302	61.302
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR

FUNCTIONEEL LEEFTIJDSPENSIOEN (FLP)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
FLP 55-60, INGEAAN VOOR 1-5-2004	125.256	129.012	61.589	63.745	65.275	65.993	66.528	67.800	69.288	71.988
FLP 60-65, INGEGAAN VOOR 1-5-2004	111.480	114.816	54.812	56.730	58.092	58.731	59.208	60.336	61.668	64.068
FLP 55-60, INGEAAN TUSSEN 1-5-2004 EN 1-7-2008					59.107	59.453	59.868	61.068	62.472	64.764
FLP 60-65, INGEAAN TUSSEN 1-5-2004 EN 1-7-2008					51.924	52.191	52.548	53.604	54.876	56.844
	NLG	NLG	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR

KERNCIJFERS

PENSIOEN/PENSIOENGRONDSLAG ASPIRANT-LOODSEN

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
LEERVERGOEDING/ PENSIOENGRONDSLAG VOOR AFTREK FRANCHISE	64.800	66.000	30.875	31.946	32.789	33.178	33.774	34.146	34.590	35.662
FRANCHISE						12.100	12.160	12.452	12.614	12.614
PARTNERPENSIOEN	15.552	15.845	7.410	9.725	10.138	10.299	10.591	10.630	10.768	11.294
ARBEIDSONGESCHIKTHEIDSPENSIOEN	3.239	3.300	1.544	9.584	32.789	33.178	33.774	34.146	34.590	35.662
	NLG	NLG	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR

AANTALLEN

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
DEELNEMERS BPL 1988/2004	791	765	754	759	739	701	685	676	667	655
GEWEZEN DEELNEMERS	1	1	2	2	2	3	2	4	4	4
ASPIRANT-LOODSEN	0	29	38	33	21	26	40	38	34	23
OUDERDOMSPENSIOEN 1988/2004	77	99	124	153	211	271	306	345	379	413
ARBEIDSONGESCHIKTHEIDSPENSIOEN	12	12	12	12	10	6	6	6	5	6
PARTNERPENSIOEN	20	23	29	33	40	49	52	55	71	78
WEZENPENSIOEN	9	11	11	12	12	10	13	11	9	11

RIJPINGSGRAAD (VERHOUDING DEELNEMERS /OP-GERECHTIGDEN) IN PROCENTEN

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
9,7	12,9	16,5	20,2	28,6	38,7	45	51	56	63

ALGEMEEN

ACTIVITEITEN

Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen (BPL), statutair gevestigd in Rotterdam, is opgericht op 1 september 1988. De stichting is ingeschreven bij het stichtingenregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 41130603. De statuten zijn laatstelijk gewijzigd op 5 juni 2007. Het pensioenfonds is een beroepspensioenfonds. Op basis van een uitkeringsregeling (Pensioenstatuut 1988 en Pensioenstatuut 2004) verwerven de deelnemers een financiële aanspraak ten behoeve van de gevolgen van (vervoegde) pensionering en overlijden. Deze regeling biedt ook een dekking in geval van arbeidsongeschiktheid.

Het pensioenfonds voert ook een premie(flexioen)regeling uit, welke onderdeel is van het Pensioenstatuut 1988. Het fonds draagt zorg voor uitbetaling van het functioneel leeftijdspensioen. Krachtens het Financieel Besluit Loodswezen worden de kosten van de functioneel leeftijdspensioenen ingehouden op de loodsgelden.

STATUTAIRE DOELSTELLING

Op grond van de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb) is iedere (aspirant-)registerloods verplicht deel te nemen aan de pensioenregeling(en) van BPL. Deze pensioenregelingen voorzien in pensioenen voor aspirant-registerloodsen, (gewezen) registerloodsen en hun nagelaten betrekkingen.

Voor aspirant-registerloodsen geldt een aparte pensioenregeling, welke uitsluitend dekking biedt in geval van arbeidsongeschiktheid of overlijden. Het bestuur stelt zich ten doel pensioenen en andere uitkeringen te verstrekken ter zake van ouderdom, beroepsongeschiktheid en overlijden aan deelnemers en gewezen deelnemers en hun nabestaanden, overeenkomstig de geldende voorschriften. Het bestuur tracht dit doel te bereiken door:

- Het vormen van fondsen.
- Het uitvoeren van de pensioenregeling zoals in het desbetreffende Pensioenstatuut of pensioenreglement omschreven.
- Al die maatregelen te nemen, die aan het doel ten goede komen.

Het beleid van het bestuur is in overeenstemming met deze doelstelling. Dit beleid is vastgelegd in beleidsdocumenten, waarvan de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota (ABTN) de belangrijkste is. Hierin zijn het te voeren beleid, waaronder de financiële opzet en de grondslagen waarop het beleid berust, gemotiveerd beschreven. Het beleid is erop gericht met een bij het karakter van het fonds passend risico een optimaal resultaat te behalen, mede in aanmerking genomen de voorwaardelijk geïndexeerde verplichtingen van het fonds. De ABTN is het laatst gewijzigd op 3 september 2009.

EIGEN BEHEER

Alle verplichtingen die voortkomen uit de pensioenregelingen bij het BPL worden in eigen beheer gehouden. BPL loopt daarbij verschillende risico's. Deze risico's en de beheersing daarvan staan uitgebreid beschreven in de ABTN, welke op de website staat vermeld. Onder 'Risicobeleid' beginnend op blz. 33 wordt hierop nader ingegaan.

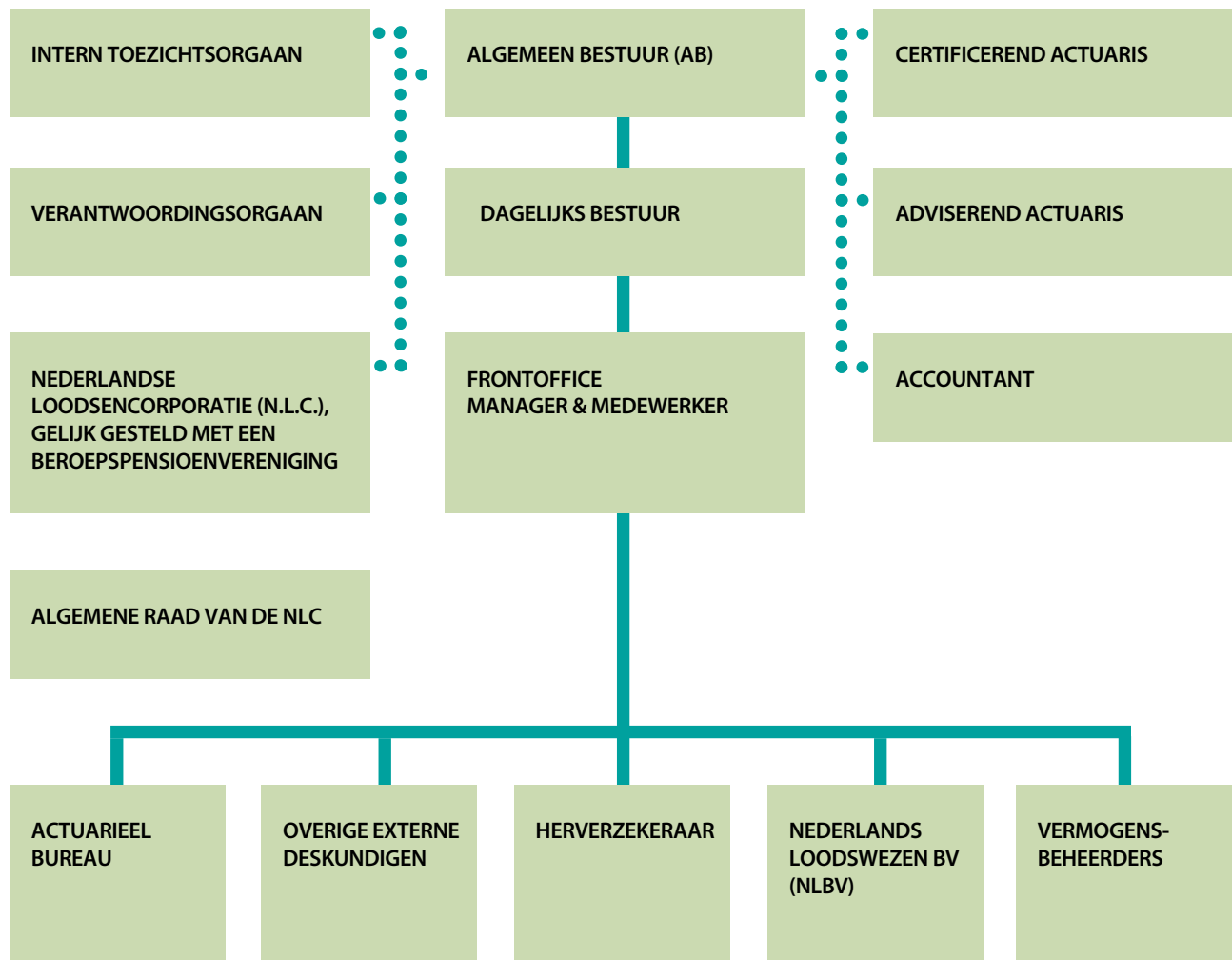
Het actuariële, pensioen- en vermogensbeheer zijn uitbesteed. Dit geldt ook voor de betalingen van de pensioenen en de financiële administratie.

ALGEMEEN

ORGANISATIE

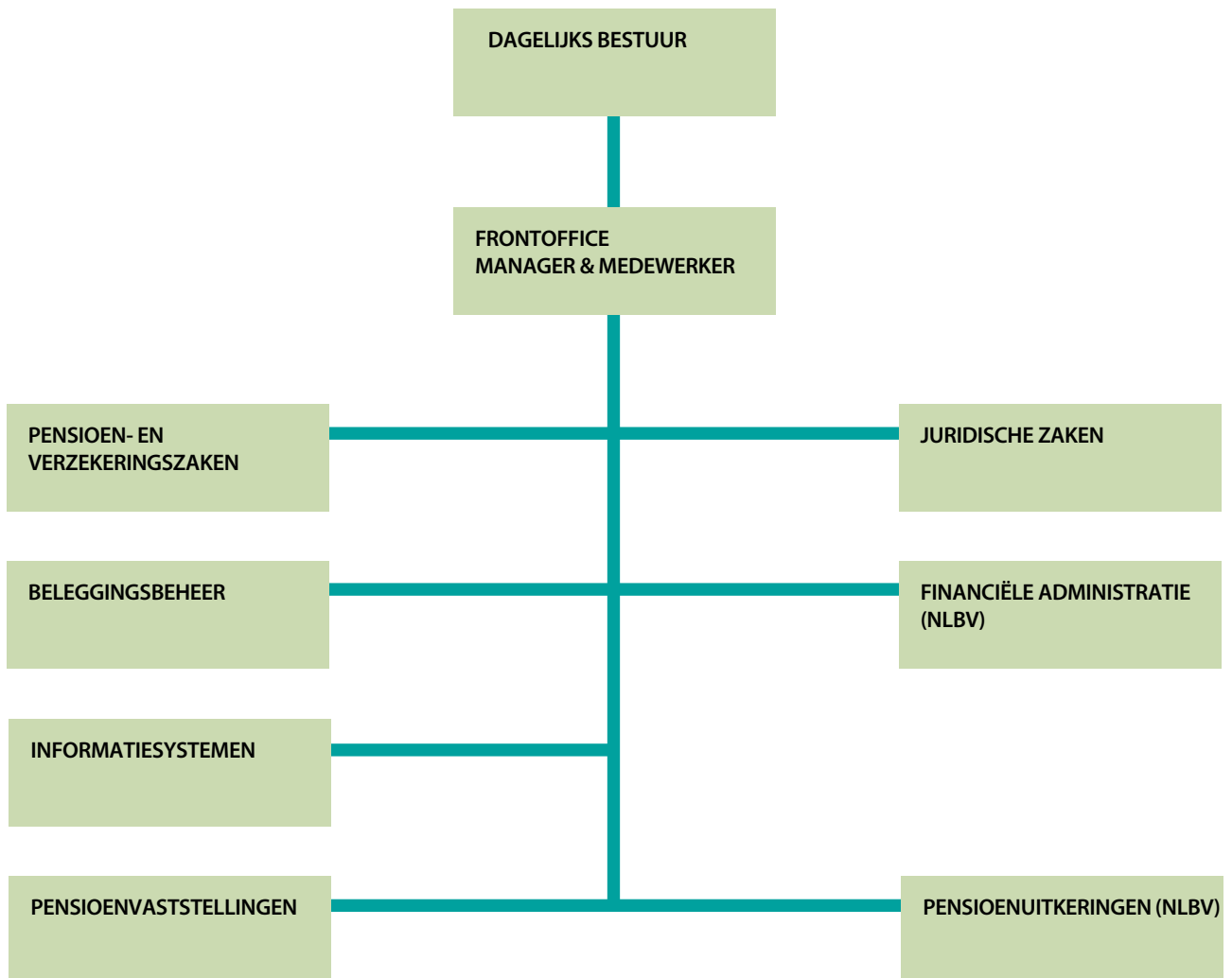
Organigram van het bestuur:

ALGEMEEN

Organigram van het uitvoeringsorgaan:

ALGEMEEN

PENSIOENREGELINGEN

BPL voert drie pensioenregelingen uit, te weten:

- Het pensioenreglement voor aspirant-registerloodsen.
- Het Pensioenstatuut 2004, vanaf 1 april 2004 van toepassing op registerloodsen.
- Het Pensioenstatuut 1988, geldend voor degenen die voor 1 april 2004 met FLP zijn gegaan.

WIJZIGINGEN IN PENSIOENSTATUUT 2004 EN 1988

Het Pensioenstatuut 2004 is het afgelopen jaar één keer gewijzigd, te weten op 8 december 2009. Dit betrof een technische wijziging. De deelnemers zijn hierover schriftelijk en via de website geïnformeerd.

Het Pensioenstatuut 1988 is het afgelopen jaar niet gewijzigd.

CATEGORIEËN BELANGHEBBENDEN

BPL kent de volgende belanghebbenden:

- (Gewezen) deelnemers.
- Gepensioneerden.
- (Ex-) partners van deelnemers/gepensioneerden.
- Kinderen van deelnemers.
- Arbeidsongeschikten.

Zie voor aantallen per regeling onder het hoofdstuk 'Kerncijfers' en 'Bijlage 3' voor verdeling naar leeftijd.

ALGEMEEN BESTUUR

Het algemeen bestuur bestaat uit zeven bestuursleden, waarvan twee ex-registerloods zijn. Deze bestuursleden worden benoemd, treden af of worden ontslagen volgens de in de Pensioenverordening registerloodsen en de statuten van BPL vastgelegde regels.

Samenstelling algemeen bestuur en nevenfuncties eind 2009:

NAAM / FUNCTIE	LID VAN	LID TOT	NEVENFUNCTIE	BETAALD	NIET BETAALD
J.W. DUYZER VOORZITTER	MEI 2002	SEP 2011	REGISTERLOODS	•	
P.J.J. VAN DEN BERG SECRETARIS/ PENNINGMEESTER	MEI 2000	JUNI 2012	REGISTERLOODS BESTUURSLID ST. ADMINISTRATIEKANTOOR IT WILD	•	•
H.B.W. BROERS BESTUURSLID	MEI 2008	JUNI 2010	REGISTERLOODS	•	
E.P.R. HEUGEN BESTUURSLID	MEI 2004	JUNI 2012	REGISTERLOODS	•	
P.G. VAN DER HORST BESTUURSLID	MEI 2008	JUNI 2016	DGA HOLEE MARITIME BV LID VAN HET COLLEGE VAN BEZWAREN EN GESCHILLEN PKN ZUID-HOLLAND VOORZITTER WERKGROEP KERKBLAD MAASSLUIS SECRETARIS VNOL SECRETARIS PENSIOENCOMMISSIE NVOG LID PLATFORM SEMI-OVERHEIDSINSTELLINGEN NVOG LID ACHTERBANCOMMISSIE FRACTIE NVOG DEELNEMERSRAAD ABP	•	• • • • • • •
R. DE JONGE BESTUURSLID	MEI 2008	JUNI 2016	REGISTERLOODS	•	
A.G. NAUTA BESTUURSLID	SEP 1988	JUNI 2011	DIRECTEUR ENTR'ACTE BV COMMISSARIS DE RUYTER TRAINING & CONSULTANCY BV BESTUURSLID STG. PENSIOENREGISTER LID INTERN TOEZICHT SDB LID CIE SER BEROEPSPENSIOENEN BESTUURSLID ST. MARITIEME ACTIVITEITEN (MAR) LID R.V.T. MARITIEM MUZEEUM VLISSINGEN R.V.T. NED. INV. MANAGERS FORUM (NIMF)	• • • • •	• • •

BESTUUR

Het bestuur vergadert tenminste zeven tot achtmaal per jaar en de in deze vergaderingen genomen besluiten worden vastgelegd in aparte besluitenlijsten. Het bestuur wordt uitvoerig geïnformeerd en beleidsstukken, veelal opgesteld door de Manager Pensioenen en/of de adviserend actuaire, worden uitgebreid tijdens bestuursvergaderingen besproken.

Vergaderingen Algemeen Bestuur 2009:

• = AANWEZIG										
	27/1	6/3	23/4	7/5	5/6	1/9*	3/9	22/9**	30/10	15/12
J.W. DUYZER	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
P.J.J. VAN DEN BERG	•	•	•		•	•	•	•	•	•
H.B.W. BROERS	•	•	•		•	•	•	•	•	•
E.P.R. HEUGEN	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
P.G. VAN DER HORST	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
R. DE JONGE	•	•	•		•	•	•	•	•	•
A.G. NAUTA	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
M.A. VAN KUIK ***							•	•	•	•
* ZELFEVALUATIE (ZIE BLZ. 43) ** OVERLEG MET INTERN TOEZICHTSORGAAN *** ASPIRANT AB-LID										

DAGELIJKS BESTUUR (DB)

Het dagelijks bestuur bestaande uit de voorzitter en secretaris/penningmeester, komen samen met de Manager Pensioenen in principe 18 keer per jaar bijeen. Het dagelijks bestuur ontleent zijn bevoegdheden aan de statuten, de ABTN, de Pensioenstatuten 1988 en 2004 en het pensioenreglement aspirant-registerloodsen. Zie hiervoor de taakverdeling tussen DB en AB de betreffende matrix op blz. 102.

SAMENWERKINGSVERBANDEN

BPL werkt samen met negen andere Beroepspensioenfondsen in de Unie van Beroepspensioenfondsen (UvB), opgericht op 1 juni 2001. Doelstelling van de Unie is dat zij:

- De gemeenschappelijke belangen in het kader van een beroepspensioenregeling in de meest brede zin, zowel nationaal als internationaal, behartigt.
- Service aan haar leden verleent.
- De samenwerking tussen haar leden bevordert.

De service aan de leden is voor een deel onderbracht in aparte stichting, de Stichting Dienstverlening Beroepspensioenfondsen (SDB), waaraan zeven beroepspensioenfondsen deelnemen. De financiële risico's voor BPL uit hoofde van deze samenwerkingsverbanden beperken zich tot de jaarlijks te betalen contributie. De mate van zeggenschap in het beheer van deze stichtingen is geregeld doormiddel van stemrecht, vastgelegd in de betreffende statuten. Het jaarverslag van de UvB treft u aan op onze website. Zie ook www.uvb.nl.

BESTUUR

KLACHTEN- EN GESCHILLENPROCEDURE

Indien een geschil ontstaat tussen het pensioenfonds en een belanghebbende bij het pensioenfonds is de klachten- en geschillenprocedure van toepassing. Volgens deze procedure wordt op klachten in eerste instantie gereageerd door de manager pensioenen. Indien de klager zich niet kan vinden in diens uitleg, dan dient belanghebbende zich te wenden tot het bestuur van BPL. Indien het bestuur en de belanghebbende niet tot een oplossing van het geschil komen, kan de belanghebbende zich wenden tot de burgerrechter. Zie voor de in 2009 door het bestuur behandelde klachten blz. 44 van dit jaarverslag.

UITVOERING PENSIOENADMINISTRATIE

De pensioenadministratie van het pensioenfonds wordt uitgevoerd door Hewitt Associates BV. Het op basis van het contract geldende Service Level Agreement wordt jaarlijks door het bestuur geëvalueerd.

UITVOERING FINANCIËLE ADMINISTRATIE

De financiële administratie van het pensioenfonds wordt uitgevoerd door Nederlands Loodswezen BV. De te verrichten werkzaamheden worden periodiek geëvalueerd.

ADVISEURS

Het pensioenfonds wordt voor actuariaat en risicobeheersing ondersteund door een externe adviserende actuaris en een Asset Liability Management-adviseur. In het verslagjaar was R. Sprenkels van Sprenkels en Verschuuren de adviserend actuaris. Op basis van een contract worden de verrichte werkzaamheden jaarlijks door het bestuur geëvalueerd.

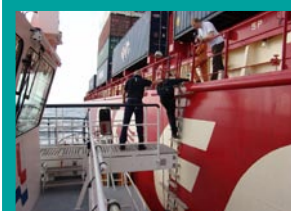
VERMOGENSBEHEERDER

De externe vermogensbeheerder is Robeco Institutional Asset Management (RIAM). De vermogensbeheerder is verantwoordelijk voor de selectie en timing van de transacties in de door hen beheerde portefeuilles binnen de geldende mandaten. De door de vermogensbeheerder bereikte resultaten worden maandelijks geëvalueerd en tenminste een keer per kwartaal besproken in het bestuur.

Van de vermogensbeheerder is een SAS70-rapportage ontvangen, welke een toetsing behelst van de opzet, het bestaan en de werking van beheersmaatregelen, processen en procedures. Deze rapportage is besproken in het bestuur. Op basis van deze rapportage kan gezegd worden dat de relevante aspecten van interne controle adequaat zijn en naar redelijkheid waarborgen dat de gestelde procedures worden nageleefd.

FRONTOFFICE

Om alle taken goed te verrichten wordt het bestuur bijgestaan door het frontoffice, welke uit twee personen bestaat (manager pensioenen en een parttime medewerker pensioenen). Dit bureau zorgt voor de pensioentoekenningen, het bijhouden van de pensioenadministratie en het geven van voorlichting aan de deelnemers. Daarnaast zorgt de manager pensioenen voor de voorbereiding en uitvoering van bestuursbesluiten. Hij ziet er tevens op toe dat de werkzaamheden die zijn uitbesteed conform de afgesloten overeenkomsten worden verricht. De taken en verantwoordelijkheden van de manager pensioenen en medewerker pensioenen zijn vastgelegd in een functiebeschrijving.

FINANCIËEL BELEID

BELEGGINGEN

TERUGBLIK

Het jaar 2009 zal de geschiedenis in gaan als het jaar waarin een einde kwam aan de zwaarste recessie sinds de jaren dertig van de vorige eeuw. Krachtige stimuleringsmaatregelen door centrale banken en overheden hebben hun uitwerking niet gemist. Vooral het economische herstel in Azië is indrukwekkend. Zo groeide de Chinese economie in 2009 met 8,7 procent en nam het de wereldeconomie bij de hand. Vooral de binnenlandse consumptie en investeringen waren de aanjager van de groei. Hoewel het nog te vroeg is om te concluderen dat een depressie zoals die van Japan in de jaren 1990-2005 definitief is afgewend, verraste de wereldwijde groei in de tweede helft van 2009 aan de bovenkant, terwijl de inflatie een dalende tendens vertoonde. Zo kwamen de twee grootste economieën van Europa, Duitsland en Frankrijk, in het tweede kwartaal uit de recessie. Ook zat het producentenvertrouwen van beide landen in een stijgende lijn. De Eurozone economie verraste in 2009 door met beperkte stimuleringsmaatregelen uit de recessie te komen. De groei werd mede veroorzaakt door aantrekkende exporten. De groei van de Japanse economie vertraagde in het derde kwartaal weer wat, nadat het in het tweede kwartaal uit de recessie was gekomen. Het Japanse ondernemersvertrouwen is gedurende het jaar gestegen, maar bevindt zich nog wel op relatief lage niveau's. Het is vooral teleurstellend dat Japanse bedrijven nog altijd aangeven verder in de kosten te snijden en investeringen uit te stellen. Verder heeft deflatie een remmend effect op de Japanse economie. De Amerikaanse economie kwam in het derde kwartaal als laatste van de grote economieën uit de recessie. De ISM-Manufacturing index liet over het hele jaar een fors herstel zien. Consumenten zijn nog wel terughoudend met hun uitgaven, maar de huizenmarkt herstelde licht en hoewel de werkloosheid fors opliep was in november weer sprake van groei van het aantal banen waar in januari nog ruim 700.000 banen werden geschrapt. Voorlopende indicatoren wijzen over een breed front op aanhoudend economisch herstel in 2010. De prijzen van meer risicovolle activa profiteerden als gevolg hiervan en toonden een enorme herstelbeweging sinds de bodem in maart. De wereld komt nu in een moeilijker fase van het economische herstelproces, namelijk de fase waarin de uitzonderlijke stimuleringsmaatregelen geleidelijk moeten worden teruggebracht. Het lijkt erop dat de autoriteiten het zekere voor het onzekere willen nemen en weinig haast maken met de implementatie van hun exit-strategieën.

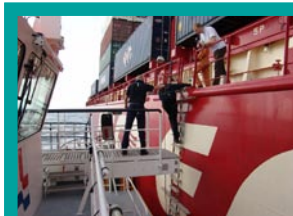
PERFORMANCE TOTALE PORTEFEUILLE

Over het jaar 2009 bedroeg het rendement op de totale portefeuille 8,04 procent terwijl de benchmark een rendement liet zien van 11,91 procent.

PERFORMANCE ZAKELIJKE WAARDEN

De rendementen van de diverse fondsen in vergelijking met de benchmark:

AANDELENFONDSEN (IN PROCENTEN)						HEDGEFUND	FONDSEN
	WERELDWIJD	OPKOMENDE MARKTEN	CONSERVATIVE	USPREMIUM	ONROEREND GOED	OMNITREND PLUS	COMMODITIES
FONDS	34,16	86,99	11,71	29,28	35,85	-18,81	20,06
BENCHMARK	26,72	72,95	25,20	17,88	33,37	3,73	19,30
EXCESS RETURN	7,44	14,05	-13,50	11,41	2,48	-22,54	0,76

FINANCIËEL BELEID

De beleggingen in Private Equity vinden plaats via drie fondsen. De benchmark voor de beleggingen in private equity is de MSCI Wereld index. Het rendement van de deze index over 2009 was 26,72 procent.

De rendementen van de drie fondsen in 2009:

FONDS (IN PROCENTEN)	RENDEMENT
ROBECO INST. EUROPEAN PRIVATE EQUITY FUND I	4,49
ROBECO INST. EUROPEAN PRIVATE EQUITY FUND II	-4,99
ROBECO CLEAN TECH PRIVATE EQUITY II	-9,92

AANDELEN ONTWIKKELDE MARKTEN

AANDELENFONDS WERELDWIJD

De benchmark van het fonds is de MSCI Wereld Index. Het beleggingsbeleid is gericht op het wereldwijd kiezen van aandelen binnen sectoren en het bepalen van de weging van de sectoren zelf. De weging van regio's volgt grotendeels uit deze selectie. Het rendement op de portefeuille in 2009 was 34,16 procent tegen een benchmarkrendement van 26,72 procent. In de verslagperiode heeft het actieve beleggingsbeleid bijna 7,5 procent rendement (vóór aftrek van kosten) toegevoegd bovenop het rendement van de benchmark. Dit jaar was de aandelenselectie de drijvende kracht achter het positieve resultaat ten opzichte van de benchmark. Daarnaast droeg het sector allocatie beleid heel licht bij. Het valutabeleid binnen het fonds droeg licht negatief bij.

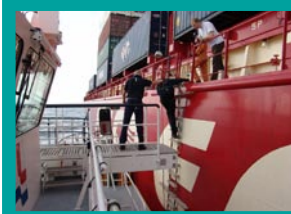
AANDELENFONDS OPKOMENDE MARKTEN

Het beleggingsbeleid van Robeco's beleggingsstrategie in opkomende markten is sinds de start in 1994 erop gericht te profiteren van een viertal inefficiënties in opkomende markten.

De inefficiënties en daarop gebaseerde Robeco-strategieën:

INEFFICIËNTIE	ROBECO-STRATEGIE IN OPKOMENDE MARKTEN
LOKALE BELEGGER CONCENTREREN ZICH OP HET THUISLAND	ACTIEVE LANDENALLOCATIE
ONJUISTE CONSENSUSVORMING EN KUDDEGEDRAG	GEDISCIPLINEERDE, CONSISTENTE FUNDAMENTELE ANALYSE
FOCUS OP RESULTATEN OP KORTE TERMIJN	LANGETERMIJNBELEGGINGSHORIZON
INEFFICIËNTIE ALS GEVOLG VAN 'BEHAVIORAL BIASES'	GEBRUIK VAN KWANTITATIEVE MODELLEN

Het beleid van het betreffende Robeco-fonds is erop gericht te profiteren van deze inefficiënties. De beheerders selecteren beleggingen op basis van een top-down beleggingsaanpak. Het rendement op de portefeuille in 2009 was 86,99 procent tegen een benchmark rendement van 72,95 procent. Zowel de landenallocatie als de aandelenselectie droegen positief bij.

FINANCIËEL BELEID

AANDELENFONDS CONSERVATIVE

Het fonds hanteert geen benchmark in haar beleggingsbeleid. Als referentie wordt de MSCI Wereld index (netto dividenden) gebruikt. In het fonds wordt beoogd het absolute rendement per eenheid absoluut risico te maximaliseren met beleggingen in solide ondernemingen met een lage marktgevoeligheid, met een conservatief kasbeleid, met een aantrekkelijke koers-winstverhouding en met een goed momentum. Het rendement op de portefeuille in 2009 was 11,71 procent tegen een benchmark rendement van 25,20 procent. Vanwege de beleggingsdoelstelling (maximalisatie Sharpe-ratio) kunnen de beleggingsresultaten van het fonds pas goed worden beoordeeld over een langere periode. Over de afgelopen 3 jaar behaalde het fonds een jaarlijks rendement van gemiddeld -5,5 procent terwijl de marktindex jaarlijks met gemiddeld 7,3 procent daalde. De volatiliteit van het fonds was over deze periode ruim 30 procent lager dan die van de markt.

AANDELENFONDS US PREMIUM

Over het jaar 2009 werd een rendement van 29,28 procent behaald ten opzichte van de benchmark van 17,88 procent. Het merendeel van de toegevoegde waarde kwam op het conto van de individuele aandelenselectie verspreid over 11 sectoren. Gedurende het jaar leverde de sector Financials de grootste bijdrage aan de relatieve performance. De sectoren Industrials and Manufacturing deden het goed gedurende het jaar en leverden door een onderweging in deze sectoren een negatieve bijdrage aan de performance.

AANDELENFONDS ONROEREND GOED

De benchmark van het fonds is de Citigroup global real-estate index. Over het jaar 2009 werd een rendement van 35,85 procent behaald ten opzichte van het benchmarkrendement van 33,37 procent. Aan het positieve relatieve rendement van ruim 1,8 procent droegen de landenverdeling in het fonds en de kaspositie positief bij terwijl de valutaire spreidingen de selectie van individuele onroerend goed aandelen negatief bijdroegen.

HEDGEFUND OMNITREND PLUS

Het beleggingsbeleid van het Omnitrend fonds is gebaseerd op kwantitatieve methoden en wordt consistent op geïntegreerde en gedisciplineerde wijze toepast. De methode is afgestemd om ongeacht de richting te profiteren van trends in markten. Teneinde een optimaal voordeel te halen uit markttendensen laat het model exposure met een hefboomwerking toe. Over het jaar 2009 werd een rendement van -18,81 procent behaald ten opzichte van de afgesproken benchmark van 3,73 procent. De oorzaak van de underperformance was de afwezigheid van trends in de markt in 2009.

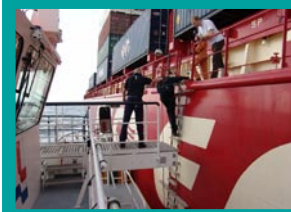
FONDSEN COMMODITIES

In april 2009 is het pensioenfonds gestart met beleggingen in commodities. De fondsen waarin belegd wordt, zijn geselecteerd door Corestone, een 100 procent dochter van Robeco die zich gespecialiseerd heeft in het selecteren van vermogensbeheerders.

Corestone heeft een drietal fondsen geselecteerd bij de assetmanagers Goldman Sachs, Wellington en Schroders. Alle drie de fondsen hebben in de periode april t/m december 2009 de benchmark verslagen. In totaal werd op commodities in 2009 een rendement behaald van 20,06 procent. De benchmark behaalde een rendement van 19,30 procent.

PRIVATE EQUITY

In 2009 zijn geen beleggingen in nieuwe Private Equity-fondsen aangegaan. De waarde van de bestaande drie beleggingen in private equity daalde van € 28,9 miljoen per eind 2008 naar € 24,5 miljoen per eind 2009. Er werden geen uitkeringen (distributions) ontvangen en er werd € 1,8 miljoen gestort (capital calls). Het rendement (IRR) op de portefeuille ontwikkelde zich minder gunstig dan in 2008 en kwam over 2009 op ongeveer -3,6 procent uit.

FINANCIËEL BELEID

PERFORMANCE VASTRENTENDE WAARDEN

Het totale rendement op de vastrentende beleggingen bedroeg in 2009 0,72 procent. De benchmark behaalde een negatief rendement (-3 procent).

De rendementen van diverse fondsen in vergelijking met de benchmark:

OBLIGATIEFONDSEN (IN PROCENTEN)			
2009	FULL DISCRETION	LONG DURATION 20	LONG DURATION 40
FONDS	8,53	1,79	-1,45
BENCHMARK	6,95	-1,43	-7,47
EXCESS RETURN	1,58	3,21	6,02

Ter afdekking van het renterisico wordt er belegd in twee fondsen met een lange duration. Deze beleggingsfondsen, het Robeco Institutional Liability Driven Euro Full Discretion 20 Fund en het Robeco Institutional Liability Driven Euro Full Discretion 40 Fund, beleggen in het CGF Robeco All Strategy Euro Bonds en in Interest Rate Swaps (IRS). We merken hierbij op dat deze fondsen niet zijn gekozen voor het behalen van rendement maar in eerste aanleg zijn bedoeld ter afdekking van het renterisico dat het fonds loopt als gevolg van de marktwaardering van haar verplichtingen.

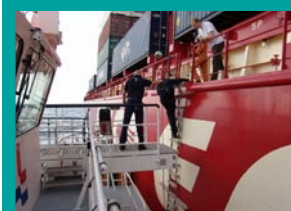
Het traditionele obligatiefonds behaalde in de verslagperiode een hoger rendement dan dat van de benchmark. De creditbeleggingen (1,0 procent) en de allocatie naar Asset Backed Securities (1,4 procent) hebben de performance behoorlijk positief beïnvloed. Van de overige performancedrivers leverde met name het durationbeleid (0,6 procent) een negatieve bijdrage. De overige performance drivers waren in 2009 licht positief danwel negatief maar hadden per saldo geen grote invloed op het relatieve rendement.

VOORUITZICHTEN FINANCIËLE MARKTEN

De vooruitlopende indicatoren voor de OESO-landen wijzen in de richting van een aanhoudend wereldwijd economisch herstel. De wereldeconomie lijkt daarom ook in 2010 aan te trekken, hoewel de gemiddelde groei in totaal waarschijnlijk achterblijft bij de trendmatige groei. De wereld begint, zij het geleidelijk, aan een moeilijkere fase van het herstelproces. Een fase waarin de monetaire en fiscale autoriteiten hun buitengewone noodmaatregelen gaan afbouwen. Gelukkig blijven de autoriteiten voorzichtig en maken ze geen haast met hun exitstrategie. Wanneer de steun wordt ingetrokken zal blijken hoe sterk de wereldeconomie werkelijk is. De inflatie stijgt vanwege een gestage stijging in grondstoffenprijzen. De kerninflatie laat echter een neerwaartse trend zien en zal voorlopig gematigd blijven. Japan is onze belangrijkste deflatiekandidaat. Voor sommige opkomende markten kan de inflatie een probleem vormen, met name in India en in mindere mate in China. De schulddynamiek is ongunstig in volwassen economieën. De staatsschuldquote zal in 2010 blijven stijgen. Twijfel over de politieke wil om belangrijke fiscale aanpassingen door te voeren, zou in 2010 een thema kunnen zijn in bepaalde markten voor staatsobligaties.

VOORUITZICHTEN ZAKELIJKE WAARDEN

Het jaar 2009 kende een zeer moeilijke start. De S&P500 Index was het jaar 2008 op een stand van 903 geëindigd en de AEX op 246. Daarmee sloten de Amerikaanse en Europese beurzen een moeilijk jaar af, maar aan het begin van 2009 ging de daling onverminderd verder. Tot het dieptepunt op 9 maart verloor de AEX nog eens 19 procent en de S&P500 25 procent.

FINANCIËEL BELEID

De dieptepunten werden bereikt op magische niveaus: Op 9 maart bereikte de S&P500 een stand van 666 en de AEX kwam rond de 200 uit. Vanaf begin maart werd een stijging ingezet. Beurzen uit opkomende markten waren al aan het stijgen, zij hadden hun dieptepunt reeds in november 2008 bereikt. De zorgen bleven, maar de berichten vielen telkenmale mee. In deze fase bevinden wij ons nu nog steeds. De economische groei komt terug al was het maar omdat de eerste helft van 2010 wordt vergeleken met de eerste helft van 2009, toen de economie zich op een dieptepunt bevond. De koersen van aandelen en obligaties zijn gestegen en de waardedaling van de woningen in de Verenigde Staten lijkt tot stilstand te zijn gekomen. Dit geeft de burger opnieuw de moed om meer te consumeren. Bedrijfsinvesteringen zullen naar verwachting nog wel even achterblijven. Er is weinig reden om veel te investeren, aangezien de bezettingsgraad van de bestaande capaciteit nog laag is. De centrale banken zullen in de eerste helft van 2010 waarschijnlijk nog geen drastische beleidswijzigingen doorvoeren omdat de geschiedenis leert dat je het prille herstel niet in de kiem moet smoren. Overheden zullen dus blijven besteden en investeren, aangezien veel beleidsplannen tot ver in 2010 blijven doorlopen. Maar er komt een moment in 2010 dat de overheden en centrale banken het stokje overgeven aan de particuliere sector en dat moment zal met onzekerheid omgeven worden. Voor bedrijfswinsten geldt hetzelfde beeld. Herstel van de groei biedt ook de bijbehorende operationele hefboomfactor: de omzet stijgt, maar het duurt even voordat de kosten ook toenemen. Aanvankelijk kan men toe met het bestaande personeel en kan de leemte in de bestaande productiecapaciteit worden gebruikt voor groei zonder additionele investeringen. Dit duidt op een fors winstherstel. De waardering van de gehele beurs is gemiddeld, na de stijging van de afgelopen maanden. Veel particulieren, pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen hebben nog veel liquide middelen die bij de huidige lage rente schreeuwen om meer rendement. Wij voorzien in de eerste helft van 2010 per saldo dan ook een verdere stijging van aandelenbeurzen. Hoe verder we echter in het jaar komen, hoe moeilijker het zal worden om de verwachte koersstijging op aandelenbeurzen voort te zetten. Het eerste deel van het cyclische herstel loopt dan ten einde. Overheden en centrale banken zien weer groei en kunnen stimuleringsmaatregelen afbouwen maar lopen daarmee het risico het economische herstel in de kiem te smoren.

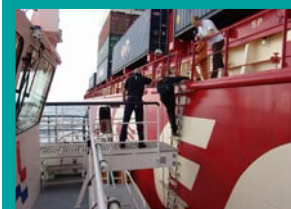
VOORUITZICHTEN VASTRENTENDE WAARDEN

Wij verwachten dat de officiële korte rentes in de ontwikkelde economieën rond de historisch lage niveaus zullen blijven bewegen om zo een blijvend economisch herstel te stimuleren. Obligaties zullen steun onder vinden van centrale banken die de monetaire omstandigheden niet agressief zullen normaliseren. Verder zijn er geen acute dreigende inflatierisico's, gezien de stijgende werkloosheid en de trage wereldwijde economische groei. Verder in de toekomst kunnen obligatiemarkten kwetsbaar worden als de overheden niet in staat zijn fiscale maatregelen door te drukken waardoor de inflatieverwachtingen zouden kunnen gaan toenemen. De vooruitzichten voor de bedrijfsobligatiemarkten zijn positief. Consumenten en bedrijven bouwen de schuldenlast af die zij in de afgelopen twee decennia hebben opgebouwd. Banken worden geconfronteerd met hogere solvabiliteitseisen en zullen daardoor hun kernvermogen versterken. Hoewel de aflossingstrend de groei zal drukken, zijn de fundamentele ontwikkelingen gunstig voor bedrijfsobligaties. Tegelijkertijd kunnen bedrijfsobligaties profiteren van de aanhoudende vraag die wordt gedreven door lage absolute risicovrije rendementen en hogere spaarrentes.

ASSETMIX EN BENCHMARK (VERDELING)

De strategische normverdeling tussen zakelijke waarden en vastrentende waarden is voor BPL als volgt:

ASSET	NORM	BANDBREEDTES IN PROCENT-PUNTEN
VASTRENTENDE WAARDEN	55 PROCENT	+ EN -5 PROCENT-PTN
ZAKELIJKE WAARDEN	45 PROCENT	+ EN -5 PROCENT-PTN

FINANCIËEL BELEID

REBALANCE BELEID

De benchmark van enerzijds vastrentende waarden en anderzijds zakelijke waarden ontwikkelt zich in tijd op open basis (beweegt mee met de markt). Zodra de zich op open basis ontwikkelde procentuele verdeling (benchmark) van zakelijke waarden of vastrentende waarden per maandultimo meer dan 5 procent-punt afwijkt van de normgewichten, wordt de benchmarkweging in principe teruggebracht naar de helft van het verschil tussen het huidige benchmarkgewicht en de normgewichten. Deze actie vergt de instemming van het bestuur.

INRICHTING PORTEFEUILLE VASTRENTENDE WAARDEN

De vastrentende waarden portefeuille (inclusief liquiditeiten) is zodanig ingericht dat de duration van de totale portefeuille (inclusief zakelijke waarden) gelijk is aan de duration van de verplichtingen. De strategische afdekking van de duration van de verplichtingen (tot 1-11-2008 voor 65 procent, daarna 100 procent) vindt plaats middels beleggingen in een combinatie van de navolgende fondsen:

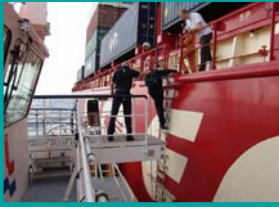
- Vastrentende waarden traditioneel:
De categorie-I EUR-aandelen van het sub-fonds Robeco All Strategy Euro Bonds van de Robeco Capital Growth Funds
- Vastrentende waarden Liability Driven, van de Robeco Institutional Liability Driven Funds:
Robeco Institutional Liability Driven Euro Bond Full Discretion 20 Fund
Robeco Institutional Liability Driven Euro Bond Full Discretion 40 Fund

INRICHTING PORTEFEUILLE ZAKELIJKE WAARDEN

ASSET (SUB-) CATEGORIE	NORM-VERDELING	BANDBREEDTE IN PROCENT-PUNTEN	BENCHMARK
AANDELEN WERELDWIJD	5 PROCENT	+ EN – 5	MSCI WORLD TOTAL RETURN INDEX
AANDELEN EMERGING MARKETS	5 PROCENT	+ EN – 2,5	RUSSELL 3000 VALUE
AANDELEN CONSERVATIVE EQUITY	10 PROCENT	+ EN – 5	MSCI WORLD TOTAL RETURN INDEX
AANDELEN US PREMIUM EQUITY	5 PROCENT	+ EN – 5	MSCI EMERGING MARKETS (NET RETURN)
ONROEREND GOED	5 PROCENT	+ EN – 2,5	EONIA + 3 PROCENT
HEDGEFUND OMNITREND PLUS	5 PROCENT	+ EN – 2,5	MSCI WORLD TOTAL RETURN INDEX
COMMODITIES	5 PROCENT	+ EN – 5	CITIGROUP GEI BMI REAL ESTATE WORLD INDEX
PRIVATE EQUITY	5 PROCENT	+ EN – 2,5	MSCI WORLD TOTAL RETURN INDEX
TOTAAL	45 PROCENT		

ALGEMENE RESTRICTIES

Vanaf november 2008 bedraagt de afdekking van het renterisico 100 procent van de pensioenverplichtingen. Daarvoor bedroeg deze afdekking 65 procent. De afdekking geschiedt doormiddel van Swaps via bovengenoemde Liability Driven fondsen. Daarbij wordt gestreefd naar een zo laag mogelijke geldmarktexposure voortvloeiende uit de beleggingen in deze LDF-fondsen. Het totaal van de zakelijke waarden mag niet meer zijn dan 55 procent (inclusief onroerend goed) van de totale beleggingsportefeuille. De basisvaluta van de beleggingen luidt in euro.

FINANCIËEL BELEID

Gedurende het verslagjaar waren nagenoeg alle beleggingen in vreemde valuta gehedged naar de Euro, met uitzondering van de beleggingen in het hedgefund en private equity. Het rechtstreekse gebruik van derivaten is alleen toegestaan voor zover de exposure van deze derivaten wordt opgeteld bij de portefeuille en de hiervoor genoemde bandbreedtes in acht worden genomen. Het gebruik van derivaten binnen beleggingsfondsen is toegestaan. Gestreefd wordt naar een ex-ante tracking error op pensioenfondsniveau van maximaal 3,5 procent. Ten aanzien van de verschillende beleggingscategorieën gelden de volgende algemene regels:

CATEGORIE VASTRENTENDE WAARDEN

De doelstelling is om door middel van actief beheer een hoger rendement te behalen dan de benchmark. Voor vastrentende waarden traditioneel geldt een maximale ex-ante tracking error van 3 procent. Voor vastrentende waarden Liability Driven geldt geen ex-ante tracking error limiet.

CATEGORIE AANDELEN

De doelstelling is om door middel van actief beheer een hoger rendement te behalen dan de benchmark. Voor de portefeuille wereldwijde aandelen is een maximale ex-ante tracking error van 4 procent afgesproken. Voor aandelen Emerging Markets geldt een maximale ex-ante tracking error van 6 procent. Voor aandelen US Premium Equity geldt een maximale ex-ante tracking error van 10 procent.

CATEGORIE ONROEREND GOED

Er kan worden belegd in vastgoedfondsen, al dan niet met een beursnotering, mits goed verhandelbaar. Voor de huidige beleggingen geldt een ex-ante tracking error limiet van 7 procent.

CATEGORIE HEDGEFONDS

Ten aanzien van deze belegging geldt geen ex-ante tracking error limiet.

COMMODITIES

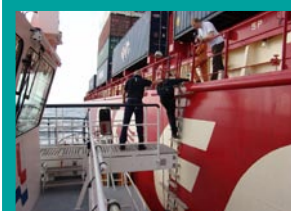
Belegd wordt in fondsen of structure notes. De vermogensbeheerder fungeert als fiduciair manager en benoemd en ontslaat de managers op basis van adviezen van een onafhankelijke en deskundige partij (Co-restone). Ten aanzien van deze beleggingen geldt geen ex-ante tracking error limiet.

CATEGORIE PRIVATE EQUITY

In 2003 is besloten om voor 5 procent van het vermogen in Private Equity te beleggen. De opbouw van de Private Equity kan enige tijd in beslag nemen en zal uit meerdere aankopen bestaan. Wanneer besloten wordt het aanwezige belang in Private Equity uit te breiden, zullen de gelden hiervoor onttrokken worden uit de belegging in wereldwijde aandelen.

MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD BELEGGEN

Mede op aandringen van het bestuur heeft Robeco in 2009 besloten om voor al hun huisfondsen de Principles for Responsible Investment (PRI) als uitgangspunt te nemen.

FINANCIËEL BELEID

PENSIOENEN

PREMIËS (BEDRAGEN X 1.000 EURO)

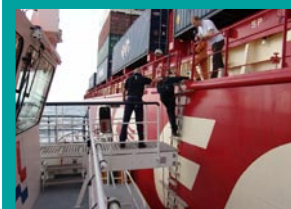
Over 2009 bedraagt de totale feitelijk ontvangen premie € 15.247. De actuariële kostendeekkende premie over 2009 bedraagt € 17.682 en de gedempte kostendeekkende premie € 14.334. De totale feitelijke premie dient minimaal gelijk te zijn aan de wettelijk voorgeschreven kostendeekkende premie. De actuariële voorgeschreven kostendeekkende premie is gebaseerd op de rentetermijnstructuur en is daardoor gevoelig voor renteveranderingen. Hierdoor zou de premie van jaar tot jaar kunnen verschillen. Het beleid van het bestuur is echter gericht op een zo stabiel mogelijke premieontwikkeling. Om te voorkomen dat de premie van jaar tot jaar fluctueert biedt de wet de mogelijkheid om premiedemping te bewerkstelligen. Het is daarbij toegestaan om af te wijken van de rentetermijnstructuur als rekenrente bij de vaststelling van de kostendeekkende premie. Het bestuur heeft van deze mogelijkheid gebruik gemaakt en hanteert als kostendeekkende premie de gedempte kostendeekkende premie, gebaseerd op een disconteringsvoet van 4,4 procent. Bij de vaststelling van deze disconteringsvoet is uitgegaan van het verwachte toekomstige reële beleggingsrendement. De totale feitelijk ontvangen premie is in 2009 hoger dan de gedempte kostendeekkende premie, maar lager dan de actuariële kostendeekkende premie gebaseerd op de rentetermijnstructuur. Volgens de geldende Pensioenstatuten wordt de feitelijke premie jaarlijks op 1 januari verhoogd met de ontwikkeling van de Consumenten Prijsindex (CPI), tenzij de wettelijk voorgeschreven kostendeekkende premie hoger is. In dat geval wordt de premie op dit kostendeekkende niveau vastgesteld. De feitelijke premie is als gevolg van de ontwikkeling van de CPI op 1-1-2009 verhoogd met 3,1 procent. In verband met de verwerking van een leeftijdsterugstelling van 2 jaar voor mannen en 1 jaar voor vrouwen is de premie per 1-1-2009 extra verhoogd met 2,7 procent. Totaal is de premie per 1-1-2009 met 5,9 procent verhoogd. Deze aldus verhoogde feitelijke premie was hoger dan de voor BPL geldende gedempte kostendeekkende premie. Dit verklaart het verschil tussen de feitelijke premie en de gedempte premie van € 913.

ONTWIKKELING DEKKINGSGRAAD

In 2009 is de dekkingsgraad gestegen van 92,8 procent naar 97,5 procent. Ultimo 2009 bedraagt het minimaal vereist eigen vermogen van het pensioenfonds 105 procent. Het Vereist Eigen Vermogen bedraagt eind 2009 113,8 procent (was eind 2008 113,4 procent). BPL verkeert derhalve in een situatie van dekkings- en reservetekort.

Oorzaken stijging/daling dekkingsgraad (DG):

IN PROCENTEN	DG
DG 31-12-2009	92,8
INDEXATIE	0
WIJZIGING RTS MINUS AFDEKKING RENTE	0
RESERVERING TREND LEVENSVERRACHTING	-4,3
INTREST TOEVOEGING VPV VERSUS AANGROEI VERMOGEN	8,6
PREMIE	0,1
UITKERINGEN	-0,2
OVERIG	0,5
DG 31-12-2009	97,5

FINANCIËEL BELEID

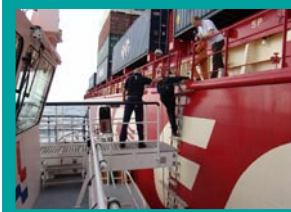
In 2009 besloot het bestuur om geen toeslagen toe te kennen. Het renterisico van de verplichtingen is volledig afgedekt. De wijziging van de rentetermijnstructuur heeft hierdoor geen effect gehad op de dekkinggraad. Als gevolg van de toegenomen levensverwachting is vooruitlopend op de nieuwe overlevingstafels besloten een reservering op te nemen van 4,8 procent van de voorziening pensioenverplichtingen. De dekkinggraad is hierdoor met circa 4,3 procent afgenomen. De stijging van het vermogen ten opzichte van de intrest toevoeging aan de voorziening pensioenverplichtingen (VPV) leidde per saldo tot een stijging van de dekkinggraad met 8,6 procent.

ONTWIKKELING M.B.T. DE VOORZIENING (X 1.000 EURO)

De voorziening pensioenverplichtingen bedroeg eind 2009 € 538.769. Eind 2008 bedroeg deze € 517.886. Een stijging met € 20.883.

Toe- en afname voorziening pensioenverplichtingen:

OORZAKEN TOE- EN AFNAME	2009	2008
TECHNISCHE VOORZIENING VOOR RISICO FONDS BEGIN BOEKJAAR	517.886	352.241
BENODIGDE INTERESTTOEVOEGING (2,544 PROCENT)	13.306	18.821
ACTUARIEEL BENODIGD VOOR PENSIOENOPBOUW (COMING SERVICE)	14.128	10.898
INKOOP VANUIT FLP PER 1-7-2008	0	35.303
INKOMENDE WAARDEOVERDRACHTEN	0	541
INKOOP UIT FLEXIOEN	572	850
VERLEENDE TOESLAGEN	0	15.203
UITKERINGEN	-16.813	-14.862
VRIJVAL EXCASSOKOSTEN UIT VOORZIENING	-84	-74
WIJZIGING RENTETERMIJNSTRUCTUUR	-15.419	85.454
OVERLIJDEN	881	938
ARBEIDSONGESCHIKTHEID	90	-82
CORRECTIES EN MUTATIES	-453	354
WIJZIGING ACTUARIËLE GRONDSLAGEN:		
• LEEFTIJDSTERUGSTELLINGEN	0	12.301
• RESERVERING VOOR STIJGING LEVENSVRWACHTING	24.676	0
TOTAAL TOENAME	20.883	165.645
TECHNISCHE VOORZIENING VOOR RISICO FONDS EINDE BOEKJAAR	538.769	517.886

FINANCIËEL BELEID

EVALUATIE HERSTELPLAN

Het pensioenfonds heeft op 30 maart 2009 een herstelplan bij DNB ingediend. Het in dit herstelplan geprognosticeerde herstel is in hoofdlijnen gebaseerd op de volgende feiten en verwachtingen:

- Jaarlijkse aanpassing van de premie aan de prijsontwikkeling. Deze geïndexeerde premie is minimaal gelijk aan de gedempte kostendeckende premie.
- Indexatie van pensioenen, pensioenaanspraken en pensioengrondslagen volgens beleidsstaffel, hetgeen betekent geen indexatie bij een dekkingsgraad lager dan 105 procent. Bij een dekkingsgraad tussen 105 procent en 116 procent wordt na rato geïndexeerd.
- Een rendement op beleggingen van 5,9 procent.
- Volledige afdekking van het renterisico.

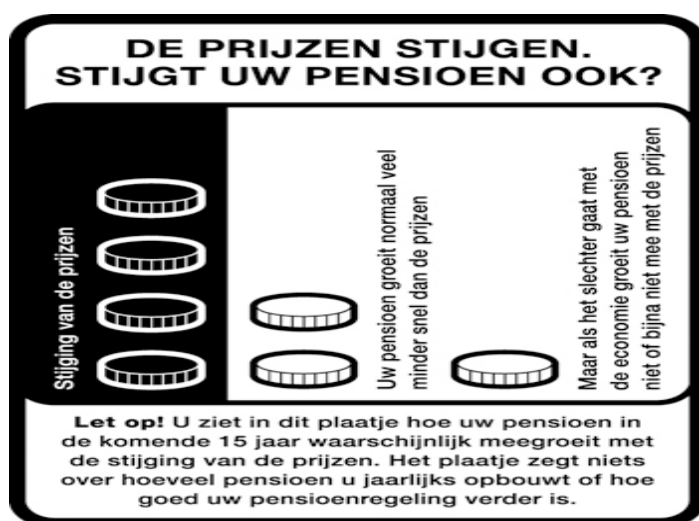
Volgens het herstelplan bedroeg de benodigde dekkingsgraad per 31 december 2009 95,9 procent. De feitelijke dekkingsgraad ultimo 2009 ligt 1,6-punt hoger.

INDEXATIEBELEID

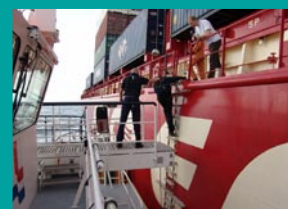
De indexatieverlening is afhankelijk van de financiële situatie van het pensioenfonds. De toeslagverlening is voorwaardelijk (zie ook onder 'Voorwaardelijkheidsverklaring' hieronder) en het besluit tot toeslagverlening wordt jaarlijks door het bestuur genomen. BPL probeert de ontwikkeling van de Consumenten Prijsindex (CPI) te volgen. Het bestuur hanteert daarvoor een beleidsstaffel. Op grond daarvan wordt bij een dekkingsgraad van 116 procent of meer een indexatie verleend van 100 procent van de stijging van de CPI. Bij een dekkingsgraad tussen 105 procent en 116 procent wordt naar rato geïndexeerd en bij een dekkingsgraad van minder dan 105 procent wordt niet geïndexeerd. Nadrukkelijk wordt vermeld dat het gaat om een beleidsstaffel, waarvan door het bestuur kan worden afgeweken.

INDEXATIELABEL

De wettelijk voorgeschreven toeslagenlabel voor BPL:

Het label is gebaseerd op de continuïteitsanalyse van BPL van eind oktober 2008, waarbij is gerekend met een dekkingsgraad op dat moment van 95,7 procent. Over het doel en de resultaten van de continuïteitsanalyse treft u informatie aan op www.bploodsen.nl.

FINANCIËEL BELEID

VOORWAARDELIJKHEIDSVERKLARING

Indien een fonds een voorwaardelijk indexatiebeleid heeft, dient daarover in nagenoeg alle uitingen over pensioen de wettelijk voorgeschreven voorwaardelijkheidsverklaring te worden gehanteerd, voor 2009 luidende als volgt:

‘Uw pensioenfonds probeert ieder jaar uw pensioen/opgebouwde pensioen te verhogen met de prijsontwikkeling. Uw pensioen/opgebouwde pensioen is dit jaar met 0 procent verhoogd. Uw pensioenfonds heeft uw pensioen/ opgebouwde pensioen de afgelopen drie jaar als volgt verhoogd:

Over het jaar 2009 met 0 procent. De prijzen gingen toen met 3,1 procent omhoog.

Over het jaar 2008 met 1,3 procent.* De prijzen gingen toen met 1,3 procent omhoog.

Over het jaar 2007 met 1,1 procent. De prijzen gingen toen met 1,1 procent omhoog.

Uw pensioenfonds betaalt de toekomstige verhogingen van uw pensioen/opgebouwde pensioen uit beleggingsrendement. U hebt door deze verhoging en de verwachting voor de komende jaren niet meteen ook recht op verhogingen in de toekomst.’

* Tevens is in 2008 de voorwaardelijke toeslag van 3 procent omgezet in een onvoorwaardelijk recht.

RISICOBELEID

RISICOBELEID

BELEGGINGSRISICO'S ALGEMEEN

Het beleggingsbeleid wordt gevoerd in overeenstemming met de prudent-person regel, conform hetgeen terzake bij of krachtens de wet is bepaald. Kort gezegd houdt dit in dat de gelden van het fonds worden belegd in het belang van alle belanghebbenden bij het fonds. Het beleggingsdoel van het BPL is om met een voor het pensioenfonds acceptabel beleggingsrisico een zo hoog mogelijk rendement te behalen om de continuïteit van de pensioenregelingen zo goed mogelijk te garanderen. Daarbij wordt telkens bezien of risico's die naar verwachting geen of minder rendement opleveren geheel of gedeeltelijk kunnen worden uitgesloten. In de statuten is bepaald dat de stichting dient te beschikken over een minimaal vereist eigen vermogen en een vereist eigen vermogen, te berekenen volgens de bij of krachtens de wet gegeven regels. Het minimaal vereist eigen vermogen bedraagt 105 procent. Het vereist eigen vermogen is het vermogen dat behoort bij de evenwichtssituatie van het fonds. In de evenwichtssituatie is het vereist eigen vermogen zodanig dat het over één jaar met een zekerheid van 97,5 procent het fonds meer bezittingen heeft dan verplichtingen. De hoogte van het eigen vermogen in de evenwichtssituatie en dus van het vereist eigen vermogen, is afhankelijk van het risicoprofiel van het fonds.

Het vereist eigen vermogen bedraagt:

ULTIMO	IN PROCENTEN
2009	113,8
2008	113,4
2007	116,5

De daling van het vereist eigen vermogen in 2008 t.o.v. 2007 wordt met name veroorzaakt door verhoging van de renteafdekking van 65 procent naar 100 procent. Beleggingen worden gewaardeerd op actuele waarde. Dat betekent dat de waardering afhankelijk is van bewegingen op de financiële markten. BPL loopt daardoor onder meer risico m.b.t. tot de prijs van de beleggingen, de valuta koersen, de rente en de liquiditeiten. De eerste stap in de risicobeheersing bestaat uit de kaders die volgen uit het Asset Liability Management (ALM) model. Hier wordt de verdeling tussen zakelijke en vastrentende waarden gekozen die past bij het karakter van het fonds. Tevens wordt dan bezien welke risico's het fonds wil uitsluiten of beperken (derisken). Vervolgens wordt er op basis van dat ALM model een benchmark vastgesteld, waarbij de onderdelen zakelijke- en vastrentende waarden specifiek worden ingevuld. Uitkomst is de strategische benchmark. Bij de keuze van de benchmark worden zaken als spreiding over regio's, sectoren en ratingklassen vastgelegd. De volgende stap in het risicobeleid is het vaststellen van de bewegingsruimte van de vermogensbeheerder. In de richtlijnen die aan de vermogensbeheerder worden opgelegd, wordt op het niveau van de asset classes onder andere bepaald:

- Welke bewegingsruimte er toegestaan wordt (de tracking error) ten opzichte van de gekozen benchmark per asset klasse.
- Welke bandbreedtes er toegestaan worden t.o.v. de strategische mix.

Lees meer over de richtlijnen aan de vermogensbeheerder op blz. 27.

RISICOBELEID

Op basis van de richtlijnen, zal de vermogensbeheerder overgaan tot implementatie van de portefeuille. Tot slot dient de monitoring van de gehele portefeuille goed te zijn. BPL wordt hierover periodiek geïnformeerd. Dit gebeurt onder andere door de verslaglegging in de kwartaalrapportages van de vermogensbeheerder, alsmede de regelmatige ontmoetingen tussen het AB en de vermogensbeheerder. De bepaling van de strategische benchmark wordt minimaal eenmaal per jaar herhaald, waarbij alle risico's van de gehele portefeuille in kaart worden gebracht. Hierbij wordt gebruikt gemaakt van scenario analyses en van een Strategische Asset Allocatie module (SAA) waarmee onder andere inzichtelijk gemaakt wordt:

- De mate, waarin de dekkinggraad (reëel en nominaal) op langere termijn kan fluctueren.
- Wat het totale risicobudget is (de mate waarin de dekkinggraad in een jaar zal kunnen fluctueren).
- Wat de risico's per asset class zijn.
- Wat het risico van onderdekking is.

SPECIFIEKE BELEGGINGSRISICO'S

RENTERISICO

Het renterisico is het risico dat de waarden van de portefeuille vastrentende waarden en de pensioenverplichtingen veranderen als gevolg van ongunstige veranderingen in de marktrente. Maatstaf voor het meten van rentegevoeligheid is de duration. De duration is de gewogen gemiddelde resterende looptijd in jaren van de kasstromen. Indien op balansdatum de duration van de beleggingen aanzienlijk korter is dan de duration van de verplichtingen is er sprake van een zogenaamde 'duration-mismatch'. Bij een rentestijging zal de waarde van beleggingen minder snel dalen dan de waarde van de verplichtingen (bij toepassing van de actuele marktrentestructuur), met als gevolg dat de dekkinggraad zal stijgen.

Voor het fonds geldt dat bij een rentedaling de waarde van de beleggingen minder snel stijgt dan de waarde van de verplichtingen, waardoor de dekkinggraad daalt. Het beleid van het fonds is gericht op het verkleinen van de duration-mismatch. Hierbij wordt gebruik gemaakt van renteswaps via de Liability Driven 20 en 40 Fondsen van Robeco. Een renteswap ruilt een te ontvangen vaste lange rente (vergelijkbaar met de kasstroom van een langlopende obligatie) tegen een te betalen variabele korte rente (bijvoorbeeld Euribor). Aan de ene kant verkleint dit de duration-mismatch, maar aan de andere kant wordt het fonds nu afhankelijk van de ontwikkeling van de korte rente.

Het risico van een verdere rentedaling is tijdelijk af te dekken door middel van een swaption, waarvoor een premie betaald moet worden. Het afsluiten van een swap of een swaption kan dus mismatchrisico's afdekken, maar aan dit soort instrumenten zijn ook risico's verbonden (zoals het liquiditeits-, tegenpartij- en juridische risico). Bij de vaststelling van de mate van afdekking van het renterisico hanteert het bestuur een beleidsstaffel.

RISICOBELEID

Beleidsstaffel afdekking renterisico:

RENTE *	DEKKINGSGRAAD			
	100	105	110	115 EN HOGER
	MATE VAN AFDEKKEN VERPLICHTINGEN (IN PROCENTEN)			
3 EN LAGER	100	100	100	65
3,25 EN LAGER	100	100	100	65
3,5 EN LAGER	100	100	65	65
3,75 EN LAGER	100	100	65	65
4 EN LAGER	100	100	65	65
4,25 EN LAGER	100	100	65	65
4,5 EN LAGER	100	100	65	65
4,75 EN LAGER	100	100	65	65
5 EN LAGER	100	100	65	65
5,5 EN LAGER	100	100	65	65
BOVEN 5,5	100	100	100	100

* Door de DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur.

Het renterisico was met toepassing van deze staffel gedurende 2009 voor 100 procent van de verplichtingen afgedekt.

VALUTARISICO

Eind 2009 wordt voor circa 36,67 procent (2008: 21,85 procent) van de beleggingsportefeuille belegd buiten de eurozone, met name in USD. Hiervan is voor 91,98 procent (2008: 95,55 procent) afgedekt naar de euro. De waarde van de per einde van het verslagjaar uitstaande valutatermijncontracten bedroeg € 471.151 (2008: -/- € 1.649.466). Het strategische beleid van de stichting wordt gekenmerkt door een streven de volgende valutaposities af te dekken naar de euro: USD, JPY, GBP, AUD en HKD.

PRIJSRISICO

Prijsrisico is het risico dat door de ontwikkeling van marktprijzen (veroorzaakt door factoren die samenhangen met een individuele belegging, de uitgevende instelling of generieke factoren) waardewijzigingen plaatsvinden. Wijzigingen in marktomstandigheden hebben altijd direct invloed op het beleggingsresultaat, omdat alle beleggingen worden gewaardeerd op reële waarde waarbij waardewijzigingen onmiddellijk worden verwerkt in het saldo van baten en lasten. Het prijsrisico wordt gedempt door spreiding binnen de portefeuille (diversificatie). Het prijsrisico kan ook afgedekt worden door gebruik te maken van afgeleide financiële instrumenten (derivaten), zoals opties en futures.

R I S I C O B E L E I D

KREDIETRISICO

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen voor het fonds als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop het fonds (potentiële) vorderingen heeft. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan partijen die obligatieleningen uitgeven, banken waar deposito's worden geplaatst, marktpartijen waarmee Over The Counter (OTC)-derivatenposities worden aangegaan en aan bijvoorbeeld herverzeke- raars. Een voor beleggingsactiviteiten specifiek onderdeel van kredietrisico is het settlementrisico. Dit heeft betrekking op het risico dat partijen waarmee het fonds transacties is aangegaan niet meer in staat zijn hun tegenprestatie te verrichten waardoor het fonds financiële verliezen lijdt. Beheersing vindt plaats door het stellen van limieten aan tegenpartijen op totaalniveau, dat wil zeggen met inachtneming van alle posities die een tegenpartij heeft jegens het fonds. Ter afdekking van het settlementrisico wordt door de vermogens- beheerder uitsluitend belegd in markten waar een voldoende betrouwbaar clearing- en settlementstelsel functioneert. Voordat in nieuwe markten wordt belegd, wordt eerst onderzoek gedaan naar de waarborgen op dit gebied. Met betrekking tot niet-beursgenoteerde beleggingen, met name OTC-derivaten, wordt door het fonds slechts gewerkt met tegenpartijen waarmee ISDA/CSA-overeenkomsten zijn afgesloten zodat posities van het fonds adequaat worden afgedekt door onderpand.

CONCENTRATIERISICO

In het algemeen geldt dat concentratierisico kan optreden als een adequate spreiding van de beleggingen ontbreekt. Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie van de beleggingsportefeuille in regio's, economische sectoren of tegenpartijen. Een portefeuille van leningen die sterk sectorgebonden is, kan door deze sectorconcentratie een verhoogd risico lopen. Indien aandelen in dezelfde sector worden aangehouden is sprake van een cumulatief concentratierisico. BPL hanteert bij beleggen een verdeling over verschillende asset categorieën en vervolgens worden de beleggingen verdeeld over verschillende fondsen die bepaalde limieten aanhouden. Op deze wijze wordt het concentratierisico binnen verantwoorde grenzen gehouden.

SYSTEEMRISICO

Systeemrisico betreft het risico dat het mondiale financiële systeem (de internationale markten) niet langer naar behoren functioneert, waardoor beleggingen van het fonds niet langer verhandelbaar zijn en zelfs, al dan niet tijdelijk, hun waarde kunnen verliezen. Net als voor andere marktpartijen, is dit risico voor het fonds niet beheersbaar.

SPECIEKE FINANCIËLE INSTRUMENTEN (DERIVATEN)

Voor zover dat binnen de grenzen van het beleggingsbeleid van het fonds past maakt het fonds ook gebruik van financiële derivaten, voornamelijk bij het afdekken van het marktrisico. De economische effecten van de derivaten dienen meegenomen te worden in de berekening. Derivaten hebben als voornaamste risico het kredietrisico (het risico dat tegenpartijen niet aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen). Dit risico wordt beperkt door alleen transacties aan te gaan met goed te boek staande partijen en te werken met onderpand.

LIQUIDITEITSRISICO

Liquiditeitsrisico is het risico dat beleggingen niet tijdig en/of niet tegen een aanvaardbare prijs kunnen worden omgezet in liquide middelen, waardoor het fonds op korte termijn niet aan zijn verplichtingen kan voldoen. Waar de overige risico componenten vooral de langere termijn betreffen (solvabiliteit), gaat het hierbij om de kortere termijn. Dit risico kan worden beheerst door in het strategische en tactische beleggingsbeleid voldoende ruimte aan te houden voor de liquiditeitsposities, rekening houdend met directe beleggingsopbrengsten en andere inkomsten zoals premies. De volgende zaken zijn van belang met betrekking tot het liquiditeitsrisico: Tot en met het jaar 2008 waren de inkomende gelden meer dan het totaal van de uitkeringen. Bovendien zijn er voldoende beleggingen, die op korte termijn te gelde kunnen worden gemaakt.

R I S I C O B E L E I D

BELEGGINGSRISICO ALTERNATIEVE BELEGGINGEN

Private Equity

BPL belegt strategisch 5 procent van de totale beleggingen in Private Equity. Bij Private Equity wordt geïnvesteerd in niet beursgenoteerde ondernemingen. Het risico bestaat dat het bedrijf het slecht doet, waardoor de waarde van de investering daalt. Bij faillissement van de onderneming kan de investering in zijn geheel verloren gaan. De investering (plus behaalde winst door de waardetoeename van de onderneming) vloeit weer terug naar het fonds als de onderneming wordt verkocht, naar de beurs gaat of de belegging wordt verkocht aan een ander Private Equity fund. Het risico wordt beperkt door niet rechtstreeks in ondernemingen te beleggen maar in een drietal 'fund of funds'.

Hedgefund

BPL belegt strategisch 5 procent van de totale beleggingen in een hedgefund. Het betreffende hedgefund probeert rendement te genereren door long- en shortposities in te nemen om te profiteren van prijs trends. Het fonds presteert ondergemiddeld als zich geen trends of trendbreuken in de markt voordoen. De resultaten van het hedgefund zijn door de strategie van het fonds bijzonder volatiel. De volatiliteit wordt gedempt door een beperkt deel van het totale belegd vermogen van het pensioenfonds (strategisch niet meer dan 5 procent) in het hedgefund te beleggen. Naast marktrisico loopt het hedgefund kredietrisico op (1) de clearing brokers waarmee het fonds zaken doet, te weten UBS Ltd. en Newedge Group (UK Branch); en (2) de banken die het fonds gebruikt voor het onderbrengen van overtollige kasmiddelen, te weten CACEIS Bank Luxembourg en Rabobank Rotterdam

VERZEKERINGSTECHNISCHE RISICO'S

LANGLEVENRISICO

Het belangrijkste actuariële risico is het langlevensrisico (het risico dat deelnemers langer blijven leven dan gemiddeld verondersteld wordt bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen)

Met ingang van 2007 is de prognosetafel 2005-2050 ingevoerd. In deze tafels is het langlevensrisico nagenoeg geheel verdisconteerd. Deze prognosetafels worden toegepast met een leeftijdsterugstelling van 2 jaar voor mannen en 1 jaar voor vrouwen. Eind 2009 blijkt uit gegevens van het CBS dat sprake is van een nog verdere toename van de levensverwachting van deelnemers die nog niet is verwerkt in de huidige toegepaste sterftegrondslagen. In de loop van 2010 komt het actuariële genootschap naar verwachting met nieuwe prognosetafels. Vooruitlopend hierop is de voorziening pensioenverplichtingen verhoogd met 4,8 procent.

OVERLIJDENS- EN HET ARBEIDSONGESCHIKTHEIDSRISICO

Het overlijdensrisico betekent dat het fonds in geval van overlijden mogelijk een nabestaandenpensioen moet toekennen waarvoor het fonds geen voorzieningen heeft getroffen. Dit risico kan worden uitgedrukt in risicokapitalen.

Het arbeidsongeschiktheidsrisico betreft het risico dat het fonds voorzieningen moet treffen voor premievrijstelling bij invaliditeit en het toekennen van een arbeidsongeschiktheidspensioen ('schadereserve'). Voor dit risico wordt jaarlijks een risicopremie in rekening gebracht. Het verschil tussen de risicopremie en de werkelijke kosten wordt verwerkt via het resultaat. De actuariële uitgangspunten voor de risicopremie worden periodiek herzien.

Het fonds heeft het arbeidsongeschiktheids- en overlijdensrisico op stop-loss basis herverzekerd bij een externe, onder toezicht van DNB staande verzekeringsmaatschappij. Het eigen behoud is 125 procent van de premie bij volledige herverzekering. De herverzekeringsovereenkomst expireert in 2014.

RISICOBELEID

RISICO'S M.B.T. PREMIE DEKKINGSGRAAD EN INDEXATIE

Eind 2008 heeft het bestuur door de actuaire een nieuwe continuïteitsanalyse laten maken. Doel van deze analyse is een beeld te krijgen van de te verwachten ontwikkeling van de genoemde risico's in de komende 15 jaar. Uit de stochastische analyse, gebaseerd op gegevens eind september 2008 en de dekkinggraad eind oktober 2008 van 95,7 procent kunnen de volgende verwachtingen worden ontleend:

- De gemiddelde dekkinggraad stijgt van 95,7 procent eind oktober 2008 naar circa 134 procent in 2023.
- In 2023 is in circa 25 procent van alle scenario's sprake van een dekkingstekort.
- In 2023 is in circa 35 procent van alle scenario's sprake van een reservetekort (er vanuit gaande dat de vereiste dekkinggraad dan 113 procent is).
- Het indexatieresultaat bedraagt 40 procent. Dit houdt in dat naar verwachting 40 procent van de stijging van de consumentenprijsindex aan toeslag kan worden gerealiseerd. Over 15 jaar leidt dit naar verwachting tot een koopkrachtverlies van in totaal 16 procent.
- De dekkinggraad stijgt naar verwachting binnen de projectieperiode van 15 jaar boven de vereiste dekkinggraad.
- De feitelijk premie is gemiddeld hoger dan kostendekkende premie.

Deze verwachtingen worden meegenomen in het te voeren financiële beleid.

OPERATIONELE RISICO'S

Operationele risico's zijn de risico's van onder andere een onjuiste afwikkeling van transacties, fouten in de verwerking van gegevens, het verloren gaan van informatie, het opstellen van onjuiste rapportages en fraude. BPL beheerst deze risico's door het stellen van eisen aan de eigen organisatie, uitgebreid beschreven in de ABTN, en aan andere organisaties, waarmee BPL zaken doet.

Overeenkomsten met andere organisaties worden periodiek geëvalueerd. Deze kwaliteitseisen worden periodiek getoetst door het bestuur. Bij uitbesteding worden de richtlijnen van De Nederlandsche Bank in acht genomen.

VOORUITZICHTEN

HET NIEUWE FISCALE KADER VOOR BEROEPSPENSIOENFONDSEN

Eind 2005 is het overleg gestart tussen de Unie van Beroepspensioenfondsen (UvB) en het Ministerie van Financiën over het nieuwe fiscale kader van Beroepspensioenfondsen. Bestuurlid Nauta maakt deel uit van de delegatie van de UvB. In 2007/2008 heeft de UvB nadere informatie verstrekt aan het Ministerie. In 2009 is aangedrongen op duidelijkheid over de ingangsdatum van het nieuwe wettelijk kader. Invoering van de nieuwe wetgeving is voorzien in 2015. Als dan zal in overleg met de NLC (in de hoedanigheid van met een beroepspensioenvereniging gelijk gestelde instelling) bezien worden of het Pensioenstatuut 2004 moet worden gewijzigd.

EXTRA PREMIEVERHOOGING 2011

Volgens cijfers van het CBS eind 2009 stijgt de levensverwachting van mannen en vrouwen sneller dan eerder werd aangenomen. Deze prognoses van het CBS gaan uit van een verdere stijging van de levensverwachting van mannen tot 83,2 jaar en van vrouwen tot 85,5 jaar in 2050. Dat is respectievelijk 1,7 en 1,4 jaar hoger dan verwacht in eerdere CBS-prognoses.

Het bestuur heeft besloten de hogere levensverwachting mee te nemen bij de vaststelling van de premie 2011. De premie 2011 zal om deze reden naar verwachting extra stijgen met circa 5 procent. Daarboven komt dan de premiestijging als gevolg van de inflatie (stijging CPI). De gemiddelde langetermijn verwachting voor de inflatie bedraagt 2 procent. De prognose voor de totale premiestijging per 1-1-2011 bedraagt daardoor thans 7,1 procent ($1,02 \times 1,05 - 1$). Kort na vaststelling van de jaarrekening begin juni 2010 zal, indien de ontwikkelingen die van invloed zijn op genoemde factoren daartoe aanleiding geven, een aangepaste prognose voor de premie 2011 worden afgeven. De premie 2011 wordt volgens plan definitief vastgesteld in de AB-vergadering van november 2010.

Ook het rendement op vermogen, waarmee pensioenfondsen mogen rekenen bij vaststelling van de premie, speelt een rol. De wetgever heeft op 7 april 2010 een voorstel naar de Tweede Kamer gezonden om de verschillende categorieën zakelijke waarden, waarmee pensioenfondsen in dit kader mogen rekenen, te verlagen. De gevolgen daarvan moeten eveneens worden meegenomen bij de vaststelling van de premie 2011, er van uitgaande dat deze voorstellen parlementaire goedkeuring verkrijgen.

AFTREKBAARHEID VRIJWILLIGE STORTINGEN

De belastingdienst heeft het standpunt ingenomen dat door deelnemers vrijwillige gestorte premies in het kader van een pensioentekort niet aftrekbaar zijn. BPL en de NLBV hebben met ondersteuning van PricewaterhouseCoopers geprobeerd om de belastingdienst alsnog te overtuigen om aftrek toe te staan, in ieder geval voor de bedragen die in 2007 en 2008 zijn gestort en afgetrokken. Met de belastingdienst zijn in de loop van maart/april 2010 de volgende afspraken gemaakt:

- Extra stortingen in 2006 of eerder staan niet ter discussie (geen openstaande aangiften meer).
- De belastingdienst honoreert de extra stortingen in 2007 voor alle aangiften.
- Aftrek voor 2008 wordt niet toegestaan, maar de individueel betaalde premie wordt aangemerkt als voorschot op de verplichte premie 2010 (voor een enkele loods ook op de verplichte premie 2011) en via de maatschap verrekend. De loodsen ontvangen de extra storting uit 2008 dus via hun winst aandeel 2010 (en voor zover van toepassing 2011) terug. Voordeel van deze handelswijze is dat de aangiften 2008 niet behoeven te worden gewijzigd.
- Vanaf 2009 wordt onder de huidige wetgeving geen aftrek meer toegestaan.

De betreffende deelnemers zijn schriftelijk geïnformeerd. Zolang de fiscus op basis van de huidige regelgeving de aftrek van extra inkopen niet toestaat, worden extra inkopen niet toestaan. Voor de mogelijkheid van extra inkopen en fiscale aftrek daarvan zal gewacht moeten worden op nieuwe wetgeving voor beroepspensioenfondsen. Daarover voert de Unie van Beroepspensioenfondsen (UvB) al geruime tijd overleg met

VOORUITZICHTEN

pensioenfondsen (UvB) al geruime tijd overleg met het Ministerie van Financiën/Belastingdienst. Invoering van de nieuwe wetgeving is voorzien in 2015. Of er dan extra inkoop en fiscale aftrek weer mogelijk wordt en zo ja, in welke mate, is thans nog onzeker.

WIJZIGING BELEGGINGSBELEID

Het bestuur studeert op een wijziging van het beleggingsbeleid, met name het beleid m.b.t. renteafdekking. De bedoeling is voor juli 2010 hierover concrete besluiten te nemen.

VERWERKING AANBEVELINGEN COMMISSIES

Het bestuur zal in 2010/2011 bezien of de aanbevelingen van de commissies Frijns en Goudswaard tot wijziging in het beleid moeten leiden. Tevens zal worden bezien wat de gevolgen zijn van de wijzigingen die door de overheid in pensioenregelgeving worden doorgevoerd.

WIJZIGING SAMENSTELLING BESTUUR

In juni 2010 treedt H.B.W. Broers af als bestuurslid. Hij wordt opgevolgd door M.A. van Kuik, er van uitgaande dat de procedure voor verkrijging een verklaring van geen bezwaar van de toezichthouders goed verloopt. In 2011 treedt A.G. Nauta af als bestuurslid. Conform de Pensioenverordening is aan de Algemene Raad gevraagd om vóór juni 2010 een kandidaat voor te dragen. Medio 2012 treedt P.J.J. van den Berg af, thans secretaris/penningmeester. Het bestuur heeft besloten dat R. de Jonge de functie van secretaris/penningmeester gaat overnemen. Hij gaat 'meelopen' in het DB vanaf januari 2011.

PENSIOENREGISTER

Op 1 januari 2011 treedt het Pensioenregister in werking. Iedere burger kan dan vanaf deze datum via de website www.mijnpensioenoverzicht.nl een totaaloverzicht krijgen van alle bij pensioenfondsen en pensioenverzekeraars opgebouwde pensioenaanspraken en toekomstige rechten én van de aanspraken in het kader van de Algemene Ouderdomswet (AOW). Het Pensioenregister laat bovendien zien waar het pensioen is opgebouwd en waar men dus terecht kan voor meer informatie. Er wordt uitgegaan van de informatie over regelingen zoals die ook op het Uniform Pensioenoverzicht is terug te vinden. Elke Nederlander met een Burger Service Nummer en DigiD heeft gratis toegang tot de website.

BESTUURSZAKEN

DESKUNDIGHEID

DESKUNDIGHEIDSPLAN

Het opzetten, uitvoeren en actualiseren van een pensioenregeling vereist veel specifieke kennis. Het vergaren en op peil houden van deze kennis is dus van groot belang. Het fonds heeft een deskundigheidsplan opgesteld dat uitgaat van het Plan van Aanpak Deskundigheidsbevordering van de koepels. Ten behoeve van het opstellen van dit plan wordt gebruik gemaakt van de gegevens uit de individuele UvB-deskundigheidstoets, die gebaseerd is op niveau 1 (vereist). Alle AB-leden en de manager pensioenen ondergaan één keer per jaar deze toets. Het deskundigheidsplan is in 2009 aangepast aan de hand van uitkomsten van deze individuele toetsen. Een dergelijk exercitie vindt jaarlijks plaats. Het deskundigheidsplan wordt uiteraard ook herzien bij wijziging van de bestuursamenstelling. Het deskundigheidsniveau 2, waarbij het gaat om de vraag of het bestuur in staat is op de verschillende aandachtsgebieden tot een afgewogen oordeel te komen, wordt gehaald door verdieping en discussie in de bestuurvergaderingen. Er vindt t.a.v. niveau 2 nog geen externe toetsing plaats. Het bestuur is evenwel voornemens dit in 2010/2011 te organiseren.

Uit genoemd deskundigheidsplan blijkt dat het kennisgebied communicatie de aandacht behoeft van het bestuur. Daarom heeft het bestuur in 2009 besloten om naast het reeds bestaande communicatieplan het communicatiebeleid te formuleren, hetgeen door het intern toezichtsorgaan en verantwoordingsorgaan positief is beoordeeld. Het communicatiebeleid met bijbehorend plan staan op de website.

DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING

Elk nieuw bestuurslid volgt een speciaal door de UVB opgezette tweedaagse basiscursus voor bestuurders van beroepspensioenfondsen, welke opleidt op niveau 1. Deze cursus wordt regelmatig geactualiseerd en bestuursleden gaan dan “op herhaling”. De UvB organiseert daarnaast verdiepingsdagen (niveau 1), waarbij wordt ingegaan op specifieke onderwerpen of actuele ontwikkelingen. Het fonds organiseert ook zelf voor AB-leden studiedagen. In 2009 heeft het bestuur een evaluatiedag georganiseerd, ter beoordeling van het eigen functioneren (lees verder onder Evaluatie functioneren als bestuur).

BESTUURSZAKEN

DEELNAME AB-LEDEN AAN CURSUSSEN, STUDIEDAGEN EN SEMINARS 2009

DATUM	NAAM ORGANISATIE (ONDERWERP)	DUYZER	VAN DEN BERG	BROERS	HEUGEN	VAN DER HORST	DE JONGE	NAUTA	WITTKAMP	VAN KUIK
CURSUSSEN										
24/25-09	UVB (BASIS CURSUS)			•			•			
12-06-09	UVB VERDIEPINGSDAG (VERMOGENSBEHEER)		•			•	•			
11-12-09	UVB VERDIEPINGSDAG (ACTUARIAAT)	•	•	•		•		•	•	
AB STUDIEDAG										
01-09-2009	ZELFEVALUATIE BESTUUR	•	•	•	•	•	•	•	•	
SEMINARS										
14-01-2009	ROBECO VISIE 2009	•	•						•	
19-01-2009	DNB (HERSTELPLANNEN)	•							•	
12-03-2009	DNB (HERSTELPLANNEN)	•							•	
02-04-2009	APG SEMINAR(ACTUALITEITEN)							•		
09-04-2009	ROBECO (ACTUALITEITEN)	•	•			•			•	
22-04-2009	DELTA LLOYD (ACTUALITEITEN)	•								
19-05-2009	PENSIOENKOEPELS (INDEXATIE LABEL EN COMMUNICATIE)	•								
27-05-2009	UVB (COMPLIANCE)		•							
03-06-2009	PWC (BTW)								•	
04-06-2009	S & V (RENTERISICO)	•								
09-06-2009	UVB (COMPLIANCE)	•					•		•	
18-06-2009	ROBECO ANNUAL MEETING PRIVATEEQUITY		•							
11-09-2009	ROBECO INSTITUTIONAL SUMMIT 2009	•	•	•	•	•	•	•	•	•
17-09-2009	DNB PENSIOENMIDDAG	•	•						•	
7-10-2009	DNB, ST.NIMF INZAKE HERSTELPLAN							•		
05-11-2009	PENSIOEN SEMINAR ZWITSERLEVEN (AOW)	•	•			•			•	•
06-11-2009	ROBECO SEMINAR (STRATEGISCHE ASSETALLOCATIEBELEID)	•	•						•	
19-11-2009	EUROPEANPENSIOENACADEMY (FIDUCIAIR MANAGEMENT)		•			•				
25-11-2009	DELTA LLOYD (AOW)								•	•

BESTUURSZAKEN

EVALUATIE FUNCTIONEREN BESTUUR

In 2009 heeft de voorzitter volgens een vastgelegde procedure met individuele bestuursleden evaluatiegesprekken gehouden, waarbij de uitkomst van de UvB-deskundigheidstoets is betrokken. Ook het functioneren van de voorzitter en de secretaris/penningmeester is geëvalueerd door gesprekken met twee AB-leden. De uitkomsten van de individuele evaluatiegesprekken zijn als input gebruikt voor de evaluatie van het functioneren van het bestuur als geheel. Deze evaluatie, welke plaats vond onder begeleiding van een deskundige, is gestart in 2009 en afgerond in 2010. Naar aanleiding van deze evaluatie heeft het bestuur, voor het merendeel ter bevestiging van een in de praktijk gegroeide situatie, het volgende vastgelegd:

- Het DB bereidt de agenda van het AB voor op een zodanige wijze dat het AB besluiten kan nemen over alle relevante onderwerpen en legt daarmee de basis voor het AB om “in controle” te kunnen zijn. Het DB streeft er naar om de stukken zodanig op te stellen c.q. te laten opstellen (manager pensioenen, actuaris of deskundige) dat het AB een goede afweging kan maken vanuit verschillende invalshoeken, voor zover deze van toepassing zijn. Het DB vermijdt zoveel mogelijk het “voorkoken” vanuit één richting of één visie, tenzij het gaat om toepassing van staand beleid dan wel vakmatig handelen onmiskenbaar in één richting wijst of de richting al door het AB is bepaald.
- Het DB draagt zorgt voor een goede en tijdige uitvoering van de besluiten van het AB, waarbij delegatie aan de manager pensioenen plaats kan vinden. Het DB zorgt daarbij voor voldoende “checks and balances” (controle van de manager pensioenen en terugkoppeling naar het AB).
- Het DB kan ter voorbereiding van belangrijke besluiten van het AB, die een grote impact hebben op de positie of werkwijze van het fonds, de positie van de deelnemers/gepensioneerden of de inkomsten of uitgaven van het fonds, aan het AB voorstellen daarvoor een projectgroep of werkgroep in te stellen. Bij voorstellen voor de instelling van een projectgroep of werkgroep houdt het DB rekening met de continuïteit van de vereiste deskundigheid in het bestuur. Ook niet DB-leden kunnen een dergelijke voorstel doen.
- Ter bevordering van de vereiste deskundigheid in het bestuur organiseert het DB tenminste 2x per jaar een studiedag over een van te voren in het AB afgestemd thema of onderwerp.
- DB-leden hebben voor interne en externe vertegenwoordiging 8 volle vacatiedagen meer ter beschikking dan andere AB-leden.
- De rol van de manager pensioenen is al naar gelang de situatie ondersteunend, adviserend of uitvoerend, e.e.a. conform zijn functiebeschrijving.
- In geval van terugtreden van een DB-lid gaat de door het AB benoemde opvolger in voorkomende gevallen als beoogd voorzitter of beoogd secretaris/penningmeester meelopen in het DB gedurende een periode van minimaal één jaar.

TOEZICHT EN VERANTWOORDING

Het DB legt tijdens elke bestuursvergadering verantwoording af aan het algemene bestuur. Het algemeen bestuur legt jaarlijks verantwoording af door middel van het jaarverslag dat op de website, www.bploodsen.nl, wordt geplaatst en op verzoek aan (gewezen) deelnemers en gepensioneerden wordt toegezonden. Het bestuur hanteert met ingang van 2007 de Principes voor goed pensioenfondsbestuur van de Stichting van de Arbeid van 16 december 2005. Hieruit is voortgevloeid de instelling van een intern toezichtsorgaan en een verantwoordingsorgaan. De inrichting van deze organen, alsmede hun taken, rechten en bevoegdheden zijn vastgelegd in de statuten van het pensioenfonds

Zie voor het rapport van het intern toezichtsorgaan in 2009 en de reactie daarop van het bestuur en het oordeel van het verantwoordingsorgaan de bijlagen 8 en 9, en voor het oordeel van het verantwoordingsorgaan en de reactie van het bestuur hierop de bijlagen 10 en 11.

BESTUURSZAKEN

KLACHTEN- EN GESCHILLENPROCEDURE

BPL kent een klachten- en geschillenprocedure (zie bijlage 7). In 2009 werd, tegen een door het bestuur in 2008 afgewezen bezwaar, beroep ingesteld bij de burgerrechter. Dit beroep was bij het vaststellen van dit jaarverslag nog onder de rechter. In 2009 werd één klacht ingediend. De klacht betrof de vaststelling van het bijzonder partnerpensioen. Tegen de uitleg van de Manager Pensioenen werd bezwaar aangetekend bij het bestuur. Tegen de reactie van het bestuur werd geen beroep ingesteld bij de burgerrechter. Door een deelnemer (later ondersteund door 56 andere deelnemers) werd bij het bestuur een kwestie van vermeende ongelijke behandeling aanhangig gemaakt. Het bestuur bestrijdt dat sprake is van ongelijke behandeling en heeft dit schriftelijk en doormiddel van twee voor deze groep deelnemers gehouden voorlichtingsbijeenkomsten duidelijk gemaakt.

GEDRAGSCODE

Het bestuur hanteert een gedragscode en een daarop gebaseerde regeling relatiegeschenken, welke begin 2008 is aangepast aan de nieuwe wettelijke voorschriften. De AB-leden en de manager pensioenen tekenen jaarlijks een verklaring tot naleving. Ook de directie van de NLBV heeft, gelet op hun betrokkenheid bij de uitvoering van de pensioenregelingen, een dergelijke overeenkomst getekend.

COMPLIANCE

In 2009 heeft het bestuur een Compliance charter en een Compliance program opgesteld. Het Compliance charter bevat de uitgangspunten voor de inrichting van compliance. Tevens heeft het bestuur een compliance program opgesteld. Het Compliance program hangt onder het Compliance charter en bevat de werkwijze en de bijbehorende structuur. De wijze waarop de compliance taken zijn belegd is vastgelegd in de nota Belegging compliance taken Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen. Genoemde documenten staan op de website. De compliance officer ziet toe op de uitbestedingsprocessen en de registratie van nevenfuncties. De overige compliance taken, waaronder het toezien op de naleving van de wet- en regelgeving, zijn intern belegd bij het DB en manager pensioenen.

COMPLIANCE OFFICER

De taken en bevoegdheden van deze functionaris zijn vastgelegd in de nota Belegging compliance taken Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen. Zie ook in hoofdstuk 'Pension Fund Governance'.

VERSLAG COMPLIANCE OFFICER

Gedurende het verslagjaar werden het compliance charter alsmede het compliance program door het bestuur formeel vastgesteld. Met beide documenten belicht het BPL het belang dat zij toekent aan de inrichting en inbedding van compliance en sluit daarbij aan bij de kernwaarden van het BPL. In het lopende verslagjaar zullen nog enige formele stukken worden vastgesteld. Vastgesteld werd verder een taakverdeling betreffende de compliance tussen het dagelijks bestuur en de manager pensioenen en de compliance officer. Dit wordt beschreven in de door het bestuur vastgestelde nota Belegging compliance taken stichting BPL.

Uit dit stuk volgt dat de compliance officer verantwoordelijk is voor de naleving van de gedragscode en hierover rapporteert aan de voorzitter. Tevens is vastgelegd dat de compliance officer het bestuur adviseert t.a.v. het uitbestedingsbeleid. Gedurende het verslagjaar is de compliance officer bij twee bestuursvergaderingen aanwezig geweest, waarin uitbestedingscontracten aan de orde waren. Contracten en evaluatierapporten met S&V, Hewitt en Robeco werden beoordeeld op compliance aspecten, waarbij aangetekend dient te worden dat niet in alle gevallen de letterlijke tekst zoals beschreven in het compliance charter werd overgenomen door de contractant. Dit is terug te voeren tot juridische aspecten, echter in alle gevallen werd na goed overleg een passende oplossing gevonden.

Door alle betrokkenen werd de overeenkomst inzake naleving van de gedragscode getekend, tevens werd door alle betrokkenen een opgave verstrekt van eventuele nevenfuncties.

BESTUURSZAKEN

Er was geen enkele aanleiding hier nadere informatie over in te winnen. Gedurende het verslagjaar werden geen meldingen ontvangen die getoetst dienden te worden aan de gedragscode.

Castricum, 13 april 2010

Jan Heldoorn, Compliance officer

EXTERN TOEZICHT

Het afgelopen jaar zijn aan het pensioenfonds geen dwangsommen of boetes opgelegd. Er zijn door DNB of AFM geen aanwijzingen aan het fonds gegeven, noch is een bewindvoerder aangesteld of is bevoegdheidsuitoefening van organen van het fonds gebonden aan toestemming van de toezichthouder. De vermogenspositie is eind 2009 zodanig dat er korte en langetermijnherstelplan is opgesteld. Alle belanghebbenden zijn hierover in april 2009 schriftelijk en via de website geïnformeerd.

PENSIOENBELEID

KENMERKEN PENSIOENREGELINGEN

Bij BPL bestaan drie regelingen:

- Pensioenstatuut 1988.
- Pensioenstatuut 2004.
- Reglement aspirant-registerloodsen.

LEVENSLANG OUDERDOMSPENSIOEN UIT PENSIOENSTATUUT 1988 VANAF PENSIONERING OP 65-JARIGE LEEFTIJD

Het ouderdomspensioen wordt gedurende het deelnemerschap opgebouwd op basis van een middelloon-achtige regeling. De pensioengrondslag voor het ouderdomspensioen, die jaarlijks door het bestuur wordt vastgesteld, is voor alle deelnemers gelijk. Per deelnemersjaar is het ouderdomspensioen 1,5 procent van de pensioengrondslag. Indien er meer dan 30 deelnemersjaren zijn, is het opbouwpercentage gelijk aan 45 gedeeld door dat aantal deelnemersjaren. Door het toegepaste percentage van 1,5 procent wordt indirect rekening gehouden met een AOW-aftrek.

LEVENSLANG OUDERDOMSPENSIOEN UIT PENSIOENSTATUUT 2004 MET PENSIOENLEEFTIJD 60 (OF VERVROEGDE PENSIONERING VOOR 60 JAAR)

Het ouderdomspensioen wordt gedurende het deelnemerschap opgebouwd op basis van een middelloon-achtige regeling. De pensioengrondslag voor het ouderdomspensioen, die jaarlijks door het bestuur wordt vastgesteld, is voor alle deelnemers gelijk. Ieder deelnemersjaar wordt 2 procent van de voor dat jaar geldende pensioengrondslag aan ouderdomspensioen opgebouwd.

TIJDELIJK OUDERDOMSPENSIOEN UIT PENSIOENSTATUUT 2004 MET PENSIOENLEEFTIJD 60 (OF VERVROEGDE PENSIONERING VOOR 60 JAAR)

Het tijdelijke ouderdomspensioen wordt gedurende het deelnemerschap opgebouwd op basis van een middelloonachtige regeling en uitgekeerd tot en met de maand waarin de gepensioneerde 65 jaar wordt. De pensioengrondslag voor het tijdelijk ouderdomspensioen, die jaarlijks door het bestuur wordt vastgesteld, is voor alle deelnemers gelijk. Ieder deelnemersjaar wordt 0,7 procent van de voor dat jaar geldende pensioengrondslag aan tijdelijk ouderdomspensioen opgebouwd.

LEVENSLANG PARTNERPENSIOEN

Voor alle deelnemers geldt een levenslang partnerpensioen. Op het moment van ingang bedraagt dit pensioen 70 procent van het op de pensioendatum te bereiken dan wel van het reeds ingegane ouderdomspensioen (bij Pensioenstatuut 2004), in geval van vervroegde pensionering verlaagd naar 45 procent vanaf 65-jarige leeftijd pensioentrekkende. Onder bepaalde voorwaarden is uitruil van partnerpensioen mogelijk. De door het bestuur op advies van de actuaris vastgestelde uitruilfactoren zijn vastgelegd in de beide pensioenstatuten. Een verzoek van de deelnemer voor uitruil dient mede te worden ondertekend door de partner. Om te waarborgen dat dit een bewuste keuze is van partijen, wordt dit verzoek slechts door het fonds geaccepteerd als het in een notariële akte is vastgelegd.

TIJDELIJK PARTNERPENSIOEN (PENSIOENSTATUUT 1988)

Voor alle deelnemers aan het Pensioenstatuut 1988 geldt een tijdelijk partnerpensioen (uitkering tot de 65-jarige leeftijd van de partner). Op het moment van ingang bedraagt dit pensioen 12,5 procent van het bij overlijden geldende levenslange partnerpensioen. Dit pensioen wordt verhoogd met een door het bestuur vast te stellen bedrag ter compensatie voor een (mogelijk) Anw-hiaat (in 2009: € 10.437,-).

PENSIOENBELEID

WEZENPENSIOEN

Het wezenpensioen bedraagt bij Pensioenstatuut 1988 14 procent van het op de pensioendatum te bereiken dan wel van het reeds ingegaan ouderdompensioen. Bij Pensioenstatuut 2004 is dit percentage 9 procent. Het wezenpensioen eindigt uiterlijk bij de 21-jarige leeftijd van de wees dan wel bij de 27-jarige leeftijd, indien en zolang de wees studeert en/of tenminste 45 procent invalide is. Voor de gewezen deelnemer blijft een premievrije aanspraak op wezenpensioen bestaan.

ARBEIDSONGESCHIKTHEIDSPENSIOEN

Voor alle deelnemers geldt een arbeidsongeschiktheidspensioen op risicobasis dat uitgekeerd wordt indien en zolang de deelnemer beroepsongeschikt is. De uitkering geschiedt tot uiterlijk de FLP-datum (Pensioenstatuut 1988) c.q. de pensioenrekendatum (Pensioenstatuut 2004). Dit pensioen gaat niet eerder in nadat de deelnemer 104 weken ononderbroken arbeidsongeschikt is geweest. Op het moment van ingang bedraagt dit pensioen 75 procent (Pensioenstatuut 1988) resp. 54 procent (Pensioenstatuut 2004) van de geldende pensioengrondslag. Bij ingang van het pensioen vóór het zesde deelnemersjaar geldt een lager oplopend percentage. Op dit pensioen worden wettelijke uitkeringen alsmede andere arbeids- of beroepsinkomsten geheel dan wel gedeeltelijk in mindering gebracht.

KENMERKEN REGLEMENT ASPIRANT-REGISTERLOODSEN

Aspirant-registerloodsen hebben een leerovereenkomst met een regionale loodsencorporatie en de Stichting Opleiding en Deskundigheidsbevordering Registerloodsen (Stodel). Gedurende deze opleidingsperiode wordt voor hen het overlijdens- en invaliditeitsrisico gedekt op basis van een speciaal voor deze groep vastgesteld pensioenreglement. De pensioengrondslag is voor alle deelnemers gelijk aan het 12-voud van de maandelijkse vergoeding aan aspirant-registerloodsen. Voor alle deelnemers geldt een levenslang nabestaandenpensioen ter grootte van 49 procent van de laatstelijk geldende pensioengrondslag. Het wezenpensioen bedraagt per kind 20 procent van het geldende nabestaandenpensioen. Het invaliditeitspensioen bedraagt 100 procent van de laatstelijk geldende pensioengrondslag. Bij algehele of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid komt een pensioenpremie beschikbaar waarmee levenslang ouderdoms- annex nabestaandenpensioen wordt opgebouwd.

WIJZIGINGEN IN 2009

Het Pensioenstatuut 2004 is in 2009 één keer gewijzigd. Het betreft een technische wijziging van artikel 7, lid 4 sub a en b en artikel 8.

TE VERWACHTEN WIJZIGINGEN IN 2010/2011

In 2010 worden nieuwe overlevingstafels van het Actuarieel Genootschap verwacht. Deze zullen een extra stijging van de premie per 1-1-2011 tot gevolg hebben. Het bestuur heeft een prognose van de premiestijging per 1-1-2011 afgegeven. Tevens zullen dan de inkooptarieven voor flexioen en de ruilfactoren (voor uitruil partnerpensioen voor ouderdompensioen en andersom) moeten worden herzien.

ACTUARIËLE ANALYSE

In het boekjaar 2009 is een positief resultaat behaald van 24.298.000 euro. Dit resultaat is ontstaan door enerzijds de ontwikkeling van de technische voorziening en anderzijds de ontwikkeling van het vermogen. In de volgende tabel wordt het resultaat uitsplitst naar de diverse bronnen en vervolgens toegelicht.

ANALYSE VAN HET RESULTAAT (X1000 EURO)	2009	2008	2007
RENTETERMIJNSTRUCTUUR	0	-85.454	28.450
PREMIES	-198	3.193	1.737
KOSTEN	-152	-301	22
BELEGGINGSOPBRENGSTEN (INTREST)	49.031	-17.570	-13.529
WAARDEOVERDRACHTEN EN STORTINGEN	1	1.110	512
FLP	0	6.278	8
FLEXIOEN	-16	0	0
UITKERINGEN	-50	-129	-254
STERFTE	-593	-938	0
ARBEIDSONGESCHIKTHEID	459	82	0
HERVERZEKERING	-24	-40	0
KANSSYSTEMEN	0	0	-587
TOESLAGVERLENING	0	-15.203	-3.908
AANPASSING ACTUARIËLE GRONDSLAGEN	-24.676	-12.301	0
OVERIGE OORZAKEN	516	-544	3.771
RESULTAAT BOEKJAAR	24.298	-121.817	16.222

RESULTAAT OP PREMIES (X 1000 EURO)	
KOSTENDEKKENDE PREMIE	2009
RESULTAAT OP PENSIOENOPBOUW EN RISICODEKKING	-2.212
SOLVABILITEITSOPSLAG	2.014
TOTAAL	-198

ACTUARIEËLE ANALYSE

RESULTAAT OP KOSTEN

Het resultaat op kosten was in 2008 en 2009 negatief. Op basis van de Wet Verplichte Beroepspensioenregeling dient in de premie een opslag voor uitvoeringskosten opgenomen te worden die gebaseerd is op de jaarlijks te betalen uitvoeringskosten verminderd met de vrijgevallen excassokosten. Met ingang van 1 januari 2010 is besloten de opslag voor uitvoeringskosten in de premie te verhogen van 4 procent naar 7 procent van de actuariael benodigde koopsom voor pensioenopbouw, uitgaande van de gedempte rentevoet.

RESULTAAT OP STERFTE

In 2009 is een negatief resultaat op sterfte behaald. In het onderstaande overzicht wordt het resultaat op sterfte gesplitst in een resultaat op langlevens en een resultaat op kortleven. Het resultaat op langlevens geeft weer in hoeverre de werkelijke daling van de voorziening langlevens (ouderdomspensioen, ingegaan partnerpensioen en ingegaan arbeidsongeschiktheidspensioen) als gevolg van overlijden overeenkomt met de verwachting op basis van de gekozen overlevingsgrondslagen. Het resultaat op kortleven (uitgesteld partnerpensioen) wordt bepaald door de werkelijke toename van de voorziening als gevolg van toekenning partnerpensioen plus de betaalde risicopremies voor partnerpensioen te vergelijken met de verwachte toename van de voorziening.

RESULTAAT OP STERFTE (X 1000 EURO)	2009	2008
VERWACHTE VRIJVAL VOORZIENING	-4.252	-4.681
WERKELIJK VRIJVAL DOOR OVERLIJDEN (LANGLEVEN)	2.797	3.500
RESULTAAT LANGLEVEN	-1.455	-1.181
BESCHIKBARE RISICOPREMIE VOORZIENING	2.383	2.406
BESCHIKBARE RISICOKOOPSOM	288	0
WERKELIJKE VRIJVAL VOORZIENING LATENT PARTNERPENSIOEN	747	695
TOENAME VOORZIENING A.G.V. TOEKENNING PARTNERPENSIOEN	-2.556	-2.858
RESULTAAT KORTLEVEN	862	243
TOTAAL STERFTERESULTAAT	-593	-938

Op langlevens is in 2008 en 2009 een verlies gemaakt. Dit houdt in dat de werkelijke sterfte achterblijft bij de aangenomen sterfteontwikkeling. Op kortleven is een winst gemaakt. Deze winst zal onderwerp zijn van een nader onderzoek in 2010.

STIJGING LEVENSDUUR

In de bestuursvergadering van 18 februari 2010 is besloten om bij de vaststelling van de voorziening pensioenverplichtingen ultimo 2009 rekening te houden met een reservering in verband met de waargenomen stijging van de levensverwachting in de periode 2003-2008 en met de door het CBS geprognosticeerde stijging van de levensverwachting. Deze reservering bedraagt 4,8 procent van de voorziening pensioenverplichtingen. De Commissie Overlevingstafels van het Actuarieel Genootschap onderzoekt op dit moment welke invloed de prognose van de levensverwachting van het CBS heeft op de ontwikkeling van de overlevingskansen binnen de AG-prognosetafel. Zodra de nieuwe prognosetafels beschikbaar zijn zal het effect hiervan op de voorziening pensioenverplichtingen in kaart gebracht worden.

PENSION FUND GOVERNANCE

INTERN TOEZICHTSORGAAN

Door de invoering van de Wet verplichte beroepspensioenregeling per 1 januari 2007 zijn de STAR-principes voor goed pensioenfondsbestuur (Pension Fund Governance, 'PFG') verankerd in het wettelijke kader. De 32 principes hebben betrekking op de volgende componenten: zorgvuldig bestuur, transparantie, openheid en communicatie, deskundigheid, verantwoording en intern toezicht. Dit heeft geleid tot de instelling van een verantwoordingsorgaan en een intern toezichtsgaan (afzonderlijk orgaan).

Het intern toezichtsgaan heeft tenminste de volgende taken:

- Het beoordelen van beleids- en bestuursprocedures en -processen en de checks en balances binnen de stichting;
- Het beoordelen van de wijze waarop de stichting wordt aangestuurd;
- Het beoordelen van de wijze waarop door het bestuur wordt omgegaan met risico's op langere termijn.

Het bestuur heeft eind 2009 met instemming van het verantwoordingsorgaan besloten om de frequentie van het intern toezicht te wijzigen in één keer in de 2 jaar (was één keer per jaar).

VERANTWOORDINGSORGAAN

Het verantwoordingsorgaan heeft de bevoegdheid een oordeel te geven over het handelen van het bestuur aan de hand van het door het bestuur vastgestelde concept van het jaarverslag, de jaarrekening, alsmede andere informatie, waaronder de bevindingen van het interne toezichtsgaan over het door het bestuur uitgevoerde beleid, alsmede over beleidskeuzes voor de toekomst. Dit oordeel wordt, samen met de reactie van het bestuur daarop, bekend gemaakt en in het jaarverslag van de stichting opgenomen.

Het verantwoordingsorgaan heeft ten minste de volgende rechten:

- Het recht op overleg met het bestuur;
- Het recht op overleg met de externe accountant en de externe actuaris;
- Het recht op informatie;
- Het recht op een schriftelijke en beargumenteerde reactie op zijn oordeel over het door het bestuur uitgevoerde beleid.

Het verantwoordingsorgaan heeft het recht advies uit te brengen over

- Het vaststellen en wijzigen van de vergoedingsregeling voor bestuursleden;
- Het wijzigen van het beleid ten aanzien van het verantwoordingsorgaan;
- De vorm, inrichting en samenstelling van het interne toezicht;
- Het vaststellen en wijzigen van een interne klachten- en geschillenprocedure;
- Vaststellen en wijzigen van het communicatie- en voorlichtingsbeleid.

Indien het verantwoordingsorgaan van oordeel is dat het bestuur niet naar behoren functioneert, kan het met 2/3-meerderheid van de stemmen besluiten tot het indienen van een verzoek bij de ondernemingskamer van het gerechtshof te Amsterdam om:

- Een onderzoek door een of meer onafhankelijke onderzoekers te bevelen naar het beleid van en de gang van zaken van het pensioenfonds;
- Het functioneren van het bestuur als zodanig te toetsen.

Zie voor samenstelling van deze organen zie blz. 6.

PENSION FUND GOVERNANCE

RAPPORT INTERN TOEZICHTSORGAAN

Het rapport van het intern toezichtsorgaan 2009 is opgenomen in bijlage 8. De reactie daarop van het bestuur is opgenomen in bijlage 9.

OORDEEL VERANTWOORDINGSORGAAN

Het oordeel van het verantwoordingsorgaan over gevoerde beleid in 2009 is opgenomen in bijlage 10. De reactie daarop van het bestuur is opgenomen in bijlage 11.

COMPLIANCE

Het bestuur heeft J. Heldoorn aangesteld als compliance officer. Compliance taken ondergebracht bij de compliance officer:

- De compliance officer is belast met het toezicht op de naleving van de bepalingen van de voor BPL geldende gedragscode. Indien de compliance officer daartoe aanleiding ziet kan hij insiders verplichten op eerste verzoek alle informatie te verstrekken omtrent enige door hen verrichte privé beleggingstransactie. De compliance officer controleert of de privé beleggingstransacties aan de toepasselijke regels, voorschriften en aanwijzingen voldoen.
- De compliance officer adviseert verbonden personen over de uitleg en toepassing van bepalingen zoals die zijn opgenomen in de voor BPL geldende gedragscode. Hij is bevoegd een voor de verbonden persoon bindende uitspraak te doen.
- De compliance officer legt een lijst aan van alle verbonden personen die als "insider" worden aangemerkt. De compliance officer deelt onverwijld aan de op de lijst opgenomen verbonden personen mee dat zij als insider zijn aangemerkt en hij stelt hen op de hoogte van de gevolgen van de aanwijzing als insider.
- De compliance officer dient eveneens een lijst met alle bedrijven en instellingen waarmee het pensioenfonds zaken doet op te stellen en deze regelmatig te actualiseren; deze lijst wordt aan de verbonden personen ter beschikking gesteld.
- De compliance officer rapporteert rechtstreeks aan de voorzitter, zowel voor de dagelijkse gang van zaken als in het geval zich een bijzondere omstandigheid heeft voorgedaan.
- De compliance officer en de voorzitter, waaraan hij rapporteert, zijn gehouden tot geheimhouding van informatie verstrekt door verbonden personen of derden. De geheimhouding kan worden doorbroken in het geval een goede uitoefening van zijn functie daartoe noodzaakt.
- De compliance officer documenteert zijn werkmethoden en werkzaamheden en administreert en archiveert alle informatie die hem door verbonden personen (de meldingen privé beleggingstransacties inbegrepen) of derden is verstrekt in het kader van de gedragscode. Hij bewaart afschriften van alle schriftelijke overeenkomsten en jaarlijkse verklaringen die verbonden personen hem moeten verstrekken (waarin zij verklaren zich aan de gedragscode te zullen houden). Tevens administreert en archiveert de compliance officer alle door hem verleende autorisaties, verrichte controles en onderzoeken en de genomen acties, alsmede overige van belang zijnde informatie, memoranda en correspondentie.
- De compliance officer dient verklaringen van nevenfuncties (jaarlijks, aan te leveren door de bestuursleden) en verklaringen over cursussen, giften, etc. te verzamelen en te administreren. De compliance officer draagt zorg voor de administratie en registratie van de betreffende formulieren ten behoeve van de toezichthouder.
- De compliance officer adviseert het bestuur t.a.v. het uitbestedingsbeleid en bij de totstandkoming van uitbestedingscontracten. Hij toetst daarbij aan alle wettelijke regels en voorschriften. Hij brengt zijn advies schriftelijk of mondeling uit, waarbij hij in het laatste geval aanwezig is bij de behandeling in het bestuur.

PENSION FUND GOVERNANCE

Compliance taken ondergebracht bij DB en manager pensioenen (hierna DB+):

- Het proactief signaleren van relevante ontwikkelingen in wet- en regelgeving en het vertalen van deze ontwikkelingen voor het fonds. Het bevorderen dat de kennis hierover waar nodig wordt geïmplementeerd en geborgd in de bestuurlijke en bedrijfsprocessen.
- Het DB+ geeft vorm aan de organisatie en de bedrijfscultuur, en levert een bijdrage aan de ontwikkeling van de individuele medewerker. Tevens draagt het DB+ zorg voor het op peil houden van de kennis en vaardigheden van de medewerkers, die ondersteunend aan de bedrijfsdoelstellingen zijn.
- Het DB+ houdt actief contact met de relevante kenniscentra binnen en buiten de organisatie op centraal en decentraal niveau zoals met toezichthouders.
- Het DB+ onderzoekt of de implementatie en naleving van wet- en regelgeving op een juiste wijze wordt uitgevoerd met als doel het vormen van een oordeel en het treffen van adequate maatregelen.
- Het DB+ borgt tevens de correcte en tijdige afhandeling van klachten.
- Het DB+ rapporteert aan het bestuur van het pensioenfonds over de stand van zaken. Één keer per jaar wordt gerapporteerd over:
 - De stand van zaken met betrekking tot de implementatie, de werking en de effectiviteit van de benoemde compliance aandachtsgebieden.
 - Inzicht in de relatie en contacten met de toezichthouders.
 - Ontwikkelingen bij en aanbevelingen van toezichthouders.
 - Overzicht van meldingen uit hoofde van meldingsverplichtingen aan toezichthouders, inclusief geconstateerde overtredingen van regels.
 - Overzicht van rapportages aan de toezichthouders.
 - Eventuele compliance-incidenten en de voortgang op eerder gerapporteerde compliance-incidenten. Een compliance incident vloeit voort uit een niet-integere en/of frauduleuze handeling van een belanghebbende of uit een gebeurtenis waarbij door ontoereikende of falende interne processen, mensen of systemen of door externe gebeurtenissen een materieel direct of indirect verlies ontstaat.

BESTUURSBESLUITEN EX ARTIKEL 13 VAN DE STATUTEN

Onderdeel van Pension Fund Governance is openheid over bestuursbesluiten. In bijlage 7 worden de besluiten weergegeven die met toepassing van artikel 13 van de Statuten door het bestuur zijn genomen, te weten:

- Besluit verkiezing compliance officer.
- Besluit verkiezingstermijnen functie voorzitter, secretaris/penningmeester, compliance officer.
- Besluit vergoedingen en presentiegelden conform artikel 6, lid 5 van de Statuten.
- Besluit taakverdeling tussen DB/AB.
- Besluit machtiging tekenbevoegdheid Manager Pensioenen.

Deze besluiten staan ook op de website van BPL. Over alle andere belangrijke besluiten wordt schriftelijk en/of via de website gecommuniceerd.

COMMUNICATIE

BPL heeft een communicatiebeleid. Onderdeel van dit beleid is het communicatieplan, waarin gedetailleerd staat beschreven op welke wijze en in welke gevallen belanghebbenden worden geïnformeerd. Het communicatieplan is opgenomen als bijlage 13.

Voor aspirant-deelnemers wordt in elke regio één of meerdere keren per jaar een voorlichtingsbijeenkomst gehouden over BPL en de inhoud van de pensioenregeling. In 2009 werden in de regio IJmond twee keer een algemene voorlichtingsbijeenkomst gehouden voor deelnemers.

Actieve loodsen die nog een flexioensaldo bij Robeco hebben uitstaan, krijgen vanaf 2010 twee UPO's. Als vanouds een UPO als deelnemer aan de uitkeringsregeling Pensioenstatuut 2004 en een nieuwe UPO als gewezen deelnemer aan de premie (flexioen)regeling.

PENSION FUND GOVERNANCE

Deze nieuwe UPO, die prognoses bevat van uitkeringen op de vervroegde pensioendatum in het geval van omzetting van het flexioenkapitaal in een pensioenuitkering, wordt vanaf 2010 elk jaar verstrekt.

NEVENFUNCTIES

BPL dient verantwoording af te leggen over de door bestuursleden vervulde nevenfuncties. Zie hiervoor de tabel op blz. 19.

J A A R R E K E N I N G

BALANS PER 31 DECEMBER, NA BESTEMMING VAN HET SALDO VAN BATEN EN LASTEN (IN EURO'S)

ACTIVA	2009	2008
4. BELEGGINGEN VOOR RISICO FONDS		
PARTICIPATIES IN BELEGGINGSINSTELLINGEN:		
ZAKELIJKE WAARDEN	233.368.591	175.081.974
VASTRENTENDE WAARDEN	268.229.450	297.583.361
AANDELEN IN ONROERENDE ZAKEN FONDSEN	31.128.014	11.942.493
DERIVATEN	471.152	-1.649.466
OVERIGE BELEGGINGEN	1.449.904	808.311
TOTAAL	534.647.111	483.766.673
LENINGEN AAN LOODSEN	757.812	866.720
TOTAAL	535.404.923	484.633.393
5. BELEGGINGEN VOOR REKENING EN RISICO DEELNEMERS		
VASTGOEDBELEGGINGEN	72.884	50.143
AANDELEN	1.679.212	1.211.634
VASTRENTENDE WAARDEN	4.092.201	4.639.754
OVERIGE BELEGGINGEN	1.699.200	1.463.133
TOTAAL	7.543.497	7.364.664
6. VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA	726.277	2.371.582
7. LIQUIDE MIDDELEN		
ABN-AMRO BANK	7.871	1.528.254
TOTAAL	7.871	1.528.254
TOTAAL ACTIVA	543.682.568	495.897.893
PASSIVA		
8. STICHTINGSKAPITAAL EN RESERVES		
MINIMAAL VEREIST VERMOGEN	27.315.644	26.262.514
ALGEMENE RESERVE	-40.718.254	-63.962.682
TOTAAL	-13.402.610	-37.700.168
9. TECHNISCHE VOORZIENINGEN		
VOORZIENING PENSIOENVERPLICHTING	538.769.387	517.885.604
TOTAAL	538.769.387	517.885.604
10. VOORZIENING VOOR REKENING EN RISICO DEELNEMERS		
PREMIE(FLEXIOEN)REGELING	7.543.497	7.364.664
TOTAAL	7.543.497	7.364.664
11. OVERIGE VOORZIENINGEN		
VOORZIENING KAPITAALDEKKING FLP	9.663.935	6.296.148
TOTAAL	9.663.935	6.296.148
12. OVERIGE SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA	1.108.359	2.051.645
TOTAAL PASSIVA	543.682.568	495.897.893

J A A R R E K E N I N G

REKENING VAN BATEN EN LASTEN OVER 2009 (IN EURO'S)

BATEN	2009	2008
15. BELEGGINGSOPBRENGSTEN		
DIRECTE BELEGGINGSOPBRENGSTEN	4.967.900	6.537.168
INDIRECTE BELEGGINGSOPBRENGSTEN	45.044.685	550.299
KOSTEN VAN VERMOGENSBEHEER	-2.447.412	-5.965.004
OVERIGE BELEGGINGSOPBRENGSTEN	138.826	128.441
TOTAAL	47.704.000	1.250.904
 16. BIJDRAGEN VAN LOODSEN	 36.565.127	 49.157.983
TOTAAL BATEN	84.269.127	50.408.887
 LASTEN		
17. PENSIOENUITKERINGEN	34.800.123	33.700.969
 18. PENSIOENUITVOERINGS- EN ADMINISTRATIEKOSTEN	 715.354	 832.191
19. MUTATIE BALANSPOST VOORZIENING PENSIOENVERPLICHTINGEN	20.883.783	165.644.604
20. MUTATIE BALANSPOST VOORZIENING VOOR REKENING EN RISICO DEELNEMERS	178.829	-2.602.161
21. MUTATIE OVERIGE VOORZIENINGEN		
VOORZIENING FLP	0	-31.685.833
VOORZIENING KAPITAALDEKKING FLP	3.367.787	6.296.148
22. HERVERZEKERINGEN		
PREMIES HERVERZEKERING INCLUSIEF RENTE	25.691	40.132
TOTAAL LASTEN	59.971.569	172.226.050
 SALDO LASTEN/BATEN	 24.297.558	 -121.817.163
 BESTEMMING SALDO		
TOEVOEGING MINIMAAL VEREIST EIGEN VERMOGEN	1.053.130	8.152.514
ONTTREKKING/TOEVOEGING ALGEMENE RESERVE	23.244.428	-129.969.677
SALDO LASTEN /BATEN	24.297.558	-121.817.163

J A A R R E K E N I N G

KASSTROOMOVERZICHT (IN EURO'S)

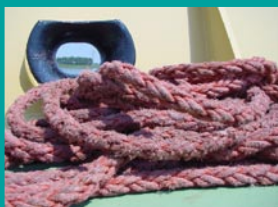
KASSTROMEN UIT PENSIOENACTIVITEITEN	2009	2008
ONTVANGEN PREMIES	36.007.846	46.965.550
ONTVANGEN I.V.M. OVERDRACHT VAN RECHTEN	557.281	2.192.433
BETAALDE PENSIOENUITKERINGEN	-34.994.219	-33.898.940
BETAALDE PENSIOENUITVOERINGSKOSTEN	-1.419.096	-1.490.679
ONTVANGEN UITKERINGEN VAN HERVERZEKERAARS	194.096	197.971
BETAALDE PREMIES HERVERZEKERING	-23.968	-40.132
TOTAAL KASSTROOM UIT PENSIOENACTIVITEITEN	321.940	13.946.203
KASSTROMEN UIT BELEGGINGSACTIVITEITEN		
VERKOPEN EN AFLOSSINGEN BELEGGINGEN	0	0
ONTVANGEN DIRECTE BELEGGINGSOPBRENGSTEN	3.904.289	8.691.603
AANKOPEN BELEGGINGEN	-3.299.200	-23.941.650
BETAALDE KOSTEN VERMOGENSBEHEER	-2.447.412*	-5.965.004*
TOTAAL KASSTROOM UIT BELEGGINGSACTIVITEITEN	-1.842.323	-21.215.051
NETTO KASSTROOM	-1.520.383	-7.268.848
MUTATIE LIQUIDE MIDDELEN	-1.520.383	-7.268.848
SALDO LIQUIDE MIDDELEN PER 1 JANUARI	1.528.254	8.797.102
MUTATIE LIQUIDE MIDDELEN	-1.520.383	-7.268.848
SALDO LIQUIDE MIDDELEN 31 DECEMBER	7.871	1.528.254

* KOSTEN VAN VERMOGENSBEHEER:

MANDAAT ROBECO	620.692	456.786
PRIVATE EQUITY	355.137	392.500
HEDGEFUND	949.537	4.840.994
EMERGING MARKETS	206.560	137.293
PREMIUM EQUITY US	162.628	137.431
COMMODITIES	152.858	0
TOTAAL	2.447.412	5.965.004

TOELICHTING OP HET KASSTROOMOVERZICHT

Voor de opstelling van het kasstroomoverzicht is de directe methode gehanteerd. Hierbij worden alle ontvangsten en uitgaven als zodanig gepresenteerd. Er wordt onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en kasstromen uit beleggingsactiviteiten.

J A A R R E K E N I N G

ANALYSE VAN HET RESULTAAT (BEDRAGEN IN EURO 'S × 1.000)

In het boekjaar 2009 is een positief resultaat behaald van EUR 24.298. Een uitsplitsing van dit resultaat wordt weergegeven in de onderstaande tabel.

ANALYSE VAN HET RESULTAAT	2009	2008	2007
RENTETERMIJNSTRUCTUUR	0	-85.454	28.450
PREMIES	-198	3.193	1.737
KOSTEN	-152	-301	22
BELEGGINGSOPBRENGSTEN (INTREST)	49.031	-17.570	-13.529
WAARDEOVERDRACHTEN EN STORTINGEN	1	1.110	512
FLP	0	6.278	8
FLEXIOEN	-16	0	0
UITKERINGEN	-50	-129	-254
STERFTE	-593	-938	0
ARBEIDSONGESCHIKTHEID	459	82	0
HERVERZEKERING	-24	-40	0
KANSSYSTEMEN	0	0	-587
TOESLAGVERLENING	0	-15.203	-3.908
AANPASSING ACTUARIEËLE GRONDSLAGEN	-24.676	-12.301	0
OVERIGE OORZAKEN	516	-544	3.771
RESULTAAT BOEKJAAR	24.298	-121.817	16.222

Het resultaat is ontstaan door enerzijds de ontwikkeling van de technische voorziening en anderzijds de ontwikkeling van het vermogen. Het resultaat op kosten was in 2008 en 2009 negatief. Op basis van de Wet verplichte beroepspensioenregeling dient in de premie een opslag voor uitvoeringskosten opgenomen te worden die gebaseerd is op de jaarlijks te betalen uitvoeringskosten verminderd met de vrijgevallen excasso-kosten. Met ingang van 1 januari 2010 is besloten de opslag voor uitvoeringskosten in de premie te verhogen van 4 procent naar 7 procent van de actuariële benodigde koopsom voor pensioenopbouw, uitgaande van de gedempte rentevoet.

In 2009 is een negatief resultaat op sterfte behaald. Het resultaat op sterfte gesplitst in een resultaat op langlevens en een resultaat op kortlevens. Op langlevens is in 2008 en 2009 een verlies gemaakt. Dit houdt in dat de werkelijke sterfte achterblijft bij de aangenomen sterfteontwikkeling. Op kortlevens is een winst gemaakt. Dit wordt mede veroorzaakt doordat de hoofdverzekerden langer leven dan aangenomen in de actuariële grondslagen. In de bestuursvergadering van 18 februari 2010 is besloten om bij de vaststelling van de

J A A R R E K E N I N G

voorziening pensioenverplichtingen ultimo 2009 rekening te houden met een reservering in verband met de waargenomen stijging van de levensverwachting in de periode 2003-2008 en met de door het CBS geprognoseerde stijging van de levensverwachting. Deze reservering bedraagt 4,8 procent van de voorziening pensioenverplichtingen. De Commissie Overlevingstafels van het Actuarieel Genootschap onderzoekt op dit moment welke invloed de prognose van de levensverwachting van het CBS heeft op de ontwikkeling van de overlevingskansen binnen de AG-prognosetafel. Zodra de nieuwe prognosetafels beschikbaar zijn zal het effect hiervan op de voorziening pensioenverplichtingen in kaart gebracht worden.

TOELICHTING OP DE BALANS EN STAAT VAN BATEN EN LASTEN

I. ALGEMEEN

I.1 Activiteiten

Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen (BPL), statutair gevestigd in Rotterdam, is opgericht op 1 september 1988. De stichting is ingeschreven bij het stichtingenregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 41130603. De statuten zijn laatstelijk gewijzigd op 5 juni 2007. Het pensioenfonds is een beroepspensioenfonds. Op basis van twee uitkeringsregelingen (Pensioenstatuut 1988 en Pensioenstatuut 2004) verwerven de deelnemers een financiële aanspraak ten behoeve van de gevolgen van (vervoegde) pensioenering en overlijden. Deze regelingen bieden ook een dekking in geval van arbeidsongeschiktheid. Het pensioenfonds voert tevens een premie(flexioen)regeling uit, welke onderdeel is van Pensioenstatuut 1988. Het fonds draagt zorg voor uitbetaling van het functioneel leeftijdspensioen. Krachtens het Financieel Besluit Loodswezen worden de kosten van functioneel leeftijdspensioenen ingehouden op de loodsgelden.

I.2 Statutaire doelstelling

Op grond van de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb) is iedere (aspirant-)registerloods verplicht deel te nemen aan de pensioenregeling(en) van BPL. Deze pensioenregelingen voorzien in pensioenen voor (gewezen) registerloodsen en hun nagelaten betrekkingen. Voor aspirant-registerloodsen geldt een aparte pensioenregeling, welke uitsluitend een dekking biedt in geval van arbeidsongeschiktheid of overlijden. Het bestuur stelt zich ten doel pensioenen en andere uitkeringen te verstrekken ter zake van ouderdom, beroepsongeschiktheid en overlijden aan deelnemers en gewezen deelnemers en hun nabestaanden, overeenkomstig de geldende voorschriften. Het bestuur tracht dit doel te bereiken door:

- Het vormen van fondsen.
- Het uitvoeren van de pensioenregeling zoals in het desbetreffende Pensioenstatuut of pensioenreglement omschreven.
- Al die maatregelen te nemen, die aan het doel ten goede komen.

Het beleid van het bestuur is in overeenstemming met deze doelstelling. Dit beleid is vastgelegd in beleidsdocumenten, waarvan de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota (ABTN) de belangrijkste is. Hierin zijn het te voeren beleid, waaronder de financiële opzet en de grondslagen waarop het beleid berust, gemotiveerd beschreven. Het beleid is erop gericht met een bij het karakter van het fonds passend risico een optimaal resultaat te behalen, mede in aanmerking genomen de voorwaardelijk geïndexeerde verplichtingen van het fonds. De ABTN is het laatst gewijzigd op 3 september 2009.

I.3 Toelichting op het kasstroomoverzicht

Voor de opstelling van het kasstroomoverzicht is de directe methode gehanteerd. Hierbij worden alle ontvangsten en uitgaven als zodanig gepresenteerd. Er wordt onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en kasstromen uit beleggingsactiviteiten.

J A A R R E K E N I N G

2. GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

2.1 Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

De beleggingen worden gewaardeerd op reële waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen waarmee wordt verwezen naar de toelichting.

2.2 Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

2.3 Schattingen en veronderstellingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het bestuur van het pensioenfonds zich verschillende oordelen en maakt schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

2.4 Opname van actief, verplichting, bate of last

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

2.5 Valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's, zijnde de functionele en presentatievaluta van het pensioenfonds.

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum. Monetair activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de staat van baten en lasten.

2.6 Beleggingen voor risico pensioenfonds

Voor beursgenoteerde (indirecte) vastgoedbeleggingen is de marktwaarde de per balansdatum geldende beurskoers. De marktwaarde van niet-beursgenoteerde vastgoedbeleggingen is gebaseerd op het aandeel dat het pensioenfonds heeft in het eigen vermogen van de niet-beursgenoteerde vastgoedbelegging per balansdatum. Onroerend goed in ontwikkeling wordt gewaardeerd op basis van gedane uitgaven, inclusief bouwrente, waarbij wordt getoetst of die uitgaven tot waardewijzigingen leiden. Na oplevering worden (her)ontwikkelde objecten naar actuele waarde geherwaardeerd.

J A A R R E K E N I N G

Zakelijke waarden zijn gewaardeerd op marktwaarde per balansdatum. De marktwaarde van niet-beursgenoteerde aandelen en participaties in beleggingsinstellingen is gebaseerd op het aandeel dat het pensioenfonds heeft in het eigen vermogen van het niet-beursgenoteerde aandeel per balansdatum.

Beursgenoteerde vastrentende waarden en participaties in beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd op marktwaarde, zijnde de beurswaarde per balansdatum.

De marktwaarde van niet-beursgenoteerde participaties in beleggingsinstellingen is gebaseerd op het aandeel dat het pensioenfonds heeft in het eigen vermogen van het niet-beursgenoteerde aandeel per balansdatum. De lopende interest op vastrentende waarden wordt gepresenteerd als onderdeel van de marktwaarde van de vastrentende waarden.

Overige beleggingen worden gewaardeerd op marktwaarde.

2.7 Beleggingen voor risico deelnemers

De grondslagen voor de waardering van de beleggingen voor risico van deelnemers zijn gelijk aan die voor de beleggingen die voor risico van het pensioenfonds worden aangehouden.

2.8 Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie, gewoonlijk de nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Vorderingen en overlopende activa worden onderscheiden van vorderingen in verband met beleggingstransacties. Vorderingen uit hoofde van beleggingstransacties worden gepresenteerd onder de beleggingen.

2.9 Liquide middelen

Onder de liquide middelen zijn opgenomen die kas en banktegoeden die onmiddellijk opeisbaar zijn dan wel een looptijd korter dan twaalf maanden hebben. Zij worden onderscheiden van tegoeden in verband met beleggingstransacties. Liquide middelen uit hoofde van beleggingstransacties worden gepresenteerd onder de beleggingen. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

2.10 Stichtingskapitaal en reserves

Stichtingskapitaal en reserves worden bepaald door het bedrag dat resteert nadat alle actiefposten en posten van het vreemd vermogen, inclusief de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds en overige technische voorzieningen, volgens de van toepassing zijnde waarderingsgrondslagen in de balans zijn opgenomen.

De statutaire reserves en de overige wettelijke reserves die het pensioenfonds conform artikel 2:389 en artikel 2:390 BW vormt, blijken op grond van artikel 2:373 lid I BW afzonderlijk uit de balans.

2.11 Technische voorzieningen

De voorziening voor pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds (VPV) wordt gewaardeerd op actuele waarde (marktwaarde). De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen zijn de opgebouwde nominale aanspraken en de onvoorwaardelijke (indexatie)toezeggingen. De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de marktrente, waarvoor de actuele rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door DNB wordt gebruikt. Bij de berekening van de VPV is uitgegaan van de op de balansdatum geldende pensioenregelingen en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken. Jaarlijks wordt door het bestuur besloten of de opgebouwde pensioenaanspraken worden geïndexeerd. Alle per balansdatum doorgevoerde indexaties zijn in de berekening begrepen. Bij de berekening van de voorziening wordt rekening gehouden met premievrije pensioenopbouw in verband met invaliditeit op basis van de contante waarde van premies

J A A R R E K E N I N G

waarvoor vrijstelling is verleend wegens arbeidsongeschiktheid. Bij de bepaling van de actuariële uitgangspunten wordt rekening gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen.

De VPV is gebaseerd op de volgende technische grondslagen:

DISCONTERING GEBRUIKTE METHODE	DNB RENTETERMIJNSTRUCTUUR
GEHANTEERDE OVERLEVINGSTAFEL	AG PROGNOSETAFEL 2005-2050, STARTJAAR 2010
GEHANTEERDE LEEFTIJD CORRECTIES:	
MANNEN (VOOR RESP. NA PENSIOENDATUM)	-2 / -2
VROUWEN (VOOR RESP. NA PENSIOENDATUM)	-1 / -1
GEHANTEERDE KOSTENOPSLAG OP TECHNISCHE VOORZIENINGEN	0,5 PROCENT
ZIJN DE GRONDSLAGEN IN HET BOEKJAAR GEWIJZIGD?	JA
INDIEN JA, TOELICHTING	I.V.M. DE TOEGENOMEN LEVENSV ERWACHTING IS IN AFWACHTING VAN NIEUWE OVERLEVINGSTAFELS EEN RESERVERING OPGENOMEN VAN 4,8 PROCENT VAN DE VOORZIENING PENSIOENVERPLICHTINGEN

2.12 Voorziening pensioenverplichtingen risico deelnemers

Dit betreft de verplichtingen uit hoofde van de beschikbare-premieregeling voor deelnemers. Het beleggingsrisico ligt bij de deelnemers. De voorziening voor rekening en risico deelnemers is gewaardeerd volgens dezelfde grondslagen die gelden voor de waardering van de corresponderende beleggingen risico deelnemers.

2.13 Overige voorzieningen

Hieronder vallen de voorziening FLP en de voorziening kapitaaldekking FLP. Deze zijn opgenomen tegen de oorspronkelijke stortingen, inclusief het daarover toe te rekenen rendement.

3. GRONDSLAGEN VOOR BEPALING VAN HET RESULTAAT

3.1 Algemeen

De in de staat van baten en lasten opgenomen posten zijn in belangrijke mate gerelateerd aan de in de balans gehanteerde waarderingsgrondslagen voor beleggingen en de voorzieningen pensioenverplichtingen. Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde resultaten worden rechtstreeks verantwoord in het resultaat.

3.2 Premiebijdragen

Onder premiebijdragen wordt verstaan de aan deelnemers in rekening gebrachte c.q. te brengen bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde pensioenen. Premies zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

3.3 Premiebijdragen risico deelnemers

Dit betreft ontvangen (vrijwillige spaar)bijdragen van deelnemers in het kader van de beschikbare(flexioen) premieregeling. Premies zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

J A A R R E K E N I N G

3.4 Beleggingsresultaten risico pensioenfonds

Onder de indirecte beleggingsopbrengsten worden verstaan de gerealiseerde en ongerealiseerde waardewijzigingen en valutaresultaten. In de jaarrekening wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen. (In)directe beleggingsresultaten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Onder de directe beleggingsopbrengsten wordt in dit verband verstaan rentebaten en -lasten, dividenden, huuropbrengsten en soortgelijke opbrengsten. Dividend wordt verantwoord op het moment van betaalbaarstelling. Onder kosten van vermogensbeheer worden de externe kosten verstaan. Met de directe en indirecte beleggingsopbrengsten zijn verrekend de aan de opbrengsten gerelateerde transactiekosten, provisies, valutaverschillen e.d.

3.5 Beleggingsresultaten risico deelnemers

De grondslagen voor bepaling van het resultaat betreffende beleggingsresultaten risico deelnemers zijn gelijk aan de grondslagen voor bepaling van het resultaat betreffende beleggingsresultaten risico pensioenfonds.

3.7 Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen betreffen de aan deelnemers uitgekeerde bedragen. De pensioenuitkeringen zijn berekend op actuariële grondslagen en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

3.8 Pensioenuitvoeringskosten

De pensioenuitvoeringskosten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

3.9 Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds

De mutatie pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds betreft de wijzigingen in de waarde van de technische voorziening.

3.10 Mutatie pensioenverplichtingen voor risico deelnemers

De mutatie pensioenverplichtingen voor risico deelnemers betreft de wijzigingen in de waarde van de technische voorziening voor risico deelnemers.

J A A R R E K E N I N G

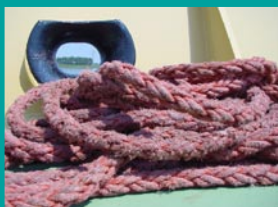
4. BELEGGINGEN VOOR RISICO FONDS

IN EURO'S	AANDELEN ONROERENDE ZAKEN FONDSEN	ZAKELIJKE WAARDEN	VASTREN- TENDE WAARDEN	DERIVATEN	OVERIGE	TOTAAL
STAND PER 1-1-2008	20.859.348	199.746.722	237.533.087	617.760	-183.148	458.573.769
AANKOPEN		51.395.819	178.477.797			229.873.616
VERKOPEN		-33.635.156	-172.731.552	-1.592.889		-206.959.597
OVERIGE MUTATIES		4.309.452		-3.390.792	991.459	1.910.119
WAARDEONTWIKKELING	-8.916.854	-46.736.865	54.304.029	2.716.455		-1.366.765
STAND PER 31-12-2008	11.942.494	175.081.972	297.583.361	-1.649.466	808.311	483.766.672
AANKOPEN	9.284.983	62.920.375	118.605.045			190.810.403
VERKOPEN		-38.276.559	-149.120.072	-777.380		-188.174.011
OVERIGE MUTATIES		3.176.364		-1.764.956	641.593	2.053.001
WAARDEONTWIKKELING	9.900.537	30.466.439	1.161.116	4.662.954		46.191.046
STAND PER 31-12-2009	31.128.014	233.368.591	268.229.450	471.152	1.449.904	534.647.111

AANDELEN IN ONROERENDE ZAKEN FONDSEN (IN EURO'S)	2009	2008
INDIRECTE VASTGOEDBELEGGINGEN (PARTICIPATIES IN BELEGGINGSINSTELLINGEN)	31.128.014	11.942.494
STAND PER 31 DECEMBER	31.128.014	11.942.494

ZAKELIJKE WAARDEN (IN EURO'S)	2009	2008
PRIVATE EQUITY AANDELEN	25.861.109	23.943.059
BEURSGENOTEERDE EN NIET-BEURSGENOTEERDE AANDELENBELEGGINGSFONDSEN	153.893.727	115.056.126
BEURSGENOTEERDE EN NIET-BEURSGENOTEERDE COMMODITIEBELEGGINGSFONDSEN	27.378.932	0
BEURSGENOTEERDE EN NIET-BEURSGENOTEERDE HEDGEFONDSEN	26.234.823	36.082.787
STAND PER 31 DECEMBER	233.368.591	175.081.972

Het pensioenfonds heeft in totaal € 0 (2008: € 0) aan aandelen uitgeleend.

J A A R R E K E N I N G

VASTRENTENDE WAARDEN (IN EURO'S)	2009	2008
NIET-BEURSGENOTEERDE BELEGGINGSINSTELLINGEN	268.229.450	297.583.361
STAND PER 31 DECEMBER	268.229.450	297.583.361

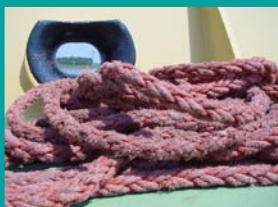
Het pensioenfonds heeft in totaal € 0 (2008: € 0) aan vastrentende waarden uitgeleend.

DERIVATEN (IN EURO'S)	2009	2008
VALUTADERIVATEN	471.152	-1.649.466
STAND PER 31 DECEMBER	471.152	-1.649.466

LENINGEN AAN LOODSEN (IN EURO'S)	2009	2008
STAND BEGIN BOEKJAAR	866.720	991.509
ONTTREKKINGEN	-108.908	-124.789
STAND PER 31 DECEMBER	757.812	866.720

LENINGEN AAN LOODSEN PER REGIO (IN EURO'S)	31-12-2009	AANTAL LOODSEN
LOODSEN NOORD	56.723	5
LOODSEN IJMOND	147.479	13
LOODSEN RIJNMOND	276.805	25
LOODSEN SCHELDEMONDEN	276.805	26
STAND PER 31 DECEMBER	757.812	69

Dit betreft een aantal persoonlijke leningen (kapitaalinbreng) die verstrekt zijn aan loodsen, die lid zijn van een van de maatschappen van registerloodsen. De leningen hebben een oorspronkelijke looptijd tot 1-12-1997 en kunnen stilzwijgend telkenmale voor 60 maanden worden verlengd. Als de betreffende loods uit de associatie treedt is de lening direct opeisbaar. Vanaf 2006 is het mogelijk om de lening tussentijds af te lossen. De rente is gelijk aan de eurobasisrente plus 2 procent-punt per 1 januari van elk jaar (2009: 7,40 procent).

J A A R R E K E N I N G

5. BELEGGINGEN VOOR RISICO DEELNEMERS

IN EURO'S	2009	2008
STAND PER 1 JANUARI	7.364.668	9.966.829
STORTINGEN	107.799	58.630
ONTTREKKINGEN	-619.242	-1.769.802
RESULTAAT	690.272	-890.989
STAND PER 31 DECEMBER	7.543.497	7.364.668

De beleggingen - volgens de persoonlijke 'asset- mix' van de loodsen - van hun individuele deel van de pensioen-opbouw worden op een aparte totaalrekening van het fonds bijgehouden. Deze beleggingen worden gewaardeerd op de beurswaarde per balansdatum. In 2009 zijn de totaalbedragen:

CATEGORIEËN (IN EURO'S)	2009	2008
REGISTERLOODSEN NOORD	266.566	246.491
REGISTERLOODSEN IJMOND	1.166.065	1.118.731
REGISTERLOODSEN RIJMOND	2.938.148	2.820.925
REGISTERLOODSEN SCHELDEMONDEN	1.866.022	1.903.643
FLP- GERECHTIGDEN	1.082.778	1.074.587
VEREVENINGS FLEXIOEN	223.918	200.291
TOTAAL	7.543.497	7.364.668

6. OVERIGE VORDERINGEN

IN EURO'S	31-12-2009	31-12-2008
TE ONTVANGEN AANVULLING FLP BPL	523.220	1.206.273
TE ONTVANGEN FLP IN DEPOT	0	929.154
REKENING-COURANT LOODSENORGANISATIES	109.694	197.082
TE ONTVANGEN DIVIDENDBELASTING	72.771	6.185
OVERIGE VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA	20.591	32.888
TOTAAL	726.277	2.371.582

Alle overige vorderingen hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

J A A R R E K E N I N G

7. LIQUIDE MIDDELEN

De liquide middelen bestaan uit direct opeisbare kas- en banksaldi alsmede deposito's.

8. STICHTINGSKAPITAAL EN RESERVES

STICHTINGSKAPITAAL (IN EURO'S)	2009	2008
MINIMAAL VEREIST VERMOGEN PER 31 DECEMBER	27.315.644	26.262.514
ALGEMENE RESERVE	-40.718.254	-63.962.682
STAND PER 31 DECEMBER	-13.402.610	-37.700.168

MINIMAAL VEREIST VERMOGEN (IN EURO'S)	2009	2008
STAND PER 1 JANUARI	26.262.514	18.110.000
MUTATIE MINIMAAL VEREIST VERMOGEN	1.053.130	8.152.514
STAND PER 31 DECEMBER	27.315.644	26.262.514

ALGEMENE RESERVE (IN EURO'S)	2009	2008
STAND PER 1 JANUARI	-63.962.682	66.006.995
RESULTAATSBESTEMMING	23.244.428	-129.969.677
STAND PER 31 DECEMBER	-40.718.254	-63.962.682

Vereist eigen vermogen

Het vereist eigen vermogen wordt door het pensioenfonds berekend met behulp van de standaardmethode. Hierbij wordt voor de samenstelling van de beleggingen uitgegaan van de feitelijke assetmix in de evenwichtssituatie. Het vereist eigen vermogen bedraagt per 31 december 2009 113,8 procent. De vermogenspositie van het pensioenfonds kan worden gekarakteriseerd als dekkingstekort. Het (minimaal) vereist eigen vermogen wordt berekend met gebruikmaking van een standaard model. De dekkingsgraad van het pensioenfonds bedraagt per 31 december 2009 97,5 procent (2008: 92,8 procent).

Het pensioenfonds heeft op 30 maart 2009 een herstelplan bij DNB ingediend. Het in dit herstelplan geprognoseerde herstel is in hoofdlijnen gebaseerd op de volgende feiten en verwachtingen:

- Jaarlijkse aanpassing van de premie aan de prijsontwikkeling. Deze geïndexeerde premie is minimaal gelijk aan de gedempte kostendeckende premie.
- Indexatie van pensioenen, pensioenaanspraken en pensioengrondslagen volgens beleidsstaffel, hetgeen betekent geen indexatie bij een dekkingsgraad lager dan 105 procent. Bij een dekkingsgraad tussen 105 procent en 116 procent wordt na rato geïndexeerd.
- Een rendement op beleggingen van 5,9 procent.
- Volledige afdekking van het renterisico.

J A A R R E K E N I N G

De volgens het herstelplan benodigde dekkingsgraad ultimo 2009 bedraagt 95,9 procent. De feitelijk dekkingsgraad per 31 december 2009 ligt dus 1,6 procent-punt hoger

Minimaal vereist vermogen

Het minimaal vereist vermogen is gelijk gesteld aan een opslag voor algemene risico's van 5 procent van de technische voorzieningen risico fonds en risico deelnemer.

Algemene reserve

De algemene reserve is bedoeld als extra waarborg om aan de verplichtingen te kunnen blijven voldoen. De algemene reserve ligt lager dan het minimaal vereist eigen vermogen als ook het vereist eigen vermogen per 31-12-2009.

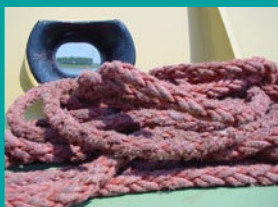
9. TECHNISCHE VOORZIENINGEN

9.1 Toeslagverlening

Het pensioenfonds probeert ieder jaar uw pensioen/opgebouwde pensioen te verhogen met de prijsontwikkeling. De pensioenen/opgebouwde pensioenen zijn in 2009 met 0 procent verhoogd. De prijzen gingen toen met 3,1 procent omhoog. Het pensioenfonds heeft de pensioenen/ opgebouwde pensioenen de afgelopen twee jaar als volgt verhoogd: Over het jaar 2008 met 1,3 procent. De prijzen gingen toen met 1,3 procent omhoog. Tevens is in 2008 de voorwaardelijke toeslag van 3 procent omgezet in een onvoorwaardelijk recht. Over het jaar 2007 met 1,1 procent. De prijzen gingen toen met 1,1 procent omhoog. Het pensioenfonds betaalt de toekomstige verhogingen van de pensioenen/opgebouwde pensioenen uit beleggingsrendement. Er bestaat door deze verhoging en de verwachting voor de komende jaren niet meteen ook recht op verhogingen in de toekomst.

9.2 Grondslagen voorziening pensioenverplichtingen risico fonds

DISCONTERING GEBRUIKTE METHODE	DNB RENTETERMIJNSTRUCTUUR
GEHANTEERDE OVERLEVINGSTAFEL	AG PROGNOSETAFEL 2005-2050, STARTJAAR 2010
GEHANTEERDE LEEFTIJD CORRECTIES:	
MANNEN (VOOR RESP. NA PENSIOENDATUM)	-2 / -2
VROUWEN (VOOR RESP. NA PENSIOENDATUM)	-1 / -1
GEHANTEERDE KOSTENOPSLAG OP TECHNISCHE VOORZIENINGEN	0,5 PROCENT
ZIJN DE GRONDSLAGEN IN HET BOEKJAAR GEWIJZIGD?	JA
INDIEN JA, TOELICHTING	I.V.M. DE TOEGENOMEN LEVENSV ERWACHTING IS IN AFWACHTING VAN NIEUWE OVERLEVINGSTAFELS EEN RESERVERING OPGENOMEN VAN 4,8 PROCENT VAN DE VOORZIENING PENSIOENVERPLICHTINGEN

J A A R R E K E N I N G

9.3 Verloop voorziening pensioenverplichtingen risico fonds

OOZAKEN TOE- EN AFNAME	2009	2008
TECHNISCHE VOORZIENING VOOR RISICO FONDS BEGIN BOEKJAAR	517.886	352.241
BENODIGDE INTERESTTOEVOEGING (2,544 PROCENT)	13.306	18.821
ACTUARIEEL BENODIGD VOOR PENSIOENOPBOUW (COMING SERVICE)	14.128	10.898
INKOOP VANUIT FLP PER 1-7-2008	0	35.303
INKOMENDE WAARDEOVERDRACHTEN	0	541
INKOOP UIT FLEXIOEN	572	850
VERLEENDE TOESLAGEN	0	15.203
UITKERINGEN	-16.813	-14.862
VRIJVAL EXCASSOKOSTEN UIT VOORZIENING	-84	-74
WIJZIGING RENTETERMIJNSTRUCTUUR	-15.419	85.454
OVERLIJDEN	881	938
ARBEIDSONGESCHIKTHEID	90	-82
CORRECTIES EN MUTATIES	-453	354
WIJZIGING ACTUARIËLE GRONDSLAGEN:		
• LEEFTIJDSTERUGSTELLINGEN	0	12.301
• RESERVERING VOOR STIJGING LEVENSVERWACHTING	24.676	0
TOTAAL TOENAME	20.883	165.645
TECHNISCHE VOORZIENING VOOR RISICO FONDS EINDE BOEKJAAR	538.769	517.886

9.4 Voorziening pensioenverplichting risico fonds naar categorieën belanghebbenden

(X 1.000 EURO)	2009	2008
ACTIEVEN EN ARBEIDSONGESCHIKTEN	271.748	294.934
GEWEZEN DEELNEMERS	419	467
PENSIOENGERECHTIGDEN	241.926	222.485
RESERVERING STIJGING LEVENSVERWACHTING	24.676	0
TOTAAL	538.769	517.886

J A A R R E K E N I N G

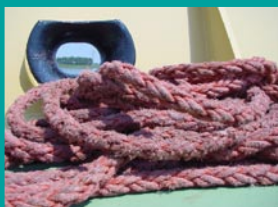
IN AANTALLEN	2009	2008
ACTIEVEN EN ARBEIDSONGESCHIKTEN	684	706
GEWEZEN DEELNEMERS	4	4
PENSIOENGERECHTIGDEN	507	456
TOTAAL	1.195	1.166

10. VOORZIENING VOOR REKENING EN RISICO DEELNEMERS

(X 1.000 EURO)	2009	2008
WAARDE BELEGGINGEN PER 1 JANUARI	7.365	9.967
SPAARBIJDRAGEN	42	59
STORTINGEN	66	0
BELEGGINGSOPBRENGSTEN	692	-891
UITKERINGEN	- 622	- 1.841
RESULTAAT OP KANSSYSTEMEN	0	71
WAARDE BELEGGINGEN PER 31 DECEMBER	7.543	7.365

11. OVERIGE VOORZIENINGEN

VOORZIENING KAPITAALDEKKING FLP TOT 1-7-2008 (X 1.000 EURO)	2009	2008
STAND PER 1 JANUARI	0	31.686
CORRECTIE	0	-46
DOTATIE LOODSEN	0	6.125
DOTATIE STICHTING BUREL	0	3.770
RENDEMENTSBIJSCHRIJVING	0	-1.383
VRIJVAL I.V.M. OVERLIJDEN	0	-199
TOEGEKENDE AANSPRAKEN UIT FLP-KAPITAAL	0	-34.294
VRIJVAL SOLVABILITEIT	0	-5.659
STAND PER 31 DECEMBER	0	0

J A A R R E K E N I N G

Per 1 juli 2008 zijn de FLP-uitkeringen van per 30 juni 2008 nog actieve loodsen afgefinancierd. Deze affinanciering is gefinancierd uit de bestemmingsreserve FLP en een additionele koopsom gestort door de loodsen (NLBV) van € 6.124.891 en door stichting Burel van € 3.770.371. Deze bedragen zijn in 2008 van het Nederlands Loodswezen BV en Burel ontvangen.

VOORZIENING KAPITAALDEKKING FLP VANAF 1-7-2008 (X 1.000 EURO)	2009	2008
STAND PER 1 JANUARI	6.296	0
DOTATIE LOODSEN	2.581	6.105
RENDEMENTSBIJSCHRIJVING	787	191
STAND PER 31 DECEMBER	9.664	6.296

In 2009 is door de loodsen (NLBV) een additionele koopsom van € 2.581.389 gestort ten behoeve van kapitaaldekking van nog niet afgefinancierde ingegane FLP. Hiervan is € 2.058.327 van het Nederlands Loodswezen BV in 2009 ontvangen en € 523.062 in februari 2010. Per 31 december 2009 is een totaalbedrag voor bovengenoemd doel beschikbaar van € 9.663.935.

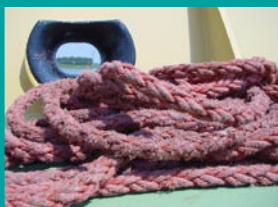
12. OVERIGE SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA

IN EURO'S	31-12-2009	31-12-2008
REKENING-COURANT LOODSENORGANISATIES	22.126	26.408
CREDITEUREN	105.146	62.903
TE DOTEREN FLP IN DEPOT	0	929.154
AF TE DRAGEN LOONBELASTING EN SOCIALE LASTEN	916.132	916.451
REKENING-COURANT AVÉRO ACHMEA	319	19.092
TE BETALEN ADVIESKOSTEN	24.252	54.964
OVERIGE SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA	40.384	42.673
TOTAAL	1.108.359	2.051.645

Alle schulden hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

13. RISICOBEEHEER

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op beheersing van de verschillende risico's die het fonds loopt. Het gaat hierbij om een samenvatting van het hoofdstuk Risicobeleid.

J A A R R E K E N I N G

Beleggingsrisico

BPL voldoet aan de eisen die de Wet verplichte beroepspensioenregeling stelt aan beleggingen. De risicobeheersing bestaat uit de kaders die volgen uit het Asset Liability Management(ALM) model. Hier wordt de verdeling tussen zakelijke en vastrentende waarden gekozen die past bij het karakter van het fonds. Tevens wordt dan bezien welke risico's het fonds wil uitsluiten of beperken (de-risiken). Dit resulteert in vaststelling van de strategische benchmark en de opstelling van de beleggingsrichtlijnen van het fonds. Op basis van deze richtlijnen zal de vermogensbeheerder overgaan tot implementatie van de portefeuille. De resultaten van beleggingen worden gemonitord op basis van periodieke rapportages. De bepaling van de strategische benchmark wordt minimaal eenmaal per jaar opnieuw bezien.

Renterisico

Het renterisico is het risico dat de waarden van de portefeuille vastrentende waarden en de pensioenverplichtingen veranderen a.g.v. ongunstige veranderingen in de marktrente. Maatstaf voor het meten van rentegevoeligheid is de duration. De duration is de gewogen gemiddelde resterende looptijd in jaren van de kasstromen.

BALANSWAARDE	31-12-2009
DURATION VAN DE VASTRENTENDE WAARDEN (VOOR DERIVATEN)	4,3
DURATION VAN DE VASTRENTENDE WAARDEN (NA DERIVATEN)	24,3
DURATION VAN DE (NOMINALE) PENSIOENVERPLICHTINGEN	14,7

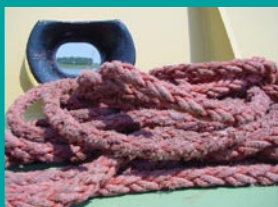
De modified duration is berekend op basis van de gehele portefeuille, waarbij aan equities, hedge funds, private equity en commodities een duration van '0' toegekend is. Indien de duration van de beleggingen aanzienlijk korter is dan de duration van de verplichtingen is er sprake van een zogenaamde 'duration-mismatch'. Bij een rentestijging zal de waarde van beleggingen minder snel dalen dan de waarde van de verplichtingen (bij toepassing van de actuele marktrentestructuur), met als gevolg dat de dekkingsgraad zal stijgen. Voor het fonds geldt dat bij een rentedaling de waarde van de beleggingen minder snel stijgt dan de waarde van de verplichtingen, waardoor de dekkingsgraad daalt. Het beleid van het fonds is gericht op het verkleinen van de duration-mismatch. Het renterisico was vanaf begin 2008 voor 65 procent van de verplichtingen afgedekt. Met ingang van 1 november 2008 is tot volledige afdekking overgegaan.

De vastrentende waarden, uitgesplitst naar looptijd:

IN PROCENTEN	31 DECEMBER 2009		31 DECEMBER 2008	
RESTERENDE LOOPTIJD ≤ 1 JAAR	25.988.676	10	28.917.305	10
RESTERENDE LOOPTIJD > 1 JAAR EN < 5 JAAR	90.513.928	34	126.699.227	43
RESTERENDE LOOPTIJD ≥ 5 JAAR	151.726.846	57	141.966.821	48
TOTAAL	268.229.450	100	297.583.353	100

Valutarisico

Eind 2009 wordt voor circa 36,67 procent (2008: 21,85 procent) van de beleggingsportefeuille belegd buiten de eurozone, met name in USD. Hiervan is voor 91,98 procent (2008: 95,55 procent) afgedekt door de euro.

J A A R R E K E N I N G

De waarde van de per einde van het verslagjaar uitstaande valutatermijncontracten bedroeg € 471.151 (2008: -/- € 1.649.466). Het strategische beleid van de stichting wordt gekenmerkt door een streven de volgende valutaposities af te dekken naar de euro: USD, JPY, GBP, AUD en HKD.

De valutapositie voor en na afdekking door valutaderivaten:

2009	VOOR AFDEKKING	VALUTADERIVATEN	NETTOPOSITIE (NA)
USD	119.864.797	-117.207.100	2.657.697
BRITSE POND	9.850.724	-1.085.426	-234.702
JAPANESE YEN	7.714.632	-6.963.714	750.918
OVERIGE	56.832.400	-16.810.577	40.021.823
TOTAAL	194.262.553	142.066.817	43.195.736

Prijrisico

Prijrisico is het risico dat door de ontwikkeling van marktprijzen waardewijzigingen plaatsvinden. Het prijsrisico wordt gedempt door spreiding binnen de portefeuille (diversificatie). Het prijsrisico kan ook afgedekt worden door gebruik te maken van afgeleide financiële instrumenten (derivaten), zoals opties en futures.

Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen voor het fonds als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop het fonds (potentiële) vorderingen heeft. Beheersing vindt plaats door het stellen van limieten aan tegenpartijen op totaalniveau, dat wil zeggen met inachtneming van alle posities die een tegenpartij heeft jegens het fonds. Er wordt door de vermogensbeheerder enkel belegd in markten waar een voldoende betrouwbaar clearing- en settlementsysteem functioneert. Posities van het fonds worden adequaat afgedekt door onderpand. Monitoring van dit risico vindt plaats door regelmatig te kijken naar de partijen met wie BPL zaken doet en de daaraan verbonden risico's in kaart te brengen. Zo kan BPL, waar nodig, tijdig actie ondernemen.

Verdeling van de beleggingen naar sector:

IN PROCENTEN	31-12-2009	31-12-2008
OVERHEIDSINSTELLINGEN	25,46	27,04
FINANCIËLE INSTELLINGEN	34,36	33,45
HANDELS- EN INDUSTRIËLE BEDRIJVEN	25,78	26,01
SERVICEORGANISATIES	11,70	11,40
ANDERE INSTELLINGEN	2,70	2,10
TOTAAL	100,00	100,00

J A A R R E K E N I N G

Verdeling naar regio:

IN PROCENTEN	31-12-2009	31-12-2008
MATURE MARKETS	92,45	93,44
BRIC-LANDEN	3,83	3,35
ANDERE OPKOMENDE MARKTEN	3,72	3,21
TOTAAL	100,00	100,00

De kredietwaardigheid van de debiteuren van de vastrentende portefeuille:

BEDRAG PER RATING CLASS IN EURO'S	31-12-2009	31-12-2008
AAA	97.064.103	179.096.939
AA	61.180.380	19.144.190
A	45.813.018	65.528.643
BBB	41.583.063	17.387.790
BB	2.724.100	541.230
B	0	455.717
CCC	59.317	0
CC	22.916	0
TOTAAL	248.446.897	282.154.509

Om te kunnen vergelijken met totaal vastrentende waarden van 268.229.450 (zie balans per 31 december 2009) moet het totaal bedrag in deze tabel voor 2009 van 248.446.897 worden verhoogd met de waarde van Interest Rate Swaps en Credit Default Swaps per 31 december 2009 van 19.782.553.

Concentratierisico

BPL hanteert bij beleggen een verdeling over verschillende assetcategorieën en vervolgens worden de beleggingen verdeeld over verschillende fondsen die bepaalde limieten aanhouden. Op deze wijze wordt het concentratierisico binnen verantwoorde grenzen gehouden.

Systeemrisico

Systeemrisico betreft het risico dat het mondiale financiële systeem (de internationale markten) niet langer naar behoren functioneert, waardoor beleggingen van het fonds niet langer verhandelbaar zijn en zelfs, al dan niet tijdelijk, hun waarde kunnen verliezen. Net als voor andere marktpartijen, is dit risico voor het fonds niet beheersbaar.

J A A R R E K E N I N G

Specifieke financiële instrumenten (derivaten)

Voor zover dat binnen de grenzen van het beleggingsbeleid van het fonds past maakt het fonds ook gebruik van financiële derivaten, voornamelijk bij het afdekken van het marktrisico. De economische effecten van de derivaten dienen meegenomen te worden in de berekening. Derivaten hebben als voornaamste risico het kredietrisico (het risico dat tegenpartijen niet aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen). Dit risico wordt beperkt door alleen transacties aan te gaan met goed te boek staande partijen en te werken met onderpand.

Liquiditeitsrisico

Tot en met het jaar 2008 waren de inkomende gelden meer dan het totaal van de uitkeringen. Bovendien zijn er voldoende beleggingen, die op korte termijn te gelde kunnen worden gemaakt.

Beleggingsrisico alternatieve beleggingen

BPL belegt strategisch 5 procent van de totale beleggingen in Private Equity. Het risico wordt beperkt door niet rechtstreeks in ondernemingen te beleggen maar in een drietal 'fund of funds'.

BPL belegt strategisch 5 procent van de totale beleggingen in een hedge fund. Het betreffende hedgefund probeert rendement te genereren door long- en shortposities in te nemen om te profiteren van prijstrends. De resultaten van het hedgefund zijn door de strategie van het fonds bijzonder volatiel. De volatiliteit wordt gedempt door een beperkt deel van het totale belegd vermogen van het pensioenfonds (strategisch dus niet meer dan 5 procent) in het hedgefund te beleggen. Naast marktrisico loopt het hedgefund kredietrisico. Zie voor beheersing daarvan onder 'Kredietrisico'.

Verzekeringstechnische risico's (actuariële risico's)

De actuariële risico's zijn het langlevens-, overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico.

Langlevensrisico

Met ingang van 2007 is de prognosetafel 2005-2050 ingevoerd. Hierbij wordt vanaf 2008 een leeftijdsterugstelling van 2 jaar voor mannen en 1 jaar voor vrouwen gehanteerd. In verband met de toegenomen levensverwachting is ultimo 2009 een opslag gehanteerd van 4,8 procent van de voorziening pensioenverplichting.

Overlijdens- en het arbeidsongeschiktheidsrisico

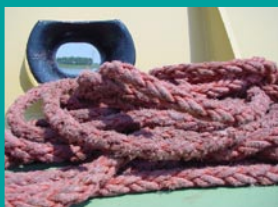
Het overlijdensrisico betekent dat het fonds in geval van overlijden mogelijk een nabestaandenpensioen moet toekennen waarvoor het fonds geen voorzieningen heeft getroffen. Dit risico kan worden uitgedrukt in risicokapitalen. Het arbeidsongeschiktheidsrisico betreft het risico dat het fonds voorzieningen moet treffen voor premievrijstelling bij invaliditeit en het toekennen van een arbeidsongeschiktheidspensioen ('schadereserve'). Voor dit risico wordt jaarlijks een risicopremie in rekening gebracht. Het verschil tussen de risicopremie en de werkelijke kosten wordt verwerkt via het resultaat. De actuariële uitgangspunten voor de risicopremie worden periodiek herzien. Het fonds heeft het arbeidsongeschiktheids- en overlijdensrisico op stop-loss basis herverzekerd bij een externe, onder toezicht van DNB staande verzekeringsmaatschappij. Het eigen behoud is 125 procent van de premie bij volledige herverzekering. De herverzekeringsovereenkomst expireert in 2014.

Risico's met betrekking tot premie, dekkingsgraad en indexatie komende 15 jaar

Eind 2008 heeft het bestuur door de actuaris een nieuwe continuïteitsanalyse laten maken. Doel van deze analyse is een beeld te krijgen van de te verwachten ontwikkeling van de genoemde risico's in de over de komende 15 jaar. De verwachtingen uit deze analyse worden meegenomen in het te voeren financiële beleid.

Operationeel risico

De operationele risico's zijn de risico's van onder meer een onjuiste afwikkeling van transacties, fouten in de verwerking van gegevens, het verloren gaan van informatie, het opstellen van onjuiste rapportages en fraude.

J A A R R E K E N I N G

BPL beheerst deze risico's door het stellen van eisen aan de eigen organisatie, uitgebreid beschreven in de ABTN, en aan andere organisaties waarmee BPL zaken doet. Overeenkomsten met andere organisaties worden periodiek geëvalueerd. Bij uitbesteding worden de richtlijnen van De Nederlandsche Bank in acht genomen.

14. Transacties met bestuurders

De vergoedingen aan bestuurders zijn weergegeven op blz. 81.

15. BELEGGINGSOPBRENGSTEN RISICO PENSIOENFONDS

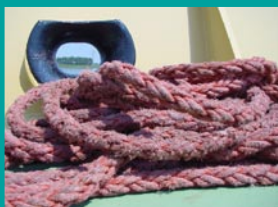
IN EURO'S	2009	2008
INTEREST, DIVIDEND, ETC. (DIRECT)	4.967.900	6.537.168
KOERSRESULTATEN (INDIRECT)	45.044.685	550.299
KOSTEN VERMOGENSBEHEER	-2.447.412	-5.965.004
OVERIGE BELEGGINGSOPBRENGSTEN	138.826	128.441
TOTAAL	47.704.000	1.250.904

Overige beleggingsopbrengsten:

IN EURO'S	2009	2008
RENTE LENDING LOODSEN	60.752	68.302
RENTE BANK	7.050	60.139
DIVIDENDBELASTING	71.024	0
TOTAAL	138.826	128.441

2009, TYPE BELEGGING	DIRECTE BELEGGINGS- OPBRENGSTEN	INDIRECTE BELEGGINGS- OPBRENGSTEN	KOSTEN VERMOGENS- BEHEER	TOTAAL
VASTGOEDBELEGGINGEN	0	9.900.537	-31.118	9.869.419
AANDELEN	3.014.627	30.466.439	-1.937.079	31.543.987
VASTRENTENDE WAARDEN	0	1.161.116	-477.048	684.068
OVERIGE BELEGGINGEN	1.953.273	3.655.420	-2.167	5.606.526
TOTAAL	4.967.900	45.183.512	-2.447.412	47.704.000

De kosten van vermogensbeheer bedragen in 2009 € 2.447.412 (2008: € 5.965.004).

J A A R R E K E N I N G

16. BIJDAGEN VAN LOODSEN

IN EURO'S	2009	2008
PREMIES REGISTERLOODSEN	13.658.463	12.886.349
PREMIES ASPIRANTEN	109.188	136.976
PREMIES VAN FLP- GERECHTIGDEN	1.479.716	1.525.080
TOTAAL PREMIES	15.247.367	14.548.405
INKOMSTEN FLP	17.936.639	18.710.383
AFFINANCIERING PRÉPENSIOEN/ FLP	0	9.895.262
FINANCIERING KAP.DEKKING FLP	2.581.547	6.104.969
MUTATIE VOORZIENING FLEXIOENSPAARREGELING	178.829	-2.602.161
FLEXIOEN ONTVANGSTEN	556.070	1.841.496
INKOOP DEELNEMERSJAREN	0	202.629
INKOMENDE WAARDEOVERDRACHTEN	1.211	350.937
INKOOP NABESTAANDENPENSIOEN (GEOORMERKT)	63.464	106.063
TOTAAL	36.565.127	49.157.983

In de bijdragen van loodsen en de pensioenuitkeringen is een bedrag van € 17.936.639 opgenomen als inkomsten en uitkeringen FLP die tegen elkaar wegvallen.

PREMIES (X 1.000 EURO)	2009	2008
GEDEMPTE KOSTENDEKKENDE PREMIE	14.334	14.589
ACTUARIËLE KOSTENDEKKENDE PREMIE	17.682	13.366
FEITELIJKE ONTVANGEN PREMIE	15.247	14.607

J A A R R E K E N I N G

SAMENSTELLING KOSTENDEKKENDE PREMIE (X 1.000 EURO)	ACTUARIEEL	GEDEMPT
ACTUARIEEL BENODIGD VOOR INKOOP NIEUWE AANSPRAKEN	14.198	11.266
RISICO PREMIE OVERLIJDEN	288	267
RISICOPREMIE AOP	549	549
OPSLAG VOOR VEREIST VERMOGEN	2.014	1.619
OPSLAG VOOR UITVOERINGSKOSTEN	481	481
RESULTAAT OP KOSTEN	152	152
TOTALE KOSTENDEKKENDE PREMIE	17.682	14.334

Over het boekjaar 2009 is in totaal € 15.247.367 aan premie ontvangen (inclusief flexioenpremie). De feitelijk ontvangen premie is hoger dan de gedempte premie en lager dan de actuariële kostendekkende premie.

17. PENSIOENUITKERINGEN

IN EURO'S	2009	2008
PENSIOENUITKERINGEN FLP	17.936.639	18.710.381
OUDERDOMSPENSIOEN	9.628.721	9.257.638
NABESTAANDENPENSIOEN	1.558.477	1.347.725
WEZENPENSIOEN	46.149	50.838
OVERBRUGGINGSPENSIOEN	2.933.748	1.871.777
INVALIDITEITSPENSIOEN	325.091	291.483
OVERLIJDENSUITKERING	70.162	56.502
UITKERING ANW-HIAAT	272.908	255.362
FLEXIOENUITKERING	1.810.455	1.834.486
BIJZONDER NABESTAANDENPENSIOEN	76.559	69.277
REPARATIE 30+ PROBLEMATIEK	156.418	137.455
FLEXIOENPREMIE INVALIDITEITSPENSIOEN	10.872	16.016
WAZ ONTVANGSTEN INVALIDITEITSPENSIOEN	-26.076	-197.971
TOTAAL	34.800.123	33.700.969

J A A R R E K E N I N G

In de bijdragen van loodsen en de pensioenuitkeringen is een bedrag van € 17.936.639 opgenomen als inkomsten en uitkeringen FLP die tegen elkaar wegvallen.

18. PENSIOENUITVOERINGS- EN ADMINISTRATIEKOSTEN

IN EURO'S		2009	2008
1	MANAGEMENT/SECRETARIAAT	153.638	152.452
2	ACTUARIEEL ADVISEUR	97.736	168.942
3	PROJECTKOSTEN	17.554	64.649
4	DRUKWERK/ PUBLICATIE	5.374	6.127
5	ACCOUNTANT	15.000	15.000
6	HUUR- EN KANTOORKOSTEN	53.496	52.306
7	AUTOMATISERINGSKOSTEN	14.000	14.000
8	KOSTEN FINANCIËLE ADMINISTRATIE EN HR	15.400	16.404
9	OVERIGE KOSTEN DEELNEMERSADMINISTRATIE	124.434	126.198
10	DE NEDERLANDSCHE BANK	10.300	19.629
11	BESTUURSKOSTEN INCL. BIJSCHOLING	185.885	169.214
12	DIVERSE KOSTEN	22.537	27.267
	TOTAAL	715.354	832.189

Toelichting

- 1 De stichting heeft in 2009 1,50 FTE in dienst gehad (2008: 1,50 FTE).
- 2 De hoogte van deze post is, naast de jaarlijks terugkomende werkzaamheden, afhankelijk van de mate van ondersteuning aan het AB en DB en de gevraagde adviezen en kan daarom van jaar tot jaar verschillen.
- 3 Onder de projectkosten zijn opgenomen de advieskosten m.b.t. het herstelplan, eventuele uitbreiding arbeidsongeschiktheidsdekking en de premie 2010.
- 5 Betreft alleen de kosten voor controle van de jaarrekening. Geen advieskosten.
- 6 De huur- en kantoorkosten zijn o.a. hoger doordat de huur- en kantoorkosten in de NLBV in 2009 hoger zijn dan in 2008 in verband met de verhuizing van de Seattleweg naar de Berghaven, dus ook de doorbelasting is daardoor hoger.
- 11 De bestuurskosten zijn hoger dan in 2008 doordat er € 21.071 aan bestuurskosten zijn gedeclareerd in 2009 die nog betrekking hadden op 2008.
- 12 Onder de diverse kosten vallen onder meer de kosten voor Pension Fund Governance en contributie UVB.

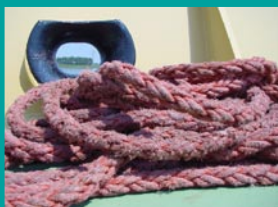
J A A R R E K E N I N G

19. MUTATIE BALANSPOST VOORZIENING PENSIOENVERPLICHTINGEN

OOZAKEN TOE- EN AFNAME	2009	2008
TECHNISCHE VOORZIENING VOOR RISICO FONDS BEGIN BOEKJAAR	517.886	352.241
BENODIGDE INTERESTTOEVOEGING (2,544 PROCENT)	13.306	18.821
ACTUARIEEL BENODIGD VOOR PENSIOENOPBOUW (COMING SERVICE)	14.128	10.898
INKOOP VANUIT FLP PER 1-7-2008	0	35.303
INKOMENDE WAARDEOVERDRACHTEN	0	541
INKOOP UIT FLEXIOEN	572	850
VERLEENDE TOESLAGEN	0	15.203
UITKERINGEN	-16.813	-14.862
VRIJVAL EXCASSOKOSTEN UIT VOORZIENING	-84	-74
WIJZIGING RENTETERMIJNSTRUCTUUR	-15.419	85.454
OVERLIJDEN	881	938
ARBEIDSONGESCHIKTHEID	90	-82
CORRECTIES EN MUTATIES	-453	354
WIJZIGING ACTUARIËLE GRONDSLAGEN:		
• LEEFTIJDSTERUGSTELLINGEN	0	12.301
• RESERVERING VOOR STIJGING LEVENSVORWACHTING	24.676	0
TECHNISCHE VOORZIENING VOOR RISICO FONDS EINDE BOEKJAAR	538.769	517.886
TOTAAL MUTATIE	20.883	165.645

20. MUTATIE BALANSPOST VOORZIENING VOOR REKENING EN RISICO DEELNEMERS

(X 1.000 EURO)	2009	2008
SPAARBIJDRAGEN	42	59
STORTINGEN	66	0
BELEGGINGSOPBRENGSTEN	692	-891
UITKERINGEN	-622	-1.841
RESULTAAT OP KANSSYSTEMEN	0	71
TOTAAL	178	-2.602

J A A R R E K E N I N G

21. MUTATIES OVERIGE VOORZIENINGEN

Mutaties balanspost voorziening FLP:

(X 1.000 EURO)	2009	2008
CORRECTIE	0	-46
DOTATIE LOODSEN	0	6.125
DOTATIE BUREL	0	3.770
RENDEMENT 2009	0	-1.383
VRIJVAL I.V.M. OVERLIJDEN	0	-199
TOEGEKENDE AANSPRAKEN UIT FLP-KAPITAAL	0	-34.294
VRIJVAL SOLVABILITEIT	0	-5.659
TOTAAL	0	-31.686

Mutaties van de (nieuwe) balanspost voorziening kapitaaldekking FLP:

(X 1000 EURO)	2009	2008
CORRECTIE	74	0
DOTATIE LOODSEN	2.581	6.105
RENDEMENT 2009	713	191
TOTAAL	3.368	6.296

22. HERVERZEKERINGEN

Het overlijdensrisico voortvloeiende uit het reglementaire partnerpensioen, alsmede uit het wezen- en arbeidsongeschiktheidspensioen en een eenmalige uitkering bij overlijden van een deelnemer of een pensioentrekkende, indien van toepassing, wordt op stop-loss basis gedekt bij een herverzekeraar. De met ingang van 1 januari 2009 van toepassing zijnde contractuele afspraak dienaangaande komt er op neer dat indien de totale schade tijdens de (5-jarige) contractperiode 125 procent van de totale risicopremie bij volledige herverzekering zou overschrijden, het meerdere door de herverzekeraar aan het pensioenfonds wordt uitbetaald. Wel geldt hierbij een maximum uitkering ter grootte van 6 maal de geldende jaarpremie bij volledige herverzekering. Het contract biedt tevens een catastrofedekking, op grond waarvan een schade gedekt is tot een maximum van € 50.000.000,- per gebeurtenis, waar vijf of meer verzekerden betrokken zijn. Genoemd contract expireert op 31 december 2013.

J A A R R E K E N I N G

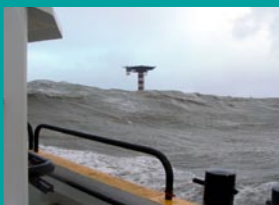
IN EURO'S	2009	2008
PREMIES HERVERZEKERING	25.624	40.000
RENTE HERVERZEKERING	67	132
TOTAAL	25.691	40.132

De daling van de stop-losspremie over 2009 wordt met name veroorzaakt doordat per 1-7-2008 de FLP-uitkeringen van de toen nog actieve loodsen zijn afgefinancierd. Hierdoor is de voorziening van deze groep toegenomen en het risicokapitaal afgenomen.

Vergoeding bestuurders:

NAAM/FUNCTIE	PRESENTIEGELDEN (IN BPL ALS KOSTEN OPGENOMEN)	KM-VERGOEDING (IN BPL ALS KOSTEN OPGENOMEN)
J.W. DUYZER, VOORZITTER	43.875	5.155
P.J.J. VAN DEN BERG, SECRETARIS/PENNINGMEESTER	27.750	9.103
A.G. NAUTA, LID	17.475	2.831
E.P.R. HEUGEN, LID	7.500	1.161
P. G. VAN DER HORST, LID	11.250	550
R. DE JONGE, LID	11.250	1.293
H.B.W. BROERS, LID	5.250	2 43
M. A. VAN KUIK, ASPIRANT-LID	7.125	511

Presentiegelden van registerloodsen worden vergoed aan de betreffende maatschap. KM-vergoedingen worden vergoed aan de desbetreffende bestuursleden zelf.

OVERIGE GEGEVENS

SOLVABILITEITSTOETS (BEDRAGEN X 1.000 EURO)

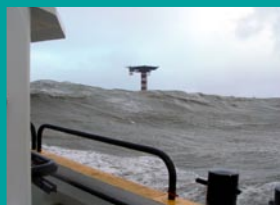
Voor de vaststelling van het Vereist Eigen Vermogen is uitgegaan van de in de Wet Verplichte Beroepspensioenregeling beschreven standaard methode. In deze bijlage wordt ingegaan op de gehanteerde basisgegevens en wordt nader ingegaan op de berekeningen.

BASISGEGEVENS

In onderstaande tabellen zijn de voor de vaststelling van het Vereist Eigen Vermogen gehanteerde gegevens weergegeven:

BELEGGINGSMIX PER 31 DECEMBER 2009 (IN PROCENTEN)	STRATEGISCH	WERKELIJK
AANDELEN ONTWIKKELDE MARKTEN	20	22
NIET-BEURSGENOTEERDE AANDELEN, INCL. HEDGEFUNDS / PRIVATE EQUITY	10	10
AANDELEN OPKOMENDE MARKTEN	5	7
INDIRECT VASTGOED	5	6
STAATSOBLIGATIES / HYPOTHEKEN	33	21
CREDITS	22	30
COMMODITIES	5	5
LIQUIDE MIDDELEN	0	-1
TOTAAL	100	100

OVERIGE BELEGGINGSGEGEVENS PER 31 DECEMBER 2009	STRATEGISCH	WERKELIJK
RENTEAFDEKKING ALS PERCENTAGE VAN VOORZIENING	100,0	102,26
DURATION VERPLICHTINGEN	14,2	14,2
DURATION VAN TOTALE VASTRENTENDE PORTEFEUILLE	4,32	4,32
DURATION VAN CREDITS	3,36	3,36
GEMIDDELDE CREDIT SPREAD VAN CREDITPORTEFEUILLE	1,00	1,12
VALUTA-EXPOSURE ALS PERCENTAGE TOTALE BELEGGINGEN	2,55	2,94

OVERIGE GEGEVENS

BEREKENING

In het standaard model wordt de evenwichtssituatie van het fonds vastgesteld door middel van een iteratief proces, waarbij het Vereist Eigen Vermogen gelijk wordt gesteld aan de zogenaamde wortelformule:

$$\sqrt{(S_1^2 + S_2^2 + 2 * 0,5 * S_1 * S_2 + S_3^2 + S_4^2 + S_5^2 + S_6^2)}$$

Hierbij staat:

S_1 voor het renterisico

S_2 voor het risico zakelijke waarden

S_3 voor het valutarisico

S_4 voor het grondstoffenrisico

S_5 voor het kredietrisico

S_6 voor het verzekeringstechnisch risico

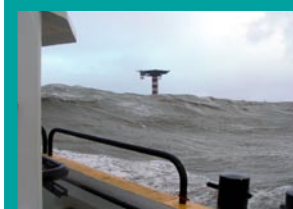
Onderstaand worden achtereenvolgens de diverse risico's vastgesteld.

RENTERISICO PER 31 DECEMBER 2009, GEVOLGEN RENTESTIJGING	STRATEGISCH	WERKELIJK
AFNAME TECHNISCHE VOORZIENING	86.754	86.754
AFNAME STAATSOBLIGATIES / HYPOTHEKEN	4.845	4.845
AFNAME WAARDE SWAPS	81.908	83.869
S_1 TOTAAL	0	1.960

RISICO ZAKELIJKE WAARDEN PER 31 DECEMBER 2009	DALING	STRATEGISCH	WERKELIJK
ONTWIKKELDE MARKTEN EN INDIRECT VASTGOED	25 PROCENT	37.695	42.957
NIET BEURSGENOTEERDE AANDELEN	30 PROCENT	18.094	18.242
OPKOMENDE MARKTEN	35 PROCENT	10.555	15.446
S_2 TOTAAL, REKENING HOUDEND MET 75 PROCENT CORRELATIE		61.368	70.782

VALUTARISICO PER 31 DECEMBER 2009	DALING	STRATEGISCH	WERKELIJK
S_3 TOTAAL	20 PROCENT	3.076	3.606

GRONDSTOFFENRISICO PER 31 DECEMBER 2009	DALING	STRATEGISCH	WERKELIJK
S_4 TOTAAL	30 PROCENT	9.047	9.429

OVERIGE GEGEVENS

KREDIETRISICO PER 31 DECEMBER 2009	STRATEGISCH	WERKELIJK
S ₅ TOTAAL	1.792	2.738

Het kredietrisico wordt vastgesteld door de daling van de waarde van de bedrijfsobligaties vast te stellen als gevolg van de toename van de 'creditspread' van 40 procent.

VERZEKERINGSTECHNISCHRISICO PER 31 DECEMBER 2009	AANTAL	VPV GEWOGEN LEEFTIJD	VPV
ALLEEN LEVENSLANG PENSIOEN	94	61,1	29.025
PP O.B.V. OPGEBOUWD OP, OPBOUW	423	65,5	229.618
PP O.B.V. UITZICHT OP, OPBOUW	655	54,5	280.127
PP O.B.V. OPGEBOUWD OP, RISICO	0		0
PP O.B.V. UITZICHT OP, RISICO	0		0
S ₆ TOTAAL	1.172		537.769

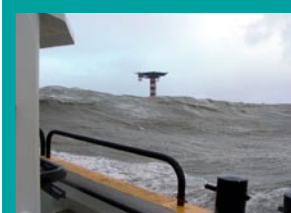
Het verzekeringstechnischrisico is vastgesteld conform de handreiking van DNB en bedraagt 16.760.000

TOTAAL VEREIST EIGEN VERMOGEN

STRATEGISCHE EN WERKELIJKE BELEGGINGSMIX PER 31-12-2009	STRATEGISCH 2009	WERKELIJK 2009	STRATEGISCH 2008
S ₁ RENTERISICO		1.961	0
S ₂ ZAKELIJKE WAARDEN RISICO	61.368	70.782	66.841
S ₃ VALUTARISICO	3.076	3.606	4.333
S ₄ GRONDSTOFFENRISICO	9.047	9.429	0
S ₅ KREDIERISICO	1.792	2.738	2.593
S ₆ VERZEKERINGSTECHNISCH RISICO	16.760	16.760	17.158
TOTAAL, REKENING HOUDEND MET DE WORTELFORMULE	64.353	74.451	69.192
VOORZIENING VOOR REKENING PENSIOENFONDS	538.769	538.769	517.886
VEREISTE DEKKINGSGRAAD	111,9 %	113,8 %	113,4 %

VEREIST EIGEN VERMOGEN GESPAARD FLEXIOEN

Het Vereist Eigen Vermogen met betrekking tot de voorziening voor risico deelnemers bedraagt 75 (1 procent van totaal beleggingen einde boekjaar).

OVERIGE GEGEVENS

ACTUARIËLE VERKLARING CERTIFICEREND ACTUARIS

OPDRACHT

Door de Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen te Rotterdam is aan ACTIMOS de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Wet verplichte beroepspensioenregeling over het boekjaar 2009.

GEGEVENS

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de fondsmiddelen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening. In overeenstemming met de richtlijn "Samenwerking tussen accountant en actuaris ter zake van de controle van verantwoordingen van verzekeringsinstellingen" heeft de accountant van het pensioenfonds mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid en de volledigheid van de administratieve basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeelsvorming van belang zijn.

WERKZAAMHEDEN

Ter uitvoering van de opdracht heb ik onderzocht of is voldaan aan de artikelen 121 tot en met 135 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling. De door het pensioenfonds verstrekte administratieve basisgegevens en de bevindingen van de accountant ten aanzien hiervan zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt voor mijn beoordelingswerkzaamheden heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik ondermeer onderzocht of de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld, en heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten. Ik heb mij een oordeel gevormd over de waarschijnlijkheid waarmee het pensioenfonds de tot balansdatum aangegeane verplichtingen kan nakomen, mede in aanmerking nemend het financieel beleid van het pensioenfonds.

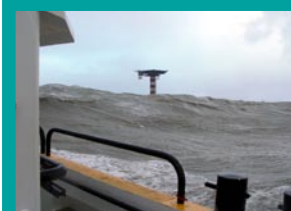
De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

OORDEEL

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum lager dan het wettelijk minimaal vereist eigen vermogen. Gemeten naar de wettelijke maatstaf is ten aanzien van de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, sprake van een dekkingstekort. Met inachtneming van het voorafgaande en het navolgende verklaar ik dat naar mijn overtuiging is voldaan aan de artikelen 121 tot en met 135 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling. De vermogenspositie van de Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen is naar mijn mening slecht, vanwege een dekkingstekort. Daarbij is in aanmerking genomen dat de mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde toeslagen beperkt zijn.

RAVENSWOUD, 26 APRIL 2010
E.NEBBELING, ACTUARIS AG

VERBONDEN AAN ACTIMOS, POSTBUS 12, 8430 AA OOSTERWOLDE FR.

OVERIGE GEGEVENS

ACCOUNTANTSVERKLARING

VERKLARING BETREFFENDE DE JAARREKENING

Wij hebben de in dit rapport op pagina 54 tot en met 81 opgenomen jaarrekening 2009 van Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen te Rotterdam bestaande uit de balans per 31 december 2009 en de staat van baten en lasten over 2009 met de toelichting gecontroleerd.

VERANTWOORDELIJKHEID VAN HET BESTUUR

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en met inachtneming van het bepaalde in artikel 141 Wet Verplichte Beroepspensioenregeling. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

VERANTWOORDELIJKHEID VAN DE ACCOUNTANT

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de stichting. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de stichting heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

OORDEEL

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen per 31 december 2009 en van het resultaat over 2009 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW met inachtneming van het bepaalde in artikel 141 Wet Verplichte Beroepspensioenregeling.

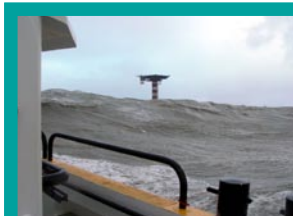
VERKLARING BETREFFENDE ANDERE WETTELIJKE VOORSCHRIFTEN EN/OF VOORSCHRIFTEN VAN REGELGEVENDE INSTANTIES

Op grond van de wettelijke verplichting ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder f BW melden wij dat het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

7 JUNI 2010, ROTTERDAM

PRICEWATERHOUSECOOPERS ACCOUNTANTS N.V.

S.A. VAN KEMPEN RA

OVERIGE GEGEVENS

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

EXTRA PREMIESTIJGING 2011

Volgens cijfers van het CBS eind 2009 stijgt de levensverwachting van mannen en vrouwen sneller dan eerder werd aangenomen. Deze prognoses van het CBS gaan uit van een verdere stijging van de levensverwachting van mannen tot 83,2 jaar en van vrouwen tot 85,5 jaar in 2050. Dat is respectievelijk 1,7 en 1,4 jaar hoger dan verwacht in eerdere CBS-prognoses. Het bestuur heeft besloten de hogere levensverwachting mee te nemen bij de vaststelling van de premie 2011. De premie 2011 zal om deze reden naar verwachting extra stijgen met circa 5 procent. Daarboven komt dan de premiestijging als gevolg van de inflatie (stijging CPI). De gemiddelde langetermijn verwachting voor de inflatie bedraagt 2 procent. De prognose voor de totale premiestijging per 1-1-2011 bedraagt daardoor thans 7,1 procent ($1,02 \times 1,05 - 1$).

Kort na vaststelling van de jaarrekening begin juni 2010 zal, indien de ontwikkelingen daartoe aanleiding geven, een aangepaste prognose voor de premie 2011 worden afgegeven. De premie 2011 wordt volgens plan definitief vastgesteld in de AB-vergadering van november 2010.

Ook het rendement op vermogen, waarmee pensioenfondsen mogen rekenen bij vaststelling van de premie, speelt een rol. De wetgever heeft op 7 april 2010 een voorstel naar de Tweede Kamer gezonden om de verschillende categorieën zakelijke waarden, waarmee pensioenfondsen in dit kader mogen rekenen, te verlagen. De gevolgen daarvan moeten eveneens worden meegenomen bij de vaststelling van de premie 2011, er van uitgaande dat deze voorstellen parlementaire goedkeuring verkrijgen.

Ontwikkeling dekkingsgraad na balansdatum versus benodigd volgens herstelplan:

	DEKKINGSGRAAD(DG)*				
	1	2	3	4	5
	ACTUEEL**	MINIMAAL VEREIST	INCLUSIEF VEREISTE BELEGGINGS-BUFFER **	BENODIGD VOLGENS HERSTELPLAN 6-3-2009	VERGELIJKING ACTUEEL MET BENODIGD VOLGENS HERSTELPLAN (KOLOM 1-4) ***
EIND JANUARI 2010	95,6	105	113,8	96,1	-0,5 PROCENT-PUNT
EIND FEBRUARI 2010	96,2	105	114,3	96,4	-0,2 PROCENT-PUNT
EIND MAART 2010	99,4	105	114,7	96,6	2,8 PROCENT-PUNT
EIND APRIL 2010	100,6	105	112,8	96,9	3,7 PROCENT-PUNT
EIND MEI 2010	97,7	105	112,1	97,1	0,6 PROCENT-PUNT

* Verhouding tussen bezittingen en verplichtingen van het fonds (in procenten)

** Geschat

*** In geval van een positief/negatief percentage in deze kolom ligt de actuele dekkingsgraad (kolom 1) respectievelijk boven/onder de lijn van benodigd volgens herstelplan (kolom 4)

ENIGE BEGRIPPEN

STERFTETAFEL/OVERLEVINGSTAFEL

Geeft aan wat de levens- en sterftekansen zijn, afhankelijk van de reeds bereikte leeftijd. Aan de hand van de sterftetafels kan men de gemiddelde levensduur berekenen. Dit is het aantal jaren dat men statistisch volgens de gegeven tafel nog zal blijven leven.

De ontwikkeling van de gemiddelde levensduur voor 65-jarigen na de 2^e wereldoorlog:

WAARNEMINGSPERIODE	GEMIDDELDE LEVENSDUUR IN JAREN VAN EEN 65-JARIGE	
	MAN	VROUW
STERFTETAFEL		
1947-1949	13,9	14,4
1951-1955	14,1	14,9
1956-1969	14,1	15,4
1961-1965	14	16
1966-1970	13,7	16,4
1971-1975	13,6	16,9
1976-1980	13,8	18
1981-1985	14,1	18,5
1985-1990	14,3	18,9
1990-1995	14,7	19
1995-2000	15	19,1
2000-2005	15,8	19,5
OVERLEVINGSTAFEL		
2005-2050*	19,6	21,3

**Iemand die in 2050 65 jaar is geworden.*

ACTUARIEEL

Aanduiding van berekeningen ten aanzien van pensioen of financiering, waarbij (wiskundige) rekentechniek, levenskansen, rekenrente, inschattingen van toestroom beroepsgenoten en dergelijke een rol spelen.

ALGEMENE RESERVE

Wordt gevormd in gunstige jaren als extra waarborg om aan de verplichtingen te kunnen blijven voldoen. Hierbij valt o.a. te denken aan indexaties, aanpassing leeftijdsterugstelling en arbeidsongeschiktheidsrisico's.

ASSET LIABILITY MANAGEMENT (ALM)

Het aanbrengen en vervolgens bewaken van een optimale samenhang tussen pensioenbeleid, premie- en beleggingsbeleid, waarbij de laatste twee zo optimaal mogelijk worden afgestemd op de pensioenverplichtingen.

ASSET-MIX

Een procentuele verdeling van het te beleggen vermogen over diverse beleggingscategorieën onder meer aandelen/fondsen, onroerend goed/fondsen, vastrentende waarden en liquide middelen. De mix is vermeld onder Beleggingsbeleid, onderdeel beoogde beleggingsportefeuille en tactische bandbreedte.

BACKSERVICE

Dit begrip wordt gehanteerd in verschillende betekenissen:

- Het pensioengedeelte dat betrekking heeft op achterliggende dienstjaren.
- De koopsom voor het hierboven omschreven pensioengedeelte, dan wel voor de verhoging van dit pensioen als uitvloeisel van een pensioengrondslagstijging.
- En eventuele achterstand over achterliggende jaren gefinancierde pensioenen, respectievelijk de daarvoor benodigde kosten of reserve.

BENCHMARK

Een objectieve maatstaf waarmee de eigen prestaties van de belegger kunnen worden gemeten. Een bekende maatstaf is bijvoorbeeld het totaalrendement van de gehele Amsterdamse aandelenmarkt, zoals die wordt gemeten middels de CBS- herbeleggingindex.

COMINGSERVICE

Het pensioengedeelte dat betrekking heeft op toekomstige deelnemersjaren. Ook worden de daarmee gepaard gaande kosten wel met deze term aangeduid.

COMPLIANCE

Met compliance wordt aangeduid dat een organisatie werkt in overeenstemming met vigerende wet- en regelgeving.

COMPLIANCE OFFICER

De door het bestuur aangestelde persoon die toeziet op de naleving van de door het bestuur gehanteerde gedragscode en andere (wettelijke) voorschriften.

CONTANTE WAARDE

De contante waarde van toekomstige pensioenverplichtingen of andere uitkeringen wordt berekend met behulp van de overlevingstafels en de rekenrente. De contante waarde van een verzameling pensioenverplichtingen voor een groep deelnemers is voldoende om aan de verplichtingen te voldoen, indien over het vermogen een interest wordt gekweekt gelijk de rekenrente en het sterfte- c.q. overlevingspatroon bij de betreffende groep in overeenstemming is met de overlevingstafels.

DEKKINGSGRAAD

De dekkingsgraad is een percentage dat de verhouding weergeeft tussen het vermogen en de voorziening pensioenverplichtingen van het fonds.

EXCESS RETURN

De excess return is de mate waarin het behaalde rendement op beleggingen het rendement volgens de benchmark overschrijdt of onderschrijdt.

FUND OF FUNDS

Een beleggingsfonds dat in andere beleggingsfondsen belegd. Met het beleggen in een fund of funds wordt een optimale spreiding van het risico nagestreefd.

INHAALPREMIE

Dat deel van de premie dat betrekking heeft op de financiering van de achterstand in de backservice

KAPITAALDEKKINGSTELSEL

Het financieringssysteem waarbij reserves worden gevormd voor de pensioenverplichtingen. De berekening van de voorziening pensioenverplichtingen vindt plaats op basis van de actuariële grondslagen. Alle levensverzekeringsmaatschappijen en vrijwel alle pensioenfondsen werken op basis van het kapitaaldekkingstelsel.

LEEFTIJDSTERUGSTELLING

Het bewust kijken in de sterftetafel naar de levensverwachting bij een jongere leeftijd dan de daadwerkelijke leeftijd van de deelnemer, vanuit de veronderstelling dat werkenden met een pensioentoezegging een hogere levensverwachting hebben dan de gemiddelde bevolking in Nederland, waarop de sterftetafel is gebaseerd. Met leeftijdsterugstellingen wordt de voorziening pensioenverplichtingen hoger. Een leeftijdsterugstelling van 2 jaar voor mannen en 1 jaar voor vrouwen wordt in het algemeen als prudent aangemerkt.

OMSLAGSTELSEL

Hierbij worden de binnenkomende gelden terstond aangewend voor pensioenuitkeringen. Het belangrijkste voorbeeld van dit stelsel vormt de AOW. Voor ons fonds wordt ook het FLP zodanig gefinancierd.

OVERBRUGGINGSPENSIOEN

Wordt uitgekeerd boven op het levenslange ouderdomspensioen, tot aan de 65-jarige leeftijd. De overbrugging dient als compensatie voor de AOW die immers pas op 65 ingaat. In deze situatie gaat het levenslange ouderdomspensioen dus al vóór de 65-jarige leeftijd in. BPL kent een overbruggingspensioen in het Pensioenstatuut 2004.

PENSION FUND GOVERNANCE (PFG)

Een systeem van checks and balances dat de kwaliteit van het pensioenbestuur moet stimuleren en transparant maken. Dit moet leiden tot meer vertrouwen in de pensioensector.

PERFORMANCE

De procentuele waardeverandering van het gemiddeld belegd vermogen.

PREMIE

A: Feitelijke premie: de op jaarbasis van de deelnemers totaal ontvangen premies.

B: Actuariële kostendekkende premie: de op jaarbasis benodigde premie, berekend op basis van de rente termijnstructuur (marktrente) en is daardoor gevoelig voor renteveranderingen.

C: Gedempte kostendekkende premie: de op jaarbasis benodigde premie, berekend op basis van een disconteringsvoet, welke wordt ontleend aan het te verwachten rendement op beleggingen.

De feitelijke premie dient minimaal gelijk te zijn aan de kostendekkende premie, waarbij pensioenfondsen thans vrij zijn om te kiezen voor de actuariële kostendekkende premie (b) of de gedempte kostendekkende premie (c). BPL hanteert een gedempte kostendekkende premie (c) met een disconteringsvoet van 4,4 procent. Pensioenfondsen zijn verplicht genoemde premies in het jaarverslag te publiceren.

REKENRENTE

De rentevoet waarmee bij het vaststellen van tarieven en voorziening pensioenverplichtingen rekening wordt gehouden. Hiermee wordt geanticipeerd op het rendement dat naar verwachting op premies en reserves zal worden gemaakt. Na invoering van het FTK wordt de voorziening pensioenverplichtingen contant gemaakt tegen een voorgeschreven marktconforme rentetermijnstructuur.

REËLE RENTE

De rente die op de kapitaalmarkt bereikt wordt, verminderd met het inflatiepercentage.

RENTETERMIJNSTRUCTUUR

De rentetermijnstructuur is een grafiek (curve) die het verband weergeeft tussen de looptijd van een vast-rentende belegging enerzijds en de daarop te ontvangen marktrente anderzijds. Pensioenfondsen dienen de zogenaamde swapcurve te hanteren bij het berekenen van de voorziening pensioenverplichtingen. Een swap is een derivaat dat in de financiële wereld wordt gebruikt om het renterisico af te dekken, waarbij de lange rente wordt geruild voor de korte rente.

RIJPINGSGRAAD

Verhouding premievrijen en gepensioneerden t.o.v. actieve deelnemers. Als de rijpingsgraad stijgt neemt het gereserveerde pensioenvermogen in verhouding tot de premiesom toe. Daardoor wordt de bijdrage van de beleggingsrendementen belangrijker voor de financiële positie van een fonds wordt en wordt het moeilijker om een ongewenste ontwikkeling van de dekkingsgraad bij te sturen door premie-aanpassing.

STOP-LOSS

Een verzekeringsvorm waarbij het deel van de schade dat boven een afgesproken maximum uitgaat door de herverzekeraar wordt vergoed.

SWAP

Een derivaat dat in de financiële wereld wordt gebruikt om het renterisico af te dekken, waarbij de lange rente wordt geruild voor de korte rente.

VALUTA RISICO AFDEKKEN (HEDGEN)

Pensioenfondsen in Nederland beleggen over in het algemeen ook in niet Euro genoteerde waardepapieren. Als de valuta van deze waardepapieren daalt ten opzichte van de Euro betekent dit voor een fonds, dat zijn verplichtingen in Euro's heeft vastgesteld, een vermindering van zijn vermogen en daardoor een lagere dekkingsgraad. Dit risico kan worden afgedekt door middel van hedging naar de Euro. De kosten van hedging zijn vrij beperkt. Het indekken gebeurt via valuta termijncontracten. Deze kosten niets. Het enige "kostenaspect" is het feit dat de koers waartegen op termijn verkocht/gekocht wordt, bepaald wordt door het renteverschil tussen beide valuta.

VOORZIENING PENSIOENVERPLICHTINGEN

Het bedrag dat op de balans van de verzekeringsinstelling of het pensioenfonds wordt opgenomen ter dekking van de reeds gefinancierde pensioengedeelten. Een andere (oudere) term hiervoor is wiskundige reserve of premiereserve. Onder FTK wordt dit de technische voorzieningen genoemd.

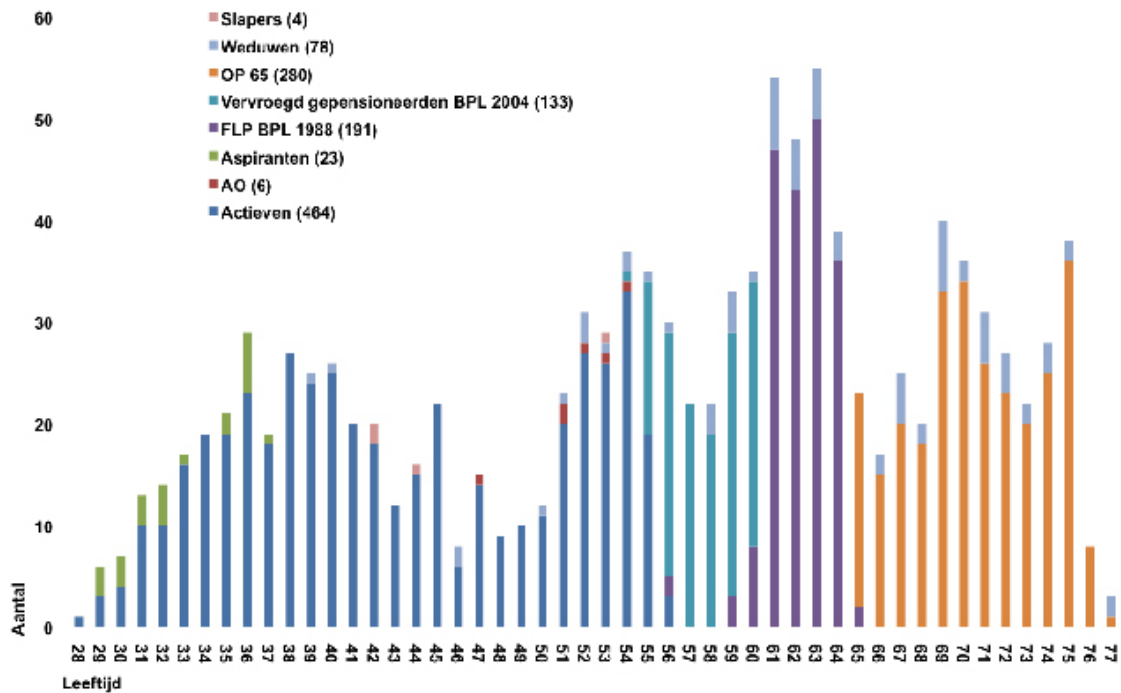
2

BIJLAGE

Vergelijking indexatie BPL, ABP en Koopvaardij 1989-2010:

BPL			ABP		KOOPVAARDIJ	
M.I.V	VERHOGING	VERHOGING CUMULATIEF	VERHOGING	VERHOGING CUMULATIEF	VERHOGING	VERHOGING CUMULATIEF
1989	1	1,00	0,7	0,70	0	0,00
1990	2,1	3,12	2,6	3,32	1,5	1,50
1991	3,1	6,32	3,4	6,83	5	6,58
1992	3,3	9,83	3	10,04	3,8	10,62
1993	3,1	13,23	1	13,14	3,8	14,83
1994	1,3	14,70	0	13,14	1,8	16,90
1995	2,2	17,23	0,48	13,68	2,3	19,58
1996	3,1	20,86	0,81	15,35	1,1	20,90
1997	3,9	25,57	0,62	17,23	2,5	23,92
1998	3,6	30,09	1,24	19,98	2,5	27,02
1999	2,8	33,74	1,31	24,06	2,5	30,20
2000	6,6	42,56	0,76	26,72	3	34,10
2001	3,1	46,98	2,07	29,35	4	39,47
2002	3,2	51,69	4,14	34,70	0	39,47
2003	0	51,69	3,79	39,81	0	39,47
2004	0	51,69	1,77	42,28	0	39,47
2005	0	51,69	0,12	42,45	0,65	40,37
2006	0,8	52,90	0,17	42,69	0,65	41,28
2007	1,1	54,58	2,80	46,69	1,37	43,22
2008	4,3	61,30	2,05	49,69	2,38	46,63
2009	0	61,30	0	49,69	1,18	48,36
2010	0	61,30	0,28	49,82	0	48,36
	%	%	%	%	%	%

Leeftijdsverdeling BPL eind 2009, totaal 1179 personen:

PREMIE(FLEXIOEN)REGELING

Vanaf 1-7-2007 gelden de volgende nieuwe adviesmixen:

	MIX 1	MIX 2	MIX 3	MIX 4	MIX 5	MIX 6
AANDELEN						
ROBECO EUROPEAN EQUITIES	35%	30%	25%	20%	10%	
ROBECO	35%	30%	25%	20%	10%	5%
OBLIGATIES						
RORENTA	15%	20%	25%	30%	40%	10%
ROBECO EURO OBLIGATIES DIV.	15%	20%	25%	30%	40%	10%
LIQUIDITEITEN						
ROPARCO						75%
TOTAAL	100%	100%	100%	100%	100%	100%
LEEFTIJD	<35	35-44	45-49	50-54	55-59	60-65
BELEGGINGSHORIZON	>30	21 T/M 30	16 T/M 20	11 T/M 15	6 T/M 10	< 6

INVOERING ZORGPLICHT

In het kader van de invoering van de zorgplicht zijn alle rekeninghouders in maart/april 2007 in de gelegenheid gesteld te kiezen uit drie serviceniveaus.

SERVICENIVEAU 1: VOLLEDIG BEHEER

De bestaande beleggingsportefeuille wordt bij dit serviceniveau jaarlijks automatisch in overeenstemming gebracht met de geldende adviesmix. Hetzelfde geldt voor verder te storten pensioenpremies: ook die worden belegd conform de adviesmix.

SERVICENIVEAU 2: GEDEELTELIJK BEHEER

Bij dit serviceniveau bepaalt de deelnemer wanneer de beleggingsportefeuille in overeenstemming wordt gebracht met de adviesmix. De portefeuille wordt dus aangepast conform de adviesmix, telkens als dit expliciet aan Robeco wordt verzocht, maar dus niet automatisch zoals bij serviceniveau 1. De verdeling van de eventueel nog af te dragen flexioenpremies wordt wel jaarlijks automatisch op de adviesmix afgestemd.

SERVICENIVEAU 3: EIGEN BEHEER

Net als bij het serviceniveau Gedeeltelijk Beheer kan de deelnemer bepalen wanneer de beleggingsportefeuille in overeenstemming wordt gebracht met de adviesmix. Bovendien kan de deelnemer bepalen hoe de eventueel nog af te dragen flexioenpremies worden belegd. Er kan gekozen worden voor een van de standaard adviesmixen, maar de deelnemer kan ook zelf een mix samenstellen.

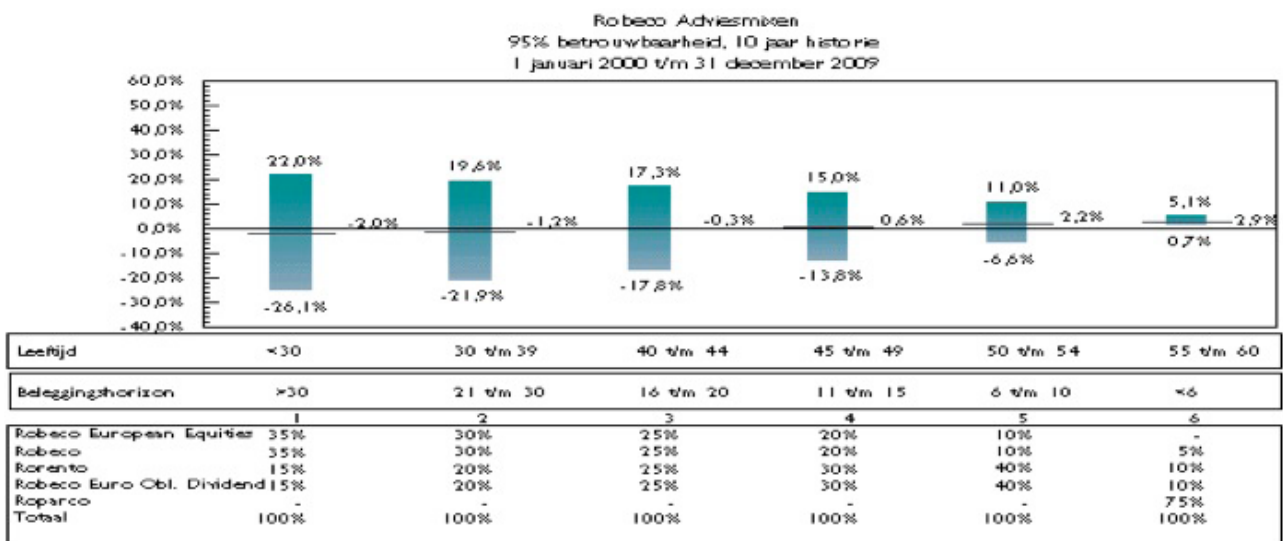
Door inzending van een wijzigingsformulier kan het serviceniveau te allen tijde worden gewijzigd. Voor informatie over bovenstaande serviceniveaus en de beleggingsfondsen kan telefonisch contact worden opnemen met Robeco Direct via telefoonnummer 0800-8010 (gratis) of door in te loggen op www.robeco.nl/pension-providers. Zie ook de brochure 'Flexibel individueel pensioen (flexioen)' op onze website www.bploodsen.nl.

ASSET-MIX/RISICORENDEMENTSPROFIELEN ADVIESMIXEN I T/M 6

In onderstaand schema treft u de bandbreedte aan waarbinnen het beleggingsresultaat over een voortschrijdende periode van 10 jaar kan worden aangetroffen met een waarschijnlijkheid van 95 procent. In het geval van mix I is de bovengrens van de bandbreedte 22 procent en de ondergrens -26,1 procent. Het gemiddelde jaarresultaat over de totale periode voor mix I is -2 procent.

De waarde van uw beleggingen kan fluctueren. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst.

Schematische weergave Asset-mix/risicorendementsprofielen:

TARIEF FLEXIOENOPTIES	PER 1000 EURO INKOOP
INKOOP OP UW 55^E	
LEVENSLANG PENSIOEN PENSIOENSTATUUT 2004 M.I.V 60 JAAR *	60,00
TIJDELIJKE AANVULLING TOT 60 JAAR MET PARTNERPENSIOEN	217,08
TIJDELIJKE AANVULLING TOT 60 JAAR ZONDER PARTNERPENSIOEN	219,39
TIJDELIJKE AANVULLING TOT 65 JAAR MET PARTNERPENSIOEN	120,23
TIJDELIJKE AANVULLING TOT 65 JAAR ZONDER PARTNERPENSIOEN	122,97
INKOOP OP UW 56^E	
LEVENSLANG PENSIOEN PENSIOENSTATUUT 2004 M.I.V 60 JAAR *	57,51
TIJDELIJKE AANVULLING TOT 60 JAAR MET PARTNERPENSIOEN	265,74
TIJDELIJKE AANVULLING TOT 60 JAAR ZONDER PARTNERPENSIOEN	268,18
TIJDELIJKE AANVULLING TOT 65 JAAR MET PARTNERPENSIOEN	130,92
TIJDELIJKE AANVULLING TOT 65 JAAR ZONDER PARTNERPENSIOEN	133,83
INKOOP OP UW 57^E	
LEVENSLANG PENSIOEN PENSIOENSTATUUT 2004 M.I.V 60 JAAR *	55,12
TIJDELIJKE AANVULLING TOT 60 JAAR MET PARTNERPENSIOEN	346,96
TIJDELIJKE AANVULLING TOT 60 JAAR ZONDER PARTNERPENSIOEN	349,53
TIJDELIJKE AANVULLING TOT 65 JAAR MET PARTNERPENSIOEN	144,34
TIJDELIJKE AANVULLING TOT 65 JAAR ZONDER PARTNERPENSIOEN	147,41
INKOOP OP UW 58^E	
LEVENSLANG PENSIOEN PENSIOENSTATUUT 2004 M.I.V 60 JAAR *	52,80
TIJDELIJKE AANVULLING TOT 60 JAAR MET PARTNERPENSIOEN	509,52
TIJDELIJKE AANVULLING TOT 60 JAAR ZONDER PARTNERPENSIOEN	512,27
TIJDELIJKE AANVULLING TOT 65 JAAR MET PARTNERPENSIOEN	161,62
TIJDELIJKE AANVULLING TOT 65 JAAR ZONDER PARTNERPENSIOEN	164,88
INKOOP OP UW 60^E IN PENSIOENSTATUUT 1988	
TIJDELIJKE AANVULLING VAN 5 JAAR MET PARTNERPENSIOEN *	217,11
TIJDELIJKE AANVULLING VAN 5 JAAR ZONDER PARTNERPENSIOEN	220,79
TIJDELIJKE AANVULLING VAN 10 JAAR MET PARTNERPENSIOEN	120,31
TIJDELIJKE AANVULLING VAN 10 JAAR ZONDER PARTNERPENSIOEN	124,75
LEVENSLANGE AANVULLING ZONDER PARTNERPENSIOEN	50,41
LEVENSLANGE AANVULLING MET PARTNERPENSIOEN	60,38
INKOOP OP UW 65^E IN PENSIOENSTATUUT 1988	
TIJDELIJKE AANVULLING VAN 5 JAAR MET PARTNERPENSIOEN *	217,18
TIJDELIJKE AANVULLING VAN 5 JAAR ZONDER PARTNERPENSIOEN	223,40
TIJDELIJKE AANVULLING VAN 10 JAAR MET PARTNERPENSIOEN	120,55
TIJDELIJKE AANVULLING VAN 10 JAAR ZONDER PARTNERPENSIOEN	128,22
LEVENSLANGE AANVULLING ZONDER PARTNERPENSIOEN	55,13
LEVENSLANGE AANVULLING MET PARTNERPENSIOEN	69,33

* MET 70% PARTNERPENSIOEN EN 35% TIJDELIJK PENSIOEN VAN 60 TOT 65 JAAR.

FLEXIOENOPTIES

Deelnemers kunnen kiezen uit verschillende mogelijkheden om hun flexioenkapitaal om te zetten in een aanvullend pensioen.

PENSIOENSTATUUT 1988

Omzetting in een tijdelijke (5 of 10 jaar) aanvulling, naar keuze met of zonder partnerpensioen, of een levenslange aanvulling met of zonder dekking partnerpensioen, naar keuze ingaande 60 of 65 jaar.

PENSIOENSTATUUT 2004

Op de vervoegde pensioendatum kan het flexioenkapitaal worden omgezet (door interne waardeoverdracht) in extra pensioenen (levenslang pensioen ingaande 60 jaar met bijbehorend partnerpensioen en tijdelijke pensioen van 60-65 jaar) op grond van het Pensioenstatuut 2004. Indien niet gebruik wordt gemaakt van deze optie dient het flexioenkapitaal op de vervroegde pensioendatum te worden aangewend voor een tijdelijke aanvulling tot 60 of 65 jaar, naar keuze met of zonder partnerpensioen.

Het flexioenkapitaal kan ook worden aangewend voor pensioen via een verzekeraar, mits de verzekeraar een vrijwaringverklaring afgeeft.

DEKKING PARTNERPENSIOEN

De dekking van partnerpensioen bij tijdelijke aanvullingen houdt in dat, indien betrokkene tijdens de uitkeringsperiode komt te overlijden, het kapitaal, verminderd met de uitkeringen beschikbaar komt voor de inkoop van een aanvulling aan de nabestaande. De nabestaande kan dan kiezen voor een tijdelijke aanvulling tot haar 65^e of een levenslange aanvulling. De dekking partnerpensioen bij levenslange aanvullingen voorziet bij overlijden in de uitkeringsperiode in een levenslang aanvullend partnerpensioen van 70% van de aanvulling die betrokkene laatstelijk voor overlijden genoot.

INDEXATIE

Ingegane flexioenuitkeringen worden op dezelfde wijze aangepast als pensioenen uit de basisregeling.

VOORBEELDEN BRUTO PENSIOENUITKERINGEN BIJ PENSIONERING IN EURO'S PER JAAR

	ZONDER UITRUIL	50% UITRUIL NP	100% UITRUIL NP
PENSIOENSTATUUT 1988 (BIJ 30 DEELNEMERSJAREN)			
FLP 55-60 (EXCLUSIEF PENSIOENPREMIE)	66.252	66.252	66.252
FLP 60-65 (EXCLUSIEF PENSIOENPREMIE)	58.140	58.140	58.140
LEVENSLANG OUDERDOMSPENSIOEN VANAF 65	36.589	39.516	42.443
PENSIOENSTATUUT 2004			
VARIANT A (STANDAARD), BIJ 25 DEELNEMERSJAREN, ZONDER DOORWERKEN			
UITRUIL OP 55			
TIJDELIJK OUDERDOMSPENSIOEN 55-60	55.025	56.982	58.938
TIJDELIJK OUDERDOMSPENSIOEN 60-65	55.025	56.982	58.938
LEVENSLANG OUDERDOMSPENSIOEN VANAF 65	39.132	41.089	43.045
UITRUIL OP 60			
TIJDELIJK OUDERDOMSPENSIOEN 55-60	55.025	55.025	55.025
TIJDELIJK OUDERDOMSPENSIOEN 60-65	55.025	57.569	60.112
LEVENSLANG OUDERDOMSPENSIOEN VANAF 65	39.132	41.676	44.219
VARIANT A (STANDAARD), BIJ 28 DEELNEMERSJAREN, DUS PLUS 3 JAAR DOORWERKEN			
UITRUIL OP 58			
TIJDELIJK OUDERDOMSPENSIOEN 58-60	72.065	75.435	78.806
TIJDELIJK OUDERDOMSPENSIOEN 60-65	72.065	75.435	78.806
LEVENSLANG OUDERDOMSPENSIOEN VANAF 65	56.171	59.542	62.913
UITRUIL OP 60			
TIJDELIJK OUDERDOMSPENSIOEN 58-60	72.065	72.065	72.065
TIJDELIJK OUDERDOMSPENSIOEN 60-65	72.065	75.716	79.367
LEVENSLANG OUDERDOMSPENSIOEN VANAF 65	56.171	59.823	63.474

VOORBEELDEN BRUTO PENSIOENUITKERINGEN BIJ PENSIONERING IN EURO'S PER JAAR (VERVOLG)

	ZONDER UITRUIL	50% UITRUIL NP	100% UITRUIL NP
PENSIOENSTATUUT 2004			
VARIANT B (HOOG/LAAG 100%-75%), BIJ 25 DEELNEMERSJAREN, ZONDER DOORWERKEN			
UITRUIL OP 55			
TIJDELIJK OUDERDOMSPENSIOEN 55-60	60.588	62.823	65.057
TIJDELIJK OUDERDOMSPENSIOEN 60-65	60.588	62.823	65.057
LEVENSLANG OUDERDOMSPENSIOEN VANAF 65	33.521	35.198	36.873
UITRUIL OP 60			
TIJDELIJK OUDERDOMSPENSIOEN 55-60	60.588	60.588	60.588
TIJDELIJK OUDERDOMSPENSIOEN 60-65	60.588	63.132	65.675
LEVENSLANG OUDERDOMSPENSIOEN VANAF 65	33.521	36.065	38.608
VARIANT B (HOOG/LAAG 100%-75%), BIJ 28 DEELNEMERSJAREN, DUS PLUS 3 JAAR DOORWERKEN			
UITRUIL OP 58			
TIJDELIJK OUDERDOMSPENSIOEN 58-60	82.071	86.042	90.013
TIJDELIJK OUDERDOMSPENSIOEN 60-65	82.071	86.042	90.013
LEVENSLANG OUDERDOMSPENSIOEN VANAF 65	49.633	52.612	55.590
UITRUIL OP 60			
TIJDELIJK OUDERDOMSPENSIOEN 58-60	82.071	82.071	82.071
TIJDELIJK OUDERDOMSPENSIOEN 60-65	82.071	85.722	89.373
LEVENSLANG OUDERDOMSPENSIOEN VANAF 65	49.633	53.285	56.936

VOORBEELDEN BRUTO PENSIOENUITKERINGEN IN EURO'S PER JAAR (VERVOLG) BIJ OVERLIJDEN

PENSIOENSTATUUT 1988 , BIJ 30 DEELNEMERSJAREN

PARTNERPENSIOEN

INGEGAAN VOOR 65 JAAR DEELNEMER EN NABESTAANDE JONGER DAN 65

39.251

VANAF 65 JAAR NABESTAANDE

25.612

INGEGAAN OP OF NA 65 JAAR DEELNEMER

25.612

WEZENPENSIOEN

5.122

PENSIOENSTATUUT 2004

BIJ 25 DEELNEMERSJAREN, ZONDER DOORWERKEN

PARTNERPENSIOEN

BIJ OVERLIJDEN VOOR 55 JAAR ALS DEELNEMER EN NABESTAANDE JONGER DAN 65

39.733

BIJ OVERLIJDEN VOOR 55 JAAR ALS DEELNEMER VANAF 65 JAAR NABESTAANDE

25.543

OVERLIJDEN OP OF NA 55 JAAR ALS GEPENSIONEERDE

27.392

WEZENPENSIOEN

BIJ OVERLIJDEN VOOR 55 JAAR ALS DEELNEMER

5.109

BIJ OVERLIJDEN OP OF NA 55 JAAR ALS GEPENSIONEERDE

3.522

BIJ 28 DEELNEMERSJAREN, DUS PLUS 3 JAAR DOORWERKEN

PARTNERPENSIOEN

BIJ OVERLIJDEN OP 58 JAAR ALS DEELNEMER EN NABESTAANDE JONGER DAN 65

44.501

BIJ OVERLIJDEN OP 58 JAAR DEELNEMER VANAF 65 JAAR NABESTAANDE

28.608

BIJ OVERLIJDEN OP OF NA 58 JAAR GEPENSIONEERDE

39.320

WEZENPENSIOEN

BIJ OVERLIJDEN OP 58 JAAR DEELNEMER

5.722

BIJ OVERLIJDEN OP OF NA 58 JAAR GEPENSIONEERDE

5.055

BESTUURSBESLUITEN EX ARTIKEL 13 VAN DE STATUTEN VAN BPL

BENOEMING VERKIEZING COMPLIANCE OFFICER (AB MEI 2005)

Het bestuur kiest uit zijn midden een compliance officer. Conform artikel 10, lid 1 van de geldende modelgedragscode B wordt Jan Heldoorn aangewezen als compliance officer. Op de compliance officer wordt toezicht gehouden door het DB en de Manager Pensioenen.

VERKIEZINGSTERMIJNEN FUNCTIE VOORZITTER, SECRETARIS/PENNINGMEESTER, COMPLIANCE OFFICER (AB SEPTEMBER 2005)

De maximale verkiezingstermijn is 6 jaar. Herververkiezing is terstond mogelijk. Herbenoeming als bestuurslid conform artikel 6, lid 4 van de Statuten wordt niet als onderbreking van voornoemde termijn beschouwd.

VERGOEDINGEN EN PRESENTIEGELDEN (ARTIKEL 6, LID 5 VAN DE STATUTEN AB DECEMBER 2004)

Presentiegeld- en onkostenregeling voor BPL-bestuursleden per 1-1-2009:

Presentiegeld bestuursvergaderingen

Per vergadering: € 750 voor bestuursleden, die geen vergoeding dan wel compensatie krijgen vanuit hun regionale maatschap. De vergoeding wordt gegeven voor reguliere AB-vergaderingen, DB-vergaderingen en overleggen waaraan uit hoofde van het AB-lidmaatschap wordt deelgenomen (bijvoorbeeld interne commissies, werkgroepen, cursusdagen, bezoeken seminars e.d.). Over presentiegeld wordt geen BTW vergoed. Indexatie presentiegeld: jaarlijks wordt op 1 januari het presentiegeld verhoogd conform indexatie van de BPL-pensioenen (geen indexatie of verlaging van de pensioenen betekent dat de verhoging op nihil wordt gesteld).

Reis- en verblijfkosten

Km-vergoeding: € 0,49 per km op basis van kortste route van postcode tot postcode. Indien bijzondere omstandigheden het niet mogelijke maken de kortste route te rijden, kunnen ook de feitelijke gereden kilometers worden gedeclareerd. Deze declaratie wordt alleen geaccepteerd als deze afwijking hierin is toegelicht. Indexatie km-vergoeding: jaarlijks wordt op 1 januari op basis van de betreffende ANWB-gegevens de km-vergoeding aangepast aan de hand van de gestegen kosten. Alle overige reis- en verblijfkosten worden vergoed tegen overlegging van de originele betalingsbewijzen.

Vergoeding voor computer- en kantoorbenodigdheden

DB leden: € 225 per kwartaal. Andere AB leden: € 90 per kwartaal. Hieronder vallen o.a. de kosten voor e-mail en internetaansluiting en andere kleine uitgaven. Uitgaven voor software of hardware worden niet vergoed. Alle declaraties ten laste van het BPL worden achteraf per kwartaal ingediend en lopen via de penningmeester van het fonds. Uit het oogpunt van good Governance wordt van elk bestuurslid in het jaarverslag van het pensioenfonds opgave gedaan van de in het verslagjaar ontvangen vergoedingen van BPL.

TAAKVERDELING TUSSEN DB/AB (AB JUNI 2007)

Terzake gelden de volgende bepalingen uit de Statuten:

Artikel 6.7

De voorzitter en de secretaris zijn tezamen belast met de uitvoering van de besluiten van het bestuur. Zij vertegenwoordigen tezamen de stichting in en buiten rechte.

Artikel 6.8

Het bestuur is belast met het besturen van de stichting en het beheer en de beschikking over haar vermogen,

een ander binnen door statuten en reglementen vastgestelde grenzen. Het bestuur is bevoegd tot het aangaan van overeenkomsten tot verkrijging, vervreemding en bezwaring van registergoederen. De op basis van deze bepalingen gebaseerde taakverdeling tussen het DB en het AB van BPL wordt in onderstaande matrix weergegeven.

Matrix taakverdeling tussen DB en AB van BPL:

ONDERWERP	BELEIDS VOORBEREIDING	BESLUIT VORMING BELEID	UITVOERING
BEHEERSKADER 1)	DB	AB	DB
OPERATIONELE BEHEERSMAATREGELEN 2)	DB	DB	DB
BELEIDSMATIGE BEHEERSMAATREGELEN 3)	DB	AB	DB
(WIJZIGING) STATUTEN EN REGLEMENTEN, UITLEG C.Q. UITVOERING PENSIOEN-REGLEMENTEN	DB	AB	DB
FINANCIËLE BESLISSINGEN 4)	DB	AB	DB
VOORLICHTING AAN DEELNEMERS 5)	DB	AB	DB
CONTACTEN MET DERDEN 6)	DB	AB	DB

1. Doelstelling en structuur organisatie, bevoegdhedenverdeling, wijze van verantwoording afleggen, externe deskundigen, personeelsbeleid.
2. Operationele en administratieve processen, bewaking en analyse van het operationele ondernemingsrisico en managementinformatie en personeelsbeleid.
3. O.a. ALM-studie, continuïteitsanalyse, Actuariële en Bedrijfstechnische Nota (ABTN), kwartaal- en jaarcijfers (jaarverslag), FTK-rapportage, beleggingsmandaat vermogensbeheerders, verslagstaten voor De Nederlandsche Bank (DNB), rapport ten behoeve van de premievaststelling en de hoogte van de pensioengrondslag voor het komende boekjaar, nota inzake het financieringsbeleid.
4. Risico's uit aangegane verplichtingen in eigen beheer, risicoherverzekering, reservering, premiebeleid, jaarlijkse vaststelling pensioengrondslag en indexatie pensioenen, beleggingsbeleid, voorziening toekomstige risico's en (minimaal) vereist eigen vermogen, financiële grondslagen.
5. Collectieve voorlichting.
6. De toezichthouders, Ministerie van SoZaW, Unie van Beroepspensioenfondsen (UVB), Nederlandse Loodsen Corporatie NLC), Nederlandse Loodswezen BV, VNOL, fiscus, (certificerend) actuaris, accountant, asset-managers, adviseurs, financiële instellingen en anderen.

MACHTIGING TEKENBEVOEGDHEID MANAGER PENSIOENEN (DB JUNI 2007)

Ondergetekenden, de heren A.G. Nauta en P.J.J. van Berg, respectievelijk voorzitter en secretaris/penningmeester van het bestuur van de Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen (BPL), gevestigd te Pernis-Rotterdam, gebruikmakend van de in artikel 8:1 van de Statuten van BPL gegeven bevoegdheid tot het bepalen van de bevoegdheden van een administrateur verklaren hierdoor dat de heer Th.A.Wittkampf, vanaf 1 november 2001 aangesteld als Manager Pensioenen bij voornoemde Stichting en als zodanig handelend als administrateur: hierna te noemen de gemachtigde, gemachtigd is tot het tekenen of fiatteren van de volgende zaken:

I. Uitvoeringszaken

Alle brieven en documenten die voortvloeien of verband houden met de uitvoering van de pensioenreglement en de flexioenregeling, van brieven en documenten die voortvloeien uit bestuursbesluiten, waarvan de uitvoering aan hem is gedelegeerd, niet zijnde geldelijke zaken, als bedoeld onder II, naar eigen inzicht alleen of samen met een ander tot fiatteren of tekenen bevoegd bestuurslid, tenzij het bestuur nadrukkelijk anders heeft bepaald.

II. Geldelijke zaken

Alle geldelijke transacties, overmakingen en stortingen ten laste van de bij voornoemde Stichting in gebruik zijnde rekeningen bij de Postbank en de ABN-AMRO Bank, uitsluitend samen met een ander tot fiatteren of tekenen bevoegd bestuurslid van de Stichting.

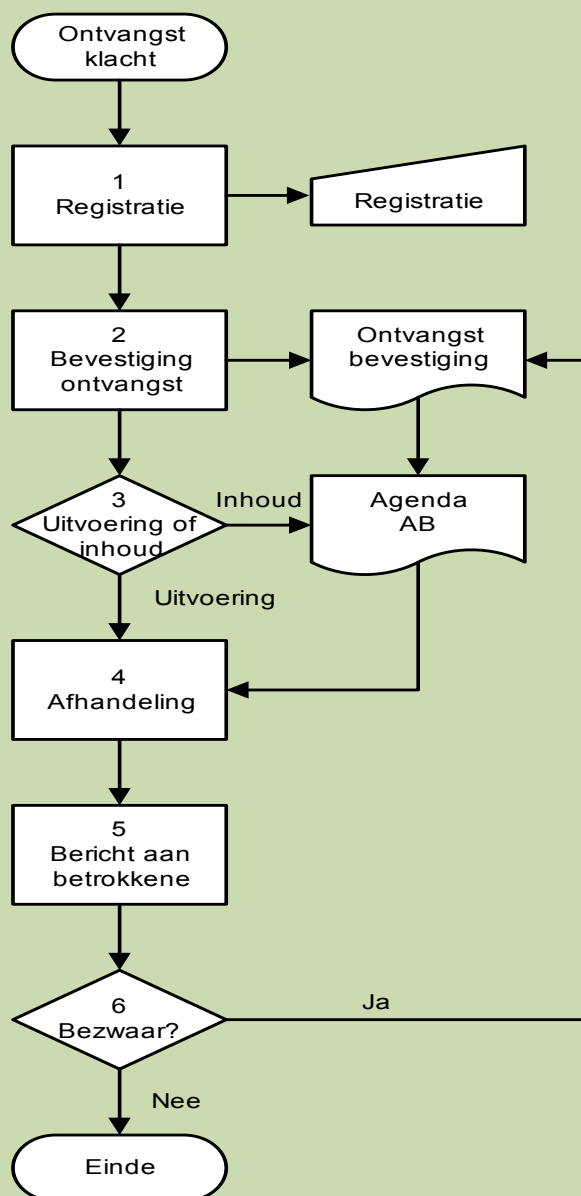
III. Duur van deze machtiging

Deze machtiging geldt vanaf heden en is, behoudens opzegging, geldig zo lang de gemachtigde een dienstverband heeft met genoemde Stichting.

A.G. NAUTA, VOORZITTER

P.J.J. VAN BERG, SECRETARIS/PENNINGMEESTER

KLACHTEN- EN GESCHILLENPROCEDURE BPL
(INGANGSDATUM: 16 FEBRUARI 2006)

1

De ontvangen klacht wordt geregistreerd in de daarvoor beschikbare register.

2

De afzender ontvangt een ontvangstbevestiging, waarin de vermoedelijke behandeltijd is vermeld.

3

Bepaald wordt of het om een klacht gaat m.b.t. de uitvoering van de pensioenregeling of een klacht over de inhoud van de pensioenregeling of anderszins.

4

De klacht wordt afgehandeld door de Manager Pensioenen (MP).

5

Betrokkene ontvangt bericht over het genomen besluit m.b.t. de ingediende klacht. Hierin wordt een eventuele beroepstermijn vermeld.

6

Na verloop van de beroepstermijn worden de betreffende documenten toegevoegd aan het dossier. Indien binnen de gestelde termijn een bezwaarschrift wordt ingediend worden de documenten ter behandeling aan het AB gezonden.

RAPPORTAGE INTERN TOEZICHTSORGAAN 2009 PENSION FUND GOVERNANCE OVER DE STICHTING BEROEPPENSIOERNFONDS LOODSEN

Pensioenfonds:	Beroepspensioenfonds Loodsen (BPL)
Aanwezige bestuursleden:	De heren Duyzer (voorzitter), Van den Berg, Heugen, Van der Horst, De Jonge, Nauta, Van Kuik, alsmede Wittkamp (Manager Pensioenen)
Commissie intern toezicht:	De heren Spit (voorzitter), Muntinga en Harkema, alsmede Bastian (secretaris) en mevrouw Van Rijssen (plaatsvervangend secretaris)
Type intern toezicht:	Intern Toezichtsgaan
Datum / tijd overleg:	22 september 2009 van 14.00 – 17.00 uur

INHOUD

- I. De taak van het intern toezicht
- II. De werkwijze
- III. Het onderzoek
- IV. Het overleg.
- V. Het gespreksverslag
- VI. De bevindingen
- VII. Debeoordeling

I. DE TAAK VAN HET INTERN TOEZICHT

Het intern toezicht heeft volgens bepaling C3 van de STAR-code PFG tot taak:

- Het beoordelen van beleids- en bestuursprocedures en –processen en de checks and balances binnen het fonds
- Het beoordelen van de wijze waarop het bestuur het fonds aanstuurt
- Het beoordelen van de wijze waarop het bestuur omgaat met de risico's op de langere termijn

II. DE WERKWIJZE

De werkwijze van het intern toezicht staat beschreven in document SDB-07-012 en kent als stappen:

- Vullen van het transparantiedocument door het pensioenfonds (zie bijlage I)
- Onderzoek van het transparantiedocument door het intern toezicht
- Overleg van het intern toezicht met het fondsbestuur
- Verslaglegging van het overleg
- Evaluatie van het gesprek en oordeelsvorming door het intern toezicht
- Rapportage door het intern toezicht aan het fondsbestuur

III. HET ONDERZOEK

Het intern toezicht heeft ten aanzien van de gevraagde documenten onderzocht of ze zijn aangeleverd en of ze actueel zijn. De resultaten van dat onderzoek zijn aangegeven in de bijlage.

IV. HET OVERLEG

Het intern toezicht heeft de volgende onderwerpen en vragen met het bestuur besproken.

Acties naar aanleiding van de vorige PFG-ronde

- Wat heeft het bestuur gedaan met de opvattingen uit de PFG-rapportage 2008?

Prioriteiten/ Beleid en procedures

- Kan het bestuur zijn prioriteiten en het geformuleerde beleid op het gebied van Pensioenbeheer beschrijven en toelichten?
- Kan het bestuur zijn prioriteiten en het geformuleerde beleid op het gebied van Vermogensbeheer beschrijven en toelichten?
- Kan het bestuur zijn prioriteiten en het geformuleerde beleid op Bestuurlijk gebied beschrijven en toelichten?

Risicobeheersing

- Welke risico's ziet het bestuur voor de langere termijn en hoe gaat het daarmee om?

Bestuurlijk functioneren

- Hoe verloopt de evaluatie van het functioneren van bestuurders?
- Hoe verloopt de deskundigheidsbevordering (plan, uitvoering, toets) ?
- Is het bestuur voldoende 'in control'?

Externe rapportages

- Wat heeft het bestuur gedaan met de rapportage van de Compliance Officer?
- Wat heeft het bestuur gedaan met de management letter van de accountant?
- wat heeft het bestuur gedaan met het rapport (of aanwijzingen) van DNB/AFM?

Diversen

- Zijn er onderwerpen die het bestuur wil bespreken met het intern toezicht?
- Specifieke vragen van het intern toezicht op basis van de aangeleverde stukken.

V. HET GESPREKSVERSLAG

Acties naar aanleiding van de vorige PFG-ronde.

Kan het bestuur aangeven wat het heeft gedaan met de opvattingen uit de PFG-rapportage 2008?

Het bestuur reageert dat het intern toezicht bij dit derde bezoek terecht constateert dat het bestuur intussen heeft bijgesteld en aangescherpt wat er in voorgaande jaren nog niet optimaal verliep.

Prioriteiten/ Beleid en procedures

Kan het bestuur zijn prioriteiten en het geformuleerde beleid op het gebied van Pensioenbeheer beschrijven en toelichten?

- Prioriteiten:
Hoog op de bestuursagenda stond de informatie aan deelnemers en gepensioneerden over het herstelplan. Het bestuur koos ervoor alle belanghebbenden het integrale plan te sturen. Dat op sommige punten van het herstelplan om toelichting is gevraagd, was geheel volgens de verwachting van het bestuur. Het onderwerp leeft. Een andere prioriteit is het zekerstellen dat het fonds aan zijn wettelijke eisen voldoet.
- Beleid:
Premiebeleid: het bestuur streeft een stabiel premiebeleid na. Gevraagd naar de reden van de krappe marge tussen de feitelijke premie en de verplichte kostendeekkende premie, antwoordt het bestuur dat dit de aandacht heeft en geagendeerd staat voor de novembervergadering.
Communicatiebeleid: het bestuur licht toe dat dit nu is uitgeschreven zoals het intern toezicht in zijn bevindingen van vorig jaar verwoord had.

Indexatiebeleid: bij een dekkingsgraad vanaf 112 procent kan het fonds weer indexeren. Voorlopig richt het bestuur zijn aandacht op het bereiken van een dekkingsgraad van 105 procent om hiermee uit onderdekking te komen.

Verschillen Pensioenstatuut 1988 en 2004: het bestuur licht toe dat met de overstap van de ene naar de andere regeling een omslagstelsel als financieringsmethode door kapitaaldekking is vervangen.

Zorgplicht bij de premie(flexioen)regeling: hierover meldt het bestuur dat de uitvoerder, Robeco, alle belanghebbenden aan de hand van hun leeftijd en beleggingshorizon geadviseerd heeft over een beleggingsmix en bijbehorende risico's. Deze advisering vindt jaarlijks plaats.

- Procedures: het intern toezicht merkt op dat in de klachten- en geschillenregeling geen afhandelings-termijnen worden genoemd. Het bestuur onderkent dat opname van dergelijke termijnen een optie kan zijn maar verwijst daarnaast nogmaals naar de korte lijnen tussen het fonds en zijn belanghebbenden. Die korte lijnen staan er borg voor dat geen enkele vraag tussen wal en schip raakt. De Manager Pensioenen wijst, wanneer hij geen overeenstemming met een klager of vragensteller bereikt, betrokkene op de procedure om een bezwaarschrift in te dienen bij het bestuur, dat dan de vraag in de eerstvolgende vergadering behandelt.

Kan het bestuur zijn prioriteiten en het geformuleerde beleid op het gebied van vermogensbeheer beschrijven en toelichten?

- Prioriteiten: ook nu noemt het bestuur als prioriteit het herstelplan, waarvan het de essenties als volgt samenvat:
Niet indexeren over een langere periode.
Renterisico afdekken.
Rekenen met het maximaal te verwachten rendement volgens het FTK.
Het intern toezicht vindt het opvallend dat de dekkingsgraad van BPL van november 2008 tot juni 2009 matig is gestegen hoewel de beurzen toen fors zijn aangetrokken. Dekkingsgraden elders stijgen sneller. Het bestuur licht uitgebreid toe waarom het voor volledige afdekking van de rente heeft gekozen en dat het nadeel hiervan uiteraard is dat er daardoor bij een dalende rente niet meer te verdienen valt aan een stijging van de waarde van de vastrentende portefeuille. De positieve kant is echter, zo stelt het bestuur, dat juist door de renteafdekking, die niet veel vermogen kost, de strategische proportie aandelen gelijk kan blijven. In de risicoparagraaf van het herstelplan staat dat minder rente afdekken een groter risico betekent omdat BPL dan aandelen zou moeten afbouwen. Op de vraag van het intern toezicht of het bestuur de voor- en nadelen van volledige renteafdekking compleet overziet, antwoordt het bestuur positief en dat het tevens bezig is een 'rentevisie' op te stellen. Dit onderwerp wordt verder als bestuurlijke prioriteit weergegeven.
- Beleggingsbeleid: het bestuur licht toe dat BPL het Vermogensbeheer heeft uitbesteed en dat de vermogensbeheerder (Robeco) bij elke bestuursvergadering vertegenwoordigd is en de laatste stand van zaken toelicht en eventuele vragen beantwoordt. Zo ziet het BPL-bestuur zich in control. Per kwartaal wordt besproken of het beleid daadwerkelijk in de pas loopt met hoe men het had uitgestippeld. Uit de ABTN blijkt dat bij BPL 55 procent vastrentend/ 45 procent zakelijke waarden de strategische beleggingsmix is. Robeco monitort de markt en schakelt voortdurend met het bestuur. Omwille van het upward potential is op het dieptepunt van de financiële crisis een belang van 5 procent in commodities genomen.
- Procedures: er gelden geen bijzondere procedures voor vermogensbeheer

Kan het bestuur zijn prioriteiten en het geformuleerde beleid op Bestuurlijk gebied beschrijven en toelichten?

- Prioriteiten: het blijven monitoren van het herstelplan noemt het bestuur als eerste prioriteit. Daarnaast heeft de verdere operationalisering van de uitgangspunten van FIRM aandacht omdat het bestuur alle risico's ook aantoonbaar in kaart wil hebben. De ontwikkeling van de onder 3b genoemde 'rentevisie' is voorts van veel belang. Aantrekken van een nieuw bestuurslid ter vervanging van de heer Broers

die zijn bestuursfunctie wil neerleggen heeft dit jaar ook hoog op de bestuursagenda gestaan. De heer Van Kuik, aspirant bestuurslid, wordt inmiddels ingewerkt.

- **Beleid:** het BPL-bestuur kiest steeds een pragmatische aanpak die is te beschrijven als het 'direct nemen van de acties die logisch volgen uit de besluitenlijsten van de bestuursvergaderingen'. Het intern toezicht signaleert een indrukwekkende hoeveelheid wijzigingen in de ABTN. Het bestuur legt uit dat de Manager Pensioenen ervoor zorgt dat gewenste aanpassingen steeds direct worden opgenomen en tekstueel vervolmaakt.
- **Procedures:** korte en heldere besluitenlijsten nemen de plaats in van een uitgeschreven verslaglegging. Het bestuur geeft aan dat deze werkwijze voor BPL uitstekend functioneert. Het intern toezicht informeert wat het aspirant-bestuurslid hiervan vindt en verneemt dat hij met de besluitenlijsten goed uit de voeten kan en ze als een methode van kennisoverdracht beschouwt.
- **Besluitvorming:** deze procedure is in de vorige PFG-ronde helder beschreven en niet gewijzigd
- **Uitbesteding:** hierover geldt hetzelfde als hiervoor opgemerkt.

Risicobeheersing

Welke risico's ziet het bestuur voor de langere termijn en hoe gaat het daarmee om?

Het bestuur bevestigt desgevraagd dat dit het laatste jaar is waarin risico's zonder FIRM worden gemanaged. Er is vastgesteld dat een aantal risico's in de ABTN is benoemd, maar dat dit de FIRM-benadering niet volledig dekt. Zoals opgemerkt is de implementatie van FIRM een bestuurlijke prioriteit. Het bestuur wil vanaf december 2009 volgens FIRM gaan werken

Bij de vraag van het intern toezicht hoe het bestuur omgaat met het verzoek van de certificerend actuaire om extra stukken te leveren merkt het bestuur op dat het hiermee niet akkoord is omdat de gevraagde stukken buiten de scope van de opdracht van de certificerend actuaire vallen.

De ABTN maakt melding van een calamiteitenplan dat nog niet gereed zou zijn. Het bestuur licht toe dat deze opmerking achterhaald is. Het blijkt hier te gaan om een calamiteitenplan dat niet BPL moest ontwerpen maar de partij waaraan BPL het beheer van ICT heeft geoutsourced. Het calamiteitenplan is inmiddels gereed. Op de vraag of de rol van de Manager Pensioenen, die zowel op beleidsniveau als op uitvoerend niveau opereert, niet te zeer een sleutelrol en daarmee een risicofactor is, beaamt het bestuur dat er van een sleutelrol sprake is maar het percipieert hier geen risico. Het bestuur licht toe dat het beleidsvoorbereidende deel van het werk namelijk niet alleen ligt bij de Manager Pensioenen maar ook in handen van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur. Voor wat betreft het uitvoerende deel is voorzien in opvang, indien de Manager Pensioenen zou uitvallen.

Bestuurlijk functioneren

Hoe verloopt de evaluatie van het functioneren van bestuurders?

Het bestuur heeft de evaluatie in september 2009 als verfrissend ervaren. Men leerde elkaar door de evaluatie beter kennen. Het bestuur is van mening dat er niet elk jaar een evaluatie hoeft plaats te vinden, omdat men altijd al direct tegen elkaar is en omdat niet de individuele bestuursleden tellen maar de organisatie. Desgevraagd bevestigt het bestuur dat zij het evaluatierapport aan het transparantiedocument van volgend jaar zal toevoegen.

Hoe verloopt de deskundigheidsbevordering (plan, uitvoering, toets)?

Het bestuur licht toe dat het met behulp van de matrix die de UvB daarvoor ontwierp nauwgezet volgt hoe het met de bestuursdeskundigheid gesteld is. Het bestuur heeft onderling afgesproken dat iedereen de UvB-Deskundigheidstoets aflegt en dat het bestuur niet alleen als geheel maar ook per bestuurder afzonderlijk voldoet aan niveau 2 van de bestuursdeskundigheid zoals uitgewerkt door de pensioenkeuzes. Vastgesteld werd dat het onderwerp 'Communicatie' nog wat extra aandacht kan gebruiken. Het intern toezicht vraagt waarom er een behoorlijk verschil is tussen de verschillende bestuursleden in het aantal bezoeken van congressen en opleidingen. Analooch aan de persoonlijke verantwoordelijkheid die het beroep van lods met zich meebrengt, is ieder bestuurslid van het beroepspensioenfonds er persoonlijk verantwoordelijk voor dat hij zijn pensioen kennis op peil houdt.

Van een nauw omschreven deskundigheidsplan hoeft daarom, aldus het bestuur, bij BPL geen sprake te zijn.

Is het bestuur voldoende 'in control'?

Het bestuur is van mening dat het zelf en via de Manager Pensioenen en de externe adviseurs nauwgezet vinger aan de pols van de actuele ontwikkelingen houdt, niets onbesproken laat en direct ingrijpt zodra iets niet loopt zoals het bedacht was. Het bestuur wijst er in dit verband ook op dat BPL niet voor een Visitatiecommissie heeft gekozen maar voor een Intern Toezichtsorgaan en zich dus jaarlijks laat bezoeken. Het intern toezicht vindt het rooster van aftreden niet geheel duidelijk over de positie van de voorzitter. Het bestuur licht toe dat de voorzitter in 2014 aftredend is, en herkiesbaar voor een termijn van 6 jaar. Het intern toezicht informeert wanneer het bestuur meent dat het fonds groot genoeg is om de stop-loss-verzekering in eigen beheer te kunnen nemen. Het bestuur zegt deze verzekering waarschijnlijk blijvend aan te houden omdat er events zijn waarbij veel loodsen tegelijk een risico kunnen lopen en deze verzekering niet duur is. Het intern toezicht vraagt hoe het bestuur zich informeert over de compliance bij haar vermogensbeheerder. Het bestuur geeft aan dat dit onderwerp voor de volgende vergadering van het BPL-bestuur geagendeerd staat. Gevraagd naar het mandaat van Robeco antwoordt het bestuur dat dit wordt bepaald door de strategische mix, de bandbreedtes, de voortdurende directe terugkoppeling met de Manager Pensioenen. Desgevraagd vertelt het bestuur dat Maatschappelijk Verantwoord Beleggen onderdeel van de SLA uitmaakt.

Het intern toezicht informeert hoe het bestuur heeft gereageerd op de financiële crisis. Het bestuur memoreert dat niemand de crisis heeft zien aankomen. BPL heeft alert gereageerd en anticiperend met de vermogensbeheerder afgestemd of BPL bijvoorbeeld posities in Lehman Brothers had.

Op de vraag of het bestuur geen rapportages van Pensioenbeheer ontvangt, antwoordt het bestuur dat alleen de administratie van Pensioenbeheer is uitbesteed, maar niet Pensioenbeheer zelf. Ook nu wijst het bestuur weer op de korte lijnen. In- en excasso zijn geen issue bij BPL. De NLBV stort gewoon af.

Externe rapportages

Wat heeft het bestuur gedaan met het rapport van de Compliance Officer?

Het bestuur vertelt dat de Compliance Officer een toelichting op zijn bevindingen heeft gegeven en dat daaruit blijkt dat BPL compliant is. Op de vraag of het een bewuste keuze is geweest om de Manager Pensioenen niet toe te voegen als persoon via wie gerapporteerd wordt, naast de voorzitter, antwoordt het bestuur dat dit inderdaad bewust zo geregeld is vanwege het vertrouwelijke karakter. Op de vraag of het juist is dat adviseurs alleen 'gevraagd' kunnen adviseren, antwoordt het bestuur dat het met deze beleidslijn de kosten in de hand wil houden maar dat dit niet uitsluit dat bijvoorbeeld de actuaris ongevraagd adviseert.

Wat heeft het bestuur gedaan met de management letter van de accountant?

De management letter van de accountant heet nu jaarverslag van de accountant en staat ter bespreking geagendeerd.

Wat heeft het bestuur gedaan met het rapport (of aanwijzingen) van DNB/AFM?

BPL scoorde goed op het self assessment dat de AFM alle pensioenfondsen verplicht liet invullen en eveneens goed op het onderwerp zorgplicht. De aanwijzingen van DNB hebben geleid tot aanscherping van het renterisicobeleid.

Diversen

Zijn er onderwerpen die het bestuur wil bespreken met het intern toezicht?

Het bestuur maakt zich zorgen om het inflatierisico en zou graag zien dat de UvB zich sterk maakt voor handhaving door Nederland van het stabiliteitspact.

Specifieke vragen van het intern toezicht op basis van de aangeleverde stukken.

Op pagina 70 van het jaarverslag wordt melding gemaakt van het ontbreken van een SAS-70- verklaring bij Hewitt. Het bestuur meldt dat Hewitt inmiddels over een SAS-70-verklaring beschikt.

VI. DE BEVINDINGEN

In dit onderdeel geeft het intern toezicht aan wat opviel in het voorgaande, plaatst daarbij kanttekeningen en doet aanbevelingen. Het intern toezicht memoreert dat volgens bepaling C4 van de STAR-Code PFG de bevindingen en de beoordeling van het intern toezicht in het jaarverslag van het fonds moeten worden vermeld.

Algemeen

Het intern toezicht heeft na dit derde onderzoek opnieuw een positieve indruk van het functioneren van het BPL-bestuur. Het stelt vast dat ook bij deze toezichtsronde het bestuur voltallig aanwezig was, waarbij het aantekent dat de beoogd opvolger van een vertrekkend bestuurslid in diens plaats aan het overleg deelnam. In het overleg dat het intern toezicht als constructief heeft ervaren, gaven de bestuursleden blijk van voldoende deskundigheid of – in het geval van het aspirant bestuurslid – van wil en inzet om die deskundigheid snel te verwerven. De bestuursleden participeerden, zij het niet steeds in gelijke mate, actief in het gesprek. Het intern toezicht constateerde dat het bestuur de bij de vorige toezichtsronde aangegeven mogelijkheden voor verdere ontwikkeling van het bestuurlijk functioneren het afgelopen jaar terdege heeft aangegrepen. Op sommige gebieden blijft het intern toezicht verdere mogelijkheden voor ontwikkeling zien. Dit wordt in het volgende wordt toegelicht.

Het onderzoek

Nagenoeg alle gevraagde documenten zijn tijdig aangeleverd. De documenten zijn actueel, en volgens een duidelijk systematiek gestructureerd. De ABTN blijkt op noodzakelijke onderdelen steeds snel te worden aangepast aan besluiten die het bestuur in zijn vergaderingen neemt. Slechts enkele documenten trof het intern toezicht niet direct aan. Deze werden kort voor het overleg alsnog overgelegd inclusief een update van enkele andere documenten.

De vorige PFG-ronde

Betreurde het intern toezicht in het PFG-rapport van 2008 nog dat er op bescheiden wijze gevolg was gegeven aan zijn aanbevelingen op het gebied van het communicatiebeleid, verdieping van de risicobeheersing op basis van FIRM en de periodieke evaluatie van het bestuurlijk functioneren, dit jaar treft het intern toezicht op deze gebieden een sterk verbeterde situatie aan. Het communicatiebeleid blijkt uitgewerkt in een plan, de implementatie van de uitgangspunten van FIRM voor de risicobeheersing staat gepland in december 2009, en de eerste bestuursevaluatie heeft dit jaar plaatsgevonden. Deze onderwerpen komen in het volgende nogmaals aan de orde.

Prioriteiten/ Beleid en procedures

Het intern toezicht kan zich er volledig in verplaatsen dat topprioriteit voor het bestuur op zowel de gebieden Pensioenbeheer en Vermogensbeheer als op bestuurlijk gebied de ‘monitoring van het verloop van het ‘herstelplan’ is. In de hiervan afgeleide topprioriteit voor het Vermogensbeheer en het Bestuurlijk gebied, ‘ontwikkeling van een rentevisie’, meent het intern toezicht een dualiteit te zien omdat de visie achter het beleggings- en herstelbeleid was dat ‘volledige afdekking van de rente’ het antwoord op het renterisico was. Tegelijk hecht het intern toezicht eraan zijn waardering te uiten voor de zelfkritische houding die het hier bij het bestuur aantreft. Het intern toezicht begrijpt dat het bestuur met de rentevisie in kaart wil brengen of de volledige afdekking van de rente momenteel de eigen upward potential niet in de weg staat. Voor het intern toezicht staat vast dat het bestuur met de aangegeven prioriteiten, waaronder ook het ‘zekerstellen dat het fonds aan zijn wettelijke vereisten voldoet’ en ‘de implementatie van FIRM’, voor diverse grote uitdagingen tegelijkertijd staat. Bij de volgende PFG-ronde zal blijken hoe het bestuur die uitdagingen heeft uitgewerkt. Het bestuur blijkt goed in staat zijn beleid en procedures op alle onderscheiden gebieden - Pensioenbeheer

en Vermogensbeheer en Bestuurlijk gebied - samen te vatten en toe te lichten. Het intern toezicht constateert bij dit bestuur een brede algemene kennis van wet- en regelgeving in samenhang met de eigen regelingen en benoemt die als zeer waardevol. Het intern toezicht ziet dat het bestuur goed greep houdt op de uitvoering van het pensioenbeleid, communicatiebeleid en beleggingsbeleid door de lijnen met de uitvoerenden – de Manager Pensioenen en de vermogensbeheerder Robeco - continu kort te houden en de contacten open. Over het communicatiebeleid constateert het intern toezicht dat er nu een werkbaar plan ligt met een heldere visie op communicatiebeleid, -doelen en -middelen. De STAR-code PFG, die gebaseerd is op artikel 42 WvB en artikel 11 Besluit uitvoering PW en WvB, vraagt om een dergelijk communicatiebeleid, in bepaling A11.

Wat betreft de procedures blijft het intern toezicht van mening dat het bestuurlijk functioneren nog verder aan kwaliteit zou winnen wanneer de besluitvorming niet alleen in de vorm van besluitenlijsten per vergadering zou worden vastgelegd maar ook de overwegingen hierbij meer vastgelegd zouden worden. Wel ziet het intern toezicht dat het bestuur ook nu scherp oog weet te houden voor zijn prioriteiten en de follow up daarvan. Omdat het punt van de summiere verslaglegging van bestuursvergaderingen ook in de vorige toezichtsronde met nadruk benoemd is, respecteert het intern toezicht de kennelijk bewuste keuze, passend bij de cultuur binnen de beroepsgroep loodsen. Dat het aspirant bestuurslid met overtuiging aangeeft goed uit de voeten te kunnen met de besluitenlijsten en de documentering van andere bestuursdocumenten zoals de ABTN sterkt het intern toezicht in de opvatting dat de cultuur van de beroepsgroep blijkbaar zo werkt.

Risicobeheersing

Het intern toezicht vindt dat het bestuur een belangrijke verantwoordelijkheid concreet invult nu het besloten heeft in december de methode van risicobeheersing FIRM (Financiële Instellingen Risicoanalyse Methode) van DNB alsnog te implementeren. Wat betreft de sleutelrol van de Manager Pensioenen heeft het intern toezicht de indruk dat er voldoende functiescheiding is gecreëerd en dat de continuïteit ook voldoende is gewaarborgd.

Bestuurlijk functioneren

Het intern toezicht vroeg in de vorige toezichtsronde nadrukkelijk aandacht voor de bestuursevaluatie. Het stelt dan ook gerust dat het bestuur inmiddels zijn functioneren formeel evalueerde en deze evaluatie als zinvol en verfrissend heeft ervaren. Het intern toezicht verwacht dat hiermee de bestuursevaluatie, als onderdeel van het deskundigheidsbeheer, zijn plek heeft gevonden tussen de periodiek te behandelen bestuurlijke onderwerpen. Het Intern Toezicht waardeert het zeer dat het in de gelegenheid wordt gesteld kennis te nemen van het Rapport over deze bestuursevaluatie. Het intern toezicht vraagt het bestuur erop toe te zien dat de verworvenheid behouden blijft dat het bestuur enerzijds als geheel over een brede kennis beschikt en anderzijds dat alle bestuursleden een evenwichtige inbreng leveren. Het intern toezicht heeft veel waardering dat het BPL-bestuur de lat voor zichzelf hoog legt door van alle bestuursleden te verlangen dat zij voldoen aan niveau 2 van de eindtermen van de deskundigheid van pensioenfondsbestuurders. Waardering krijgt ook het standpunt dat de bestuursleden zich er persoonlijk verantwoordelijk voor voelen de leemtes in hun kennis op te vullen. Wel geeft het intern toezicht het bestuur op dit punt in overweging dat het een vrij geringe opgave is om gezamenlijk, via het ter beschikking staande format “UvB-Deskundigheidsplan”, die leemtes in de bestuursdeskundigheid op te sporen, waarna het opvullen ervan planmatig kan verlopen.

Externe rapportages

Lof is er ook voor de groeiende aandacht van het bestuur voor het onderwerp Compliance die het intern toezicht gebleken is uit de toevoeging van een Compliance Charter en een Compliance Program aan de bestuursdocumenten. Het intern toezicht vindt het anderzijds teleurstellend dat het ook bij deze toezichtsronde heeft moeten vaststellen dat het rapport van de Compliance Officer niet de diepgang heeft die daarvan verwacht mag worden.

Dat het bestuur aangaf dat de certificerend actuaire inmiddels beschikt over een SAS70-verklaring vindt het intern toezicht belangrijk en geruststellend. Het verwacht deze verklaring de volgende keer bij het transparantiedocument aan te treffen.

VII. DE BEOORDELING

In 2008, na de evaluatie van het eerste jaar PFG-rondes, stelde de Stichting Dienstverlening Beroepspensioenfondsen de behoefte vast aan een eenduidige beoordelingsstandaard. Sindsdien houdt het oordeel van het intern toezicht in: Goed, Voldoende, Matig of Onvoldoende.

Het intern toezicht heeft opnieuw een positieve indruk van het functioneren van het BPL-bestuur.

Met inachtneming van het voorgaande vindt het intern toezicht dat de beleids- en bestuursprocedures en -processen en de checks and balances binnen het fonds Goed zijn. Procedureel is een en ander goed doorzacht. Het intern toezicht constateert weer een state-of-the-art-uitvoering en daarnaast dat de belangrijkste onderwerpen op de bestuurstafel liggen.

Ook de wijze waarop het bestuur het fonds aanstuurt is volgens het intern toezicht Goed.

Aandachtspunt is wel de dualiteit die lijkt te bestaan tussen de achterliggende visie in het gekozen beleggings- en herstelbeleid enerzijds en de ontwikkeling van een 'rentevisie' anderzijds.

Wat betreft de wijze waarop het bestuur omgaat met de risico's op de langere termijn is het intern toezicht van mening dat dit als Voldoende moet worden gekwalificeerd. FIRM wordt op korte termijn geïmplementeerd maar dit is nog niet gebeurd. De toezegging inzake FIRM wijst er echter op dat het bestuur zich er goed bewust van is de beheersing van de risico's voor het fonds voor een groot deel zelf in de hand te hebben. Positief is ook de groeiende bewustwording bij het bestuur op het gebied van Compliance waarbij de acceptatie van de weinig diepgaande rapportage van de Compliance Officer dan weer verrast.

DE MEERN, OKTOBER 2009

MR R. BASTIAN

DIRECTEUR SDB /

SECRETARIS INTERN TOEZICHTSORGAAN

TRANSPARANTIE-DOCUMENT PFG

Het intern toezicht heeft onderstaande documenten van BPL beoordeeld op aanwezigheid, actualiteit en inhoud. Vragen hierover zijn in het overleg met het BPL-bestuur op 22/09/09 aan de orde geweest. Er is door het intern toezicht vastgesteld dat er geen documenten ontbreken.

NR.	ONDERWERP	DEELONDERWERPEN
BESTUUR		
A1	SAMENSTELLING	WIE + WANNEER LID
A2		FUNCTIEVERDELING
A3		DAGELIJKS BESTUUR
A4		ROOSTER VAN AFTREDEN
A5		CV + NEVENFUNCTIES
A6		UITKOMST EVALUATIE
A7		VACATIEGELDREGELING
B1	DESKUNDIGHEID	INVENTARISATIE P.P.
B2		DESKUNDIGHEIDSPAN
B3		DESKUNDIGHEIDSONTW.
C1	DIRECTIE	WIE+VERANTWOORDELIJKH.
C2		ORGANIGRAM ORG.
D1	ADVISEURS	ACTUARIS
D2		ACCOUNTANT
D3		JURIST
D4		BESTUURSONDERSTEUNING
D5		OVERIG
E1	COMMISSIES	PENSIOEN-CIE
E2		BELEGGINGS-CIE
E3		AUDIT-CIE
E4		COMMUNICATIE-CIE
E5		OVERIGE COMMISSIES
E6		WERKGROEPEN
F1	VASTE VERGADERING	BESTUUR
F2		COMMISSIES
F3		MET BEROEPSPENSIOENV.
F4		MET UITVOERDER(S)
F5		PRIORITEITEN
F6		PERIODIEKE ONDERWERPEN
G1	COMPLIANCE	COMPLIANCE OFFICER

G2		WET- & REGELGEVING
G3		GEDRAGSCODE
G4		RISICO-MANAGEMENT
G5		OPZET AO/IC (A7)
H1	ABTN	LAATSTE VERSIE
I1	ALM	LAATSTE VERSIE
I2		CONTINUÏTEITSANALYSE
J1	UITBESTEDING	WAT
J2		AAN WIE
J3		CONTRACT + SLA
J4		(KWARTAAL)RAPPORTAGE
K1	NEVENACTIVITEITEN	VERKLARING (A4)
L1	BELEID (A8)	PREMIEBELEID
L2		BELEGGINGSBELEID
L3		INDEXATIEBELEID
L4		COMMUNICATIEBELEID
L5		STEMBELEID CORPORATE GOV.
M1	PROCEDURES (A8)	BESTUUR
M2		BESLUITVORMING
M3		BELEID
M4		KLACHTEN/GESCHILLEN (A6)
M5		UITBESTEDING (PB, VB)
N1	FINANCIËLE POSITIE	DEKKINGSGRAAD
N2		HERSTELPLAN
O1	TOEZICHTHOUDERS	DNB + AFM
P1	DIVERSEN	JAARVERSLAG
P2		STATUTEN
P3		PENSIOENREGLEMENT
P4		HUISHOUDELIJK REGLEMENT
P5		RAPPORT DNB / AFM

INTERN TOEZICHT

Q1	INRICHTING (C1)	VISITATIE /INTERN ORGAAN
Q2		STATUTAIRE VASTLEGGING

VERANTWOORDINGSORGAAN

R1	INRICHTING (B1)	SAMENSTELLING
R2		STATUTAIRE VASTLEGGING
R3		COMMENTAAR BESTUUR
R4		COMMENTAAR VERANTW-ORG

REACTIE BESTUUR OP RAPPORT INTERN TOEZICHTSORGAAN PFG 2009

Conform artikel 13.2 van de statuten van BPL dient het bestuur deze rapportage en eventueel daarop gebaseerde (voorgenomen) besluiten te bespreken met het verantwoordingsorgaan. Conform artikel 13.3 van de statuten van BPL worden de bevindingen van het intern toezichtsorgaan, het oordeel van het verantwoordingsorgaan en de reactie daarop van het bestuur opgenomen in jaarverslag, in dit geval het jaarverslag 2009. Volgens de planning dient onderstaande conceptreactie, na vaststelling door het bestuur, te samen met genoemde rapportage te worden gezonden aan het verantwoordingsorgaan.

ALGEMEEN

De rapportage van het intern toezichtsorgaan van oktober 2009 is de derde ervaring van het bestuur met intern toezicht. Het bestuur heeft de wijze waarop het intern toezichtsorgaan zich deze keer heeft gekweten van zijn taken, zoals bedoeld in artikel 12 van de BPL-statuten, als constructief ervaren. Met name de wijze waarop het intern toezichtsorgaan zich verdiept heeft in de BPL-specifieke aangelegenheden (zie het gespreksverslag) verdient een woord van waardering.

Het bestuur is uiteraard ingenomen met het positieve oordeel van het intern toezichtsorgaan. Voor de derde keer krijgt het bestuur van BPL de hoogst haalbare score Goed.

T.A.V. HET GESPREKSVERSLAG (HOOFDSTUK V)

Het gespreksverslag is naar de mening van het bestuur een goede weergave van hetgeen is besproken.

T.A.V. DE BEVINDINGEN (HOOFDSTUK VI) EN DE BEOORDELING (VII)

Ingegaan wordt op de kritiekpunten en aanbevelingen van het intern toezichtsorgaan.

Intern toezichtsorgaan: Wat betreft de procedures blijft het intern toezicht van mening dat het bestuurlijk functioneren nog verder aan kwaliteit zou winnen wanneer de besluitvorming niet alleen in de vorm van besluitenlijsten per vergadering zou worden vastgelegd maar ook de overwegingen hierbij meer vastgelegd zouden worden. Wel ziet het intern toezicht dat het bestuur ook nu scherp oog weet te houden voor zijn prioriteiten en de follow up daarvan. Omdat het punt van de summiere verslaglegging van bestuursvergaderingen ook in de vorige toezichtsronde met nadruk benoemd is, respecteert het intern toezicht de kennelijk bewuste keuze, passend bij de cultuur binnen de beroepsgroep loodsen. Dat het aspirant bestuurslid met overtuiging aangeeft goed uit de voeten te kunnen met de besluitenlijsten en de documentering van andere bestuursdocumenten zoals de ABTN sterkt het intern toezicht in de opvatting dat de cultuur van de beroepsgroep blijkbaar zo werkt.

Standpunt AB: Het bestuur verheugd zich er over dat het intern toezichtsorgaan zich thans met de wijze van verslaglegging kan verenigen en beschouwd deze discussie thans als afgerond. Het vindt het wel jammer dat het intern toezichtsorgaan niet is opgevallen dat de besluitenlijsten thans wel degelijk worden aangevuld met de overwegingen die tot een besluit hebben geleid.

Intern toezichtsorgaan: Het intern toezicht geeft het bestuur in overweging dat het een vrij geringe opgave is om gezamenlijk, via het ter beschikking staande format “UvB-Deskundigheidsplan”, die leemtes in de bestuursdeskundigheid op te sporen, waarna het opvullen ervan planmatig kan verlopen.

Standpunt AB: Het bestuur heeft met het eigen deskundigheidsplan de deskundigheid per bestuurslid en van het bestuur als geheel reeds in kaart gebracht en besloten dat in de leemte op het gebied van “communicatie” zal worden voorzien door middel van aanvullende scholing.

Intern toezichtsorgaan: Het intern toezicht looft de toenemende aandacht voor compliance maar vindt het anderzijds teleurstellend dat het ook bij deze toezichtsronde heeft moeten vaststellen dat het rapport van de Compliance Officer niet de diepgang heeft die daarvan verwacht mag worden.

Standpunt AB: Het intern toezichtsorgaan gaat wellicht voorbij aan het feit dat de compliance officer in 2008 uitsluitend toezag op de naleving van de gedragscode. Daarvan uitgaande acht het bestuur het rapport van de compliance officer toereikend. In de 2^e helft van 2009 zijn de taken van de compliance officer uitgebreid met het toezien op de naleving van de voorschriften en procedures bij uitbesteding. Volgend jaar zal de com-

pliance officer ook daarover rapporteren. De overige compliance taken zijn ondergebracht bij het Dagelijks Bestuur en de Manager Pensioenen. Van die zijde mag volgend jaar ook een rapportage worden verwacht.

Intern toezichtsorgaan: Dat het bestuur aangaf dat de certificerend actuaris inmiddels beschikt over een SAS70-verklaring vindt het intern toezicht belangrijk en geruststellend. Het verwacht deze verklaring de volgende keer bij het transparantiedocument aan te treffen.

Standpunt AB: Naar de mening van het AB is hier sprake van een misverstand. De vraag van het intern toezichtsorgaan was of Hewitt beschikt over een SAS70-verklaring. Bij deze partij is de pensioenadministratie ondergebracht. Uit het gespreksverslag volgt dat het bestuur heeft aangegeven dat Hewitt beschikt over een SAS70-verklaring. Dit is echter nog niet het geval. Hewitt biedt thans wel de mogelijkheid tot een maatwerk SAS70 type I of II verklaring, waarbij het bestuur kan aangeven welke processen daarin zouden moeten worden opgenomen. Daaraan zijn echter extra kosten verbonden.

Momenteel is het administratieproces bij Hewitt gecertificeerd volgens de kwaliteitsnorm ISO 9001:2000. Hewitt heeft aangekondigd in 2010 te gaan werken aan een standaard SAS-70 verklaring die verwachting. Het bestuur wijst ook op het jaarlijkse evaluatierapport van Hewitt, waarin de prestatie worden vergeleken met het afgesproken level.

Het bestuur zal in 2009 bezien of een maatwerk SAS70 type I of II verklaring gewenst is.

Intern toezichtsorgaan: Aandacht wordt gevraagd voor de dualiteit die lijkt te bestaan tussen de achterliggende visie in het gekozen beleggings- en herstelbeleid enerzijds en de ontwikkeling van een 'rentevisie' anderzijds.

Standpunt AB: Het bestuur heeft slechts aangegeven na te denken over een renteafdekkingsbeleid op basis van een rentevisie. Of dat er ook gaat komen, en zo ja, wanneer dat dan wordt geïmplementeerd, staat thans nog volledig open, met dien verstande dat naar de mening van het bestuur hiervoor vooralsnog geen mogelijkheid wordt gezien in tijde dat het fonds in onderdekking verkeert. Aan dit onderwerp wordt in 2010 een studiedag gewijd.

Intern toezichtsorgaan: Gewezen wordt op het feit dat het bestuur heeft aangegeven dat FIRM op korte termijn wordt geïmplementeerd, maar dat dit nog niet is gebeurd.

Standpunt AB: Deze constatering van het intern toezichtsorgaan is op zich juist. Helaas gaat het intern toezichtsorgaan hierbij voorbij aan de uitgebreide beschrijving van de fondsrisko's en beheersing daarvan in de recent aangepaste Actuariële en Bedrijfstechnische Nota (ABTN) van het fonds, die naar de mening van het bestuur reeds een hoog FIRM-gehalte heeft.

OORDEEL VERANTWOORDINGSORGAAN OVER HET GEVOERDE BELEID IN 2009

TEN GELEIDE

Het Verantwoordingsorgaan (VO) heeft de bevoegdheid een oordeel te geven over het handelen van het bestuur aan de hand van het door het bestuur vastgestelde concept van het jaarverslag, de jaarrekening, alsmede andere informatie, waaronder de bevindingen van het interne toezichtorgaan (IT) over het door het bestuur gevoerde beleid, alsmede over beleidskeuzes in de toekomst.

OORDEEL VERANTWOORDINGSORGAAN

Het VO heeft kennis genomen van een goedkeurende verklaring van de accountant en de actuariële verklaring van de certificerend actuaaris.

Het VO stelt vast dat het BPL-bestuur erin is geslaagd het jaar af te sluiten met een positief resultaat.

De dekkingsgraad bedroeg eind 2008 92,8 procent, eind 2009 was deze 97,5 procent (1,6 procent boven het benodigde percentage volgens het herstelplan). Dit ondanks de onontkoombare negatieve bijstelling van 4,3 procent als gevolg van 'langer leven' van de deelnemers en gepensioneerden.

Het VO heeft haar ernstige zorg uitgesproken over het achterblijven van de indexatie bij de consumenten prijsindex in de afgelopen jaren en het lopende jaar en maakt zich zorgen over de toekomstige jaren.

Het VO heeft ingestemd met de wens van het bestuur het onderzoek van het Interne Toezichtorgaan (IT) om de twee jaar te laten plaatsvinden in plaats van jaarlijks. Dit op grond van het feit dat de eerdere op- en bemerkingen van het IT-orgaan naar de mening van het VO door het bestuur ter harte waren genomen. Zo is op aandringen van het IT-orgaan naast het al bestaande communicatieplan ook een communicatie beleid tot stand gekomen.

Daarnaast legde het IT-onderzoek een groot tijdsbeslag op het bestuur.

Om op de hoogte te blijven van alle ontwikkelingen is met het Dagelijks Bestuur(DB) van het BPL afgesproken dat het VO gevraagd en ongevraagd geïnformeerd zal worden over alle relevante beleidsvoornemens en besluiten.

Het VO is zich met het BPL-bestuur bewust van de ernst van de opmerking van de certificerend actuaaris dat de vermogenspositie van de Stichting BPL naar zijn mening vanwege het dekkingstekort 'slecht' te noemen is.

Het VO heeft er bij het Dagelijks Bestuur op aangedrongen om naast het jaarverslag een korte samenvatting van de essentiële punten van het jaarverslag te maken. Hierdoor zal het jaarverslag toegankelijker worden voor betrokkenen. Het DB-BPL heeft toegezegd dit te bespreken in het bestuur van BPL.

Het VO is door het DB-BPL geïnformeerd over lopende klachtenprocedures en de mogelijke gevolgen daarvan. Alles overwegend heeft het VO een positief oordeel over het in 2009 door het BPL-bestuur gevoerde beleid.

HOEK VAN HOLLAND, 27 MEI 2010

NAMENS HET VERANTWOORDINGSORGAAN,

K. HOFLAND, VOORZITTER

E.M. VISSER, SECRETARIS

REACTIE BESTUUR OP HET OORDEEL VAN HET VERANTWOORDINGS- ORGAAN (VO) OVER HET GEVOERDE BELEID IN 2009

Het bestuur is verheugd over het positieve oordeel van het verantwoordingsorgaan over het gevoerde beleid in 2009.

Het bestuur neemt tot zijn tevredenheid kennis van de instemming van het VO met het voorgenomen besluit van het bestuur om de frequentie van het Interne Toezicht te verlagen van één keer per jaar naar één keer in 2 jaar.

Het bestuur deelt de zorg van het VO over financiële positie van het fonds en het achterblijven van de indexatie bij de consumenten prijsindex in de afgelopen jaren en naar verwachting ook de komende jaren. Het bestuur heeft de ambitie om te indexeren, maar heeft daarvoor bij een dekkinggraad van minder dan 105 procent helaas geen ruimte, mede gezien het herstelplan en de daarop betrekking hebbende regels van de toezichthouder. Het beleid is er op gericht om bij een dekkinggraad tussen 105 procent en 116 procent weer naar rato (gedeeltelijke compensatie van de stijging van de CPI) te gaan indexeren. Boven de 116 procent zal weer volledig kunnen worden geïndexeerd.

Het bestuur wil er in dit kader nog op wijzen dat in vergelijking met andere fondsen BPL het goed doet. Over de jaren 1989 t/m 2010 zijn de opgebouwde en ingegane pensioenen bij BPL met 61,30 procent verhoogd, terwijl bij het ABP met 49,82 procent en bij de Koopvaardij met 46,35 procent (zie bijlage 2).

Het bestuur zal tegemoet komen aan de wens van het VO om een samenvatting te maken van de essentiële punten uit het jaarverslag. Deze samenvatting zal op de website worden geplaatst. Actieve deelnemers zullen daarop via de mail worden geattendeerd. De samenvatting zal worden toegezonden aan FLP-ers en gepensioneerden.

COMMUNICATIEPLAN

SOORT INFORMATIE

OPGEBOUWDE EN TE BEREIKEN AANSPRAKEN	•																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
--------------------------------------	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

VOOR ALS HET ONVERHOOPT NODIG IS...

Richtlijnen voor deelnemers en hun nabestaanden, als steun bij het onafwendbare afhandelen van formaliteiten bij overlijden.

MAATREGELEN BIJ LEVEN

- Overweeg of het nuttig c.q. noodzakelijk is een testament te maken. Hierbij wordt speciaal d aandacht gevestigd op het zgn. langstlevende testament. Voor inlichtingen over het opmaken van een testament kunt u de notaristelefoon bellen: 0900-346 93 93 of een notariskantoor in uw omgeving. Denk hierbij in voorkomend geval ook aan het opmaken van een samenlevingscontract en regel, indien nodig, de verzorging van uw kinderen na uw overlijden.
- Stel giro- en bankrekeningen mede op naam van uw (huwelijks) partner, dit om te voorkomen dat deze rekeningen bij overlijden worden geblokkeerd; uw partner behoudt dan toegang tot die rekeningen. Bij de Postbank geldt geen maximum bedrag waarover kan worden beschikt. Bij het postkantoor is de folder 'Handleiding voor nabestaanden' verkrijgbaar, waarin uitvoerig wordt beschreven hoe met de girorekening, of andere producten van de postbank, na het overlijden van een rekeninghouder moet worden gehandeld en bevat ook een formulier 'Kennissegeving van overlijden' . Heeft u relaties met meerdere banken dan is het raadzaam bij de betreffende bank naar de gehanteerde procedure en maximumbedragen te informeren.
- Leg een map of ordner aan, waarin de volgende bescheiden kunnen worden opgeborgen:
 - Pensioen c.q. uitkeringsbescheiden (ook die van de AOW) en de daarop betrekking hebbende brochures en mededelingen. Het op de pensioenen of uitkeringsbescheiden vermelde registratienummer is van belang bij alle correspondentie met de betrokken instanties. Het kan zijn dat een vroegere werkgever een aparte pensioenregeling had doch dat een pensioenuitvoerder niet te vinden is bijvoorbeeld door naamswijziging. Of er hebben overdrachten plaatsgevonden door fusies of overnames. Deze zijn op te sporen via DNB, postbus 929, 7301 BD Apeldoorn (internet: www.DNB.nl). Men beschikt over een lijst van voormalige pensioenverzekeraars en hun rechtsopvolgers.
 - Familiepapieren, zoals geboorteakten, huwelijksakte, echtscheidingsakte, huwelijkse voorwaarden enz;
 - Belastingbescheiden en rekeningen, die voor de aangifte van de inkomsten - eventueel vermogensbelasting van belang zijn, een en ander betrekking hebbend op de afgelopen vijf jaar;
 - Lijst met bestaande giro-, bank-, spaar- en beleggingsrekeningen (handleiding!);
 - Lijst van verzekeringspolissen, aangeven welke polissen kunnen vervallen c.q. van kracht moeten blijven en waarbij een naamswijziging moet plaatsvinden;
 - Lijst van bezittingen en schulden, welke actueel moet worden gehouden;
 - Lijst van lidmaatschappen van verenigingen, eventueel aangeven welke voor de overblijvende partner niet meer van belang zijn;
 - Lijst van abonnementen op tijdschriften, periodieken of vakliteratuur, eventueel aangeven welke kunnen worden beëindigd;
 - Adressen en zo mogelijk telefoonnummers van nabestaanden, familieleden, vrienden en kennissen, die in geval van overlijden moeten worden ingelicht; banken en overige beheerders van uw bezittingen; de Vereniging van Nederlandse oud-loodsden; eventueel de loodsenassociatie.

MAATREGELEN BIJ OVERLIJDEN

- Bewaar alle rekeningen van de kosten die in verband met het overlijden worden gemaakt, deze zijn fiscaal aftrekbaar.
- Inschakelen (huisarts, ziekenhuis) voor het opmaken van een verklaring van overlijden.
- Waarschuwen van de/een uitvaartonderneming.
- Aangifte van overlijden bij de afdeling burgerzaken van de gemeente van overlijden, voor het doen opmaken van een akte van overlijden (wordt veelal door de uitvaartonderneming verzorgd). Het is aan te bevelen daarbij direct de nodige afschriften van deze akte te laten maken voor de te vervullen formaliteiten.

Deze zijn nodig voor het aanvragen van pensioen(en) bij BPL en SVB (Sociale Verzekeringsbank), voor AOW en/ of Anw, BPFK en overige pensioenfondsen, deze te voorzien van het betreffende registratienummer van de overledene (het BPFK vraagt bovendien om een uittreksel uit het huwelijksregister van de gemeente waar het huwelijk is gesloten); notaris i.v.m. testament en akte van erfrecht; verkrijging van verzekeringsgelden enz.; belastingdienst met vermelding van sofi nummer; bank(en) met vermelding van rekeningnummer(s); (zorg)verzekeringen, met vermelding relatienummer (s) i.v.m. naamswijziging(en). Hieraan zijn kosten verbonden, behalve voor het aanvragen van pensioen(en) Deze zijn gratis verkrijgbaar (de gemeente zal daarop aantekenen "afgegeven ten dienste van het aanvragen van pensioen"). Een aantal maatregelen wordt ook wel door een uitvaartonderneming verricht en hierover wordt wel informatie gegeven.

- Eventueel inschakelen van een geestelijk verzorger voor geestelijke bijstand en voor de verzorging van een kerkelijke plichtigheid.
- Bericht sturen aan instanties die uitkeringen verzorgen (binnen 6 weken). Hiervoor gebruik maken van de afschriften van de Akte van overlijden, deze voorzien van het betreffende registratie/ pensioennummer. Voor ABP aspecten: ABP, Postbus 4888, 6401 JR Heerlen. Voor BPL-gepensioneerden / (oud)registerloosden: Stichting Beroepspensioenfondsen Loodsen (BPL) Postbus 830, 3000 AV Rotterdam. Bezoekadres: Seattleweg 7, havennummer 2801, Pernis Rotterdam, telefoon: 010 4987451/ 52. Toezenden van overlijdensbericht of annonce; uittreksel van het overlijdensregister; persoonsgegevens van degenen die recht hebben op weduwe/ wezenpensioen van het BPL; opgave van (niet geblokkeerde) giro/ bankrekening van de echtgeno(o)t(e); (eventuele) gegevens van ex-echtgenote; opgave door (oudere) wezen van: studieverklaring dagstudie; naam, voornamen, adres; giro/ banknummer waarop het wezenpensioen gestort dient te worden(dit gebeurt rechtstreeks).

Overlijdensuitkering:

- Reglement 1988: 1/6 deel van de pensioengrondslag, respectievelijk 1/6 deel van het jaarlijkse OP
- Reglement 2004: voor de nabestaande van de deelnemer wordt bij de Stichting Staber een verzoek voor een schenking (12 procent van de pensioengrondslag) ingediend. Bij overlijden van een gepensioneerde worden twee maanden ouderdomspensioen, zoals dat laatstelijk gold voor overlijden, als een uitkering ineens uitbetaald.

Als de overledene uit vorige dienstbetrekkingen een pensioen ontving, ook deze fondsen berichten i.v.m. een pensioen voor de overblijvende (huwelijks)partner zoals bijvoorbeeld het Bedrijfspensioenfonds voor de Koopvaardij (BPFK) p/a PVF Nederland B.V. Postbus 9251, 1006 AG Amsterdam; bezoekadres: Molenwerf 2-8 1014 AG Amsterdam tel: 020 607 40 69 het BPFK schriftelijk of telefonisch in kennis stellen van het overlijden. Men krijgt dan een aanvraagformulier toegestuurd (men wenst: uittreksel uit overlijdensregister en uit huwelijksregister van de gemeente waar het huwelijk is gesloten). Zie ook: www.scheepvaartnet.nl. Indien de overledene bij vorige werkgevers een pensioenverzekering had en deze premievrij is gemaakt (zgn. slaper), moet ook deze uitkering aldaar worden aangevraagd.

- Indien de overledene een AOW pensioen genoot, en in Nederland woonachtig was, moet van het overlijden zo spoedig mogelijk bericht worden gegeven aan het districtskantoor van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) in het ressort, waarin de woonplaats van de overledene is gelegen. Voor het buitenland moet het kantoor van de SVB te Amstelveen te worden ingelicht. Adres: postbus 357, 1180 AJ Amstelveen (tel: 020-6565656). Zie voor ander kantoren: www.svb.nl.
- Alle maatschappijen waarbij verzekeringen zijn afgesloten dienen van het overlijden in kennis te worden gesteld. Hierbij vermelden de polisnummers alsmede namen en adressen van de nabestaanden. Nagaan of er nog lopende verzekeringen zijn die premievrij worden bij overlijden. Zonodig de verzekeringsadviseur raadplegen. Voor polissen die van kracht blijven, b.v. brandverzekering, huis, inboedel, auto, boot, caravan, e.d. dient naamswijziging plaats te vinden (denk ook aan 'groene kaart' bij autoverzekering); ziektekostenverzekeringsmaatschappij inlichten.
- Bij eigendom woning via de gemeente bij het kadaster het huis op eigen naam laten registreren. Hieraan zijn kosten (geen overdrachtskosten) verbonden maar het is belangrijk als het eigen huis later verkocht gaat worden.
- Indien men een hypotheek heeft op het huis, verdient het aanbeveling de hypotheekakte te controleren of daarin een clause is opgenomen waarin bepaald is dat bij overlijden van de echtgenoot of partner de hypotheek wordt (of kan worden) beëindigd.
- Tevens nagaan of in verband met het overlijden nog andere lopende financiële verplichtingen komen te vervallen.
- Zeg eventueel abonnementen op van tijdschriften, periodieken, vakliteratuur en lidmaatschappen van verenigingen die niet meer van belang zijn voor de overblijvende partner.
- Bezien of eventueel het paspoort van de overgebleven (huwelijks)partner moet worden gewijzigd. Mocht u onverhoopt iets overkomen (b.v. tijdens verblijf in het buitenland) dan is men op de hoogte van uw situatie.
- Ga na of het mogelijk is verlaging van bepaalde tarieven aan te vragen, zoals reinigingsrechten en milieubelasting, indien na overlijden een éénpersoons huishouding wordt gevoerd. Deze regelingen verschillen per regio/gemeente. Daar door het overlijden een deel van het inkomen wegvalt, bestaat de kans dat men op grond van het (lagere) gezinsinkomen in aanmerking komt voor subsidieregelingen, studievergoedingen e.d.
- Beschikt men over een auto:
 - Blijft deze in gebruik dan kentekenbewijs over laten schrijven/naamswijziging.
 - Wordt deze niet meer gebruikt, dan bericht sturen van overlijden naar Centraal Bureau motorrijtuigenbelasting, Antwoordnummer 470, 7300 Apeldoorn, en verzoeken om terugstorting van teveel betaalde motorrijtuigenbelasting.
 - Bij verkoop van de auto: zie op het bij de auto behorende 'overschrijvingsbewijs' welke handelingen nodig zijn voor overdracht aan de nieuwe eigenaar.
 - Wordt de auto niet verkocht doch gesloopt dan dienen de, bij de auto behorende, documenten binnen 20 dagen te worden opgestuurd aan: Rijksdienst voor het Wegvervoer, Postbus 30000, 9640 RA Veendam. Zie ook: www.rdv.nl.
 - Belasting blijft verschuldigd zolang de auto niet op een andere eigenaar is overgegaan en zich op de openbare weg (ook parkeerplaats) bevindt.
- Behandelende artsen (huisarts, specialisten en tandarts) van overlijden in kennis stellen.
- Sinds 1 juli 1996 is de Algemene nabestaandenwet (Anw) van kracht.

Deze wet regelt het recht op een Anw nabestaandenuitkering voor mannen en vrouwen van wie de (huwelijks)partner op of na 1 juli 1996 is overleden. In de Anw is ook het recht voor wezen en halfwezen geregeld. De Anw wordt evenals de AOW uitgevoerd door de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Zie voor adressen: www.svb.nl.

- U kunt via de info filter van de Stichting Zelfregulerend Dialogue Marketing (SZDM) de adresgegevens van overledenen uit gegevens bestanden laten verwijderen. Door de infofilter wordt ongewenste reclame via post, telefoon, SMS, e-mail en marktonderzoek tegengegaan. De SZDM werkt samen met een aantal brancheverenigingen. Aanmelden voor de infofilter kan op de volgende manieren. Post: infofilter, antwoordnummer 660, 1000 TL Amsterdam. Internet: www.infofilters.nl

C O N T A C T

Heeft u vragen of opmerkingen over de pensioenregeling, uw uniform pensioenoverzicht, de ingehouden premie of over de informatievoorziening? Neem dan contact op met het frontoffice:

NORA VAN BEEK (MEDEWERKER PENSIOENEN)

088 900 25 41

N.VANBEEK@LOODSWEZEN.NL

THEO WITTKAMPF (MANAGER PENSIOENEN)

088 900 25 40

T.WITTKAMPF@LOODSWEZEN.NL

**STICHTING BEROEPSPENSIOENFONDS LOODSEN ROTTERDAM
BERGHAVEN 16 • 3151 HB HOEK VAN HOLLAND • POSTBUS 830,
3000 AV ROTTERDAM • TEL 088 900 25 41 • FAX 088 900 25 55**

W W W • B P L O O D S E N • N L